

Štirje ranjeni sredi Jamelj

Na Tržaškem znan rezultat vpisa v slovenske višje srednje šole

Vulkanski pepel z Islandije v Evropi povzročil letalski kaos

Klop je tokrat povzel misli in povedano na nedavnem posvetu o šolstvu

22

Primorski dnevnik

PETEK, 16. APRILA 2010

št. 90 (19.797) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Spor med Ligo in desnico ni le folklor

SANDOR TENCE

Prepir, ki je izbruhnil zaradi zaščitne znamke furlanskih vin in deželnih kmetijskih pridelkov, je zmes folklorne in resnih razhajanj med desno sredino in Severno ligo. Folklor so besedni spopadi med tržaškimi desničarji in kmetijskim odbornikom Violinom, za katerimi pa se skrivajo resna politična vprašanja.

Konec marca pri nas ni bilo volitev, volilni izidi v severni Italiji, zlasti v sosednjem Venetu, pa učinkujejo tudi na Furlanijo-Julijsko krajino. Severna liga je dobila veter v jadra, desna sredina se počuti nekam ogroženo, predsednik Dežele Tondo se vse bolj postavlja kot posrednik med različnimi komponentami deželne koalicije. To šibi deželno vladno, ki je proti gospodarski krizi vendarle naredila marsikaj koristnega, kar ji priznavajo tudi sindikati.

Kmetijski odbornik Violino, ki ga tržaški in goriški desničarji želijo odstaviti, bo ostal na svojem mestu, problemi, ki se pojavljajo v koaliciji, pa bodo še naprej povzročali preglavice Tonda. In to vsaj do upravnih volitev prihodnje leto, ko bo Liga dvigovala politično ceno na Tržaškem, v Pordenonu pa zahtevala zase župansko mesto.

V Furlaniji-Julijski krajini se v malem odvija scenarij z italijanskega političnega prizorišča. Napetosti med desno sredino in Severno ligo, razhajanja v Ljudstvu svobode med Berlusconi-jevimi pristaši ter zelo šibka in razklana levosredinska opozicija, ki še »žaluje« za Riccardom Illyjem. Čeprav tega noče priznati.

ITALIJA - Vse večja napetost med soustanoviteljema Ljudstva svobode

Fini Berlusconi zagrozil z razkolom

Schifani: Delitev v vladni večini bi zahtevala razpis volitev

BANI - V nekdanji vojašnici razstrelili staro ameriško bombo

Eksplozija na Krasu

Previden in uspešen poseg vojaških izvedencev iz Vidma - Bomba padla leta 1944

TRST - Včeraj ob 11.25 so vojniki v nekdanji vojašnici Monte Cimone pri Banih uspešno razstrelili (foto Kroma) ameriško bombo iz druge svetovne vojne, ki jo je prejšnji teden v gozdu med Bani in Ferlu-

gi našel domačin. Poseg je bil previden, a razmeroma hiter: ob 8.45 so pričeli z dezaktiviranjem bombe v gozdu, slabe tri ure pozneje pa je bilo vsega konec. Eksplozija je bila slikovita, več kubičnih metrov peska je

zletelo v zrak, kosi bombe pa so pristali na bližnjih travnikih. Navzoči so bili predstavniki vseh sil javnega reda in tudi tržaški župan Roberto Di-piazza, ki se je zahvalil vojakom.

Na 9. strani

RIM - Včeraj sta se premier Silvio Berlusconi in predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini prvič sestala po nedavnih deželnih in lokalnih volitvah. V skladu z napovedmi bi soustanovitelja Ljudstva svobode morala na delovnem kosilu na sedežu poslanske zbornice zgladiti medsebojna razhajanja, ki so se v zadnjih časih nakopičila, v resnici pa so se odnosi med njima le še zaostri. Fini je Berlusconi zagrozil z razkolom in dejansko so se njegovi privrženci začeli preštevati, da bi ustanovili samostojne skupine v parlamentu. Predsednik senata Renato Schifani pa je zagrozil, da bi delitev v vladni večini zahtevala razpis volitev.

Na 6. strani

Fischer za rešitev vprašanja dvojezičnih napisov na Koroškem

Na 2. strani

Trst: desnica zahteva Violinov odstop

Na 3. strani

Bo Muti združil tri predsednike?

Na 3. strani

Federica Seganti s podpredsednikom srbske vlade

Na 4. strani

V Trstu odprli Domus Persona

Na 9. strani

Miklavž Komelj in partizanska umetnost

Na 10. strani

EDILFRIULI S.P.A.

tržaška podružnica, trg Legnami, 1 - Trst | tel. 040 3883911 - fax 040 3883938
predstavlja v sodelovanju s Palazzetti S.p.a.

PRAZNIK POMLADI
PROMOCIJSKA PRODAJA:

PEČI IN
BARBECUE
22. in 23.
aprila

PALAZZETTI
IL CALORE CHE PIACE ALLA NATURA

Terme Zreče

Najbližji svoj nasmehek!

ZDRAV ODDIH v Termah Zreče
do 30. 5. 2010

Cena vključuje: 5 ali 7x polpenzion, posvet pri zdravniku, neomejeno kopanje v termalnih bazenih, 20% popusta na wellness in zdravstvene storitve, animacijo po programu

Cena (na osebo v dvoposteljni sobi):

	5 noči	7 noči
VILE TERME ZREČE****	200,00 €	250,00 €
HOTEL DOBRAVA****	252,00 €	310,00 €

DARILO: bon v vrednosti 20,00 € pri bivanju 5 noči ali bon v vrednosti 30,00 € pri bivanju 7 noči za storitve iz cenikov Wellness in šport ter Zdravstvo.

Povprašajte tudi po ostali ugodni ponudbi v času od 23. 4. do 3. 5. 2010.

Info: TERM ZREČE, +386 1 232 15 34 (Simona), terme@unitur.eu, www.terme-zrece.si
Aurora viaggi, Trst: 040.631.300, Adriatic.net, Trst: 040.637.025

jezikovne skupnosti
v videmski pokrajini

13

VRBA - Predsednik Fischer med obiskom na Koroškem

»Še naprej si bom prizadeval za rešitev problema dvojezičnih tabel«

Predsednik upa tudi na podporo dežele Koroške - 90. obletnica plebiscita je lahko velika priložnost

CELOVEC/VRBA - Avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer, ki je včeraj v okviru svoje predvolilne kampanje za predsedniške volitve 25. aprila obiskal tudi Koroško, je v pogovoru z novinarji zagotovil, da se bo glede odprtega vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel na južnem Koroškem »kot že v preteklosti tudi v bodočnosti zavzel za rešitev«.

Fischer je bil optimističen in menil, da pričakuje rešitev, ki bo skladna z Avstrijsko državno pogodbo (ADP). »Verjamem, da se naša dežela drži pogodb in bo to storila tudi v primeru Avstrijske državne pogodbe oz. njenega 7. člena«, je dejal Fischer, ki se v volilni kampanji poteguje za nadaljnjo šestletno mandatno dobo. Opozoril pa je tudi, da časovnega roka za končno rešitev ne gre izsiliti. Vsekakor bi bil vesel, če bi se stvar lahko rešila še v tem letu, v katerem dežela Koroška praznuje 90. obletnico plebiscita. To bi bila res pozitivna in upravičena gesta, je še pristavil Fischer.

O bilateralnih odnosih in o vseh s slovensko manjšino ter s sožitjem povezani vprašanji na Koroškem je v sredo zvečer v okviru nove serije ob 55-letnici podpisa Avstrijske državne pogodbe 1955 - 2010 v Katoliškem domu prosvete v Tinjah spregovoril tudi avstrijski veleposlanik v Sloveniji Erwin Kubesch. V predavanju »Uspehi novejših državnih (političnih) obiskov v avstrijsko-slovenskih odnosih« je Kubesch samo za leto 2009 navedel skupno 23 uradnih meddržavnih srečanj predstavnikov Republike Avstrije v Sloveniji in 32 predstavnikov RS v Avstriji. Še posebej je izpostavil srečanja predsednikov obeh držav Heinza Fischerja in Danila Türka, zveznega kanclerja Wernerja Faymanna in predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja, ter zunanjih ministrov Michaela Spindeleggerja in Samuela Žbogarja.

Kot včeraj Fischer, je tudi Kubesch v Tinjah omenil praznovanje 90. obletnice koroškega plebiscita in ob tem izrazil prepričanje, da bo Slovenija - »z vso pravico« - pozorno spremljala dogodke in bi bil jubilej dobra priložnost za pobude, ki bi bile usmerjene v sožitje na Koroškem.

Rektor Katoliškega doma prosvete v Tinjah Jože Kopeinig pa je v svojem uvodu ob začetku nove serije z naslovom »Izgledi za kooperacijo namesto konfrontacije« dejal, da naj bi v seriji šlo za stvaren dialog o političnih, pravnih, socioloških in psiholoških vprašanjih, ki do danes onemogočajo ali ovirajo rešitev še odprtih vprašanj v zvezi s sedmim členom ADP in tudi drugih zaščitnih določil, ki so pomembna za slovensko narodno skupnost na Koroškem. (I.L.)

Predsednika Fischerja (skrajno desno) je v Vrbi ob Vrbskem jezeru, kjer živijo tudi Slovenci, sprejel zbor in tudi župan Ferdinand Vouk

EGGI

PREDSTAVITEV - Mladinski roman Nebo v očesu lipicanca

Nova knjiga Dese Muck čustveno o lipicancih

LIPICA - Mladinski delo Nebo v očesu lipicanca Dese Muck je prvi slovenski roman, ki govori o lipicancih in Kobilarni Lipica. Muckova je knjigo predstavila na včerajšnji novinarski konferenci v Lipici ter tako dodala še en kamenček v mozaik dogodkov ob praznovanju 430-letnice ustanovitve kobilarne na Krasu.

Zamisel o zgodbi se je porodila že pred leti, ko je predstavnica Kobilarne Lipica za stike z javnostjo Andreja Šenk Berce razmišljala, kako Lipico in lipicance približati mladim in slovenskim družinam. Nagovorila je Deso Muck, ki je večkrat prišla na obisk kobilarne, lanskega avgusta pa so avtorica, Kobilarna Lipica in založba GO partner podpisali pogodbo o nastanku romana.

V zadnjem letu dni se je Muckova zato velikokrat mudila v Lipici, si ogledovala hleve, se pogovarjala z zaposlenimi in strokovnjaki, ki se dobro spoznajo na konje. »Ob zgodbah različnih ljudi sem bila velikokrat ganjena, priteklo so celo solze,« je še dodala Muckova. Ob tem je spoznala, da si Lipica in lipicanci zaslu-

DESA MUCK

KROMA

žijo svoj roman. »Lipicanci so radovedni, plašni, nežni in zelo čustveni konji. So nekaj posebnega, kar sem poskušala pokazati mladim bralcem v svoji novi knjigi,« je povedala pisateljica.

Zgodba romana je preplet zgodb treh najstnikov, katerih poti se srečajo v Lipici. Muckova pravi, da roman govori tudi o tem, »kako se ob živalih zdravimo in postajamo boljši ljudje«. Za mladinski roman se je odločila zato, ker so najstniki najbolj dovzetni za živali, še posebej pa imajo radi konje. »Prepričana pa sem, da bodo po knjigi radi segli tudi odrasli,« je še

dodala Muckova. Zgodbo iz napetega romana dopolnjujejo fotografije lipicancev, ki jih je iz svojega bogatega arhiva prispevala Kobilarna Lipica, grafična oblika pa je delo Luke Semeta.

Roman je v nakladi 3500 izvodov izšel pri založbi GO partner, njegov nastanek pa je finančno podprla tudi Kobilarna Lipica. »Naša podpora izidu knjige se na najboljši način vključuje v poslanstvo Kobilarne Lipica, ki je tudi v spoštovanju in ohranjanju kulturne dediščine in kulturnega izročila. To je bilo naše izhodišče, saj smo želeli jubilejno leto zaznamovati tudi z nečim trajnim na področju kulturnega ustvarjanja. Prepričan sem, da bo ta roman, ki zgodbo postavlja v Lipico in nagovarja predvsem mlade, ki jim želimo Lipico v tem letu še posebej približati, ta naš cilj odlično izpolnjeval,« je povedal direktor Kobilarne Lipica Tomi Rumpf.

Muckovo so na včerajšnji predstavitvi ponovno ganili do solz. Kobilarna Lipica ji je namreč v zahvalo za opravljeno delo namenila botrstvo enemu izmed tridesetih letošnjih zreb. (STA)

RAI: Furlani zahtevali več medijske pozornosti

RIM - Delegacija furlanske jezikovne skupnosti je včeraj zahtevala od pristojne medparlamentarne komisije, ki jo vodi senator Sergio Zavoli, da se pri ustanovi RAI zavzame za večjo pozornost do radijskih in televizijskih oddaj v furlanščini. Predstavnstvo, ki ga je spremljal deželni odbornik Roberto Molinaro, je predlagalo, da se v servisno pogodbo med RAI in pristojnimi ministri vključijo tudi potrebe furlanske skupnosti. Slednja zahteva enako pozornost, ki jo omenjena pogodba namenja slovenski manjšini. Molinaro je pojasnil, da je deželna uprava od leta 2002 do danes namenila skoraj milijon evrov za radijske oddaje RAI v furlanskem jeziku.

Pornografski posnetki: najprej zaščititi mladoletnico

TRST - Glavni državni tožilec na sodišču za mladoletne v Trstu, Dario Grohmann, je včeraj razložil, da bo trinajstletnica iz Vidma, ki je v zameno za darila in telefonske kartice pošiljala s svojim mobilnim telefonom fotografije in videoposnetke s spolno vsebino, deležna psihološke opore in terapije za osebno ozaveščanje s pomočjo socialnih delavcev. Agenciji ANSA je razložil, da je prvi cilj tožilstva pomagati mladoletnici in jo zaščititi, medtem ko so kazni obrobne pomena. 29 mladoletnih in pet polnoletnih oseb je osumljenih posedovanja pornografskih posnetkov s pedofilske vsebine. V prihodnjih dneh bodo izvedenci opravili ekspertizo na zaseženih telefonih in računalnikih.

V Arboretumu Volčji Potok pripravljajo več razstav in humanitarno akcijo

VOLČJI POTOK - V Arboretumu Volčji Potok bodo na 30 hektarjih površin arboretuma 24. aprila odprli 19. razstavo tulipanov. Poleg razstave dinozavrov, ki trenutno že poteka, pa v Arboretumu pripravljajo še vrtnarsko razstavo in sejem, 11. državno in odprto prvenstvo v cvetličarstvu ter dobrodelni koncert.

Ob 15. obletnici delovanja Združenja slovenskih poklicnih gasilcev bo potekala humanitarna akcija zbiranja finančnih sredstev za nakup avtomatskih defibrilatorjev. Z akcijo, ki bo potekala do aprila 2011, želijo organizatorji zbrati dovolj finančnih sredstev za 167 defibrilatorjev ter za izobrazbo dveh oseb iz vsakega gasilskega društva. V sklopu akcije bo 10. junija v arboretumu dobrodelni koncert z orkestrom Slovenske filharmonije. Razstava dinozavrov, kjer je predstavljenih 60 dinozavrov v naravni velikosti, bo potekala do 16. maja.

LJUBLJANA - Častno meščanstvo

V ponedeljek sklep o Borisu Pahorju

LJUBLJANA - Občinski svet bo v ponedeljek odločal o dobitnikih priznanj Mestne občine Ljubljana in tudi o predlogu za častno meščanstvo tržaškemu pisatelju Borisu Pahorju. Dnevnik Primorske novice je poročal, da je občinska komisija za priznanja zavrnila predlog za častno meščanstvo Pahorju, ljubljanski župan Zoran Janković pa trdi, da uradnega sklepa komisije še ni, bo pa najbrž znan pred ponedeljkovo sejo.

»Boris Pahor je ime, ki bi si povsod zaslužilo naziv častnega meščana. Vprašanje pa je, ali imaš pojme, da to narediš,« je v Delu izjavil Janković. Obstaja možnost, da bo Pahor dobil neko drugo priznanje in ne naziv častnega meščana, ki ga Občina Ljubljana lahko podeli le človeku, ki je rojen v glavnem mestu Slovenije ali pa ki ima posebne zasluge za njegov razvoj.

Priznanje Pahorju so predlagali občinski svetniki Slovenske nacionalne stranke, ki jo vodi Zmago

Ljubljanski župan Zoran Janković

Jelinčič. Primorske novice so se pri objavi novice, da Pahor ne bo častni občan Ljubljane, sklicevale na izjavo neimenovanega ljubljanskega občinskega svetnika.

ZGODOVINA - Izšla je pri zgodovinskem društvu dr. F. Kovačiča

Monografija Nataše Podgoršek Slovensko-hrvaška vzajemnost

MARIBOR - Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča iz Maribora je v torek predstavilo monografijo Nataše Podgoršek z naslovom Slovensko-hrvaška vzajemnost. Knjiga, ki govori o zgodovini slovensko-hrvaških političnih odnosov v drugi polovici 19. stoletja, je prvo delo v novoustanovljeni zbirki mariborskega društva, poimenovani Studia historica Slovenica.

Kot je na torkovi predstavitvi dela v razstavišču Arhivum povedala njegova avtorica, je bila vzajemnost med Slovenci in Hrvati v tem obdobju plod zunanje in notranjepolitičnih okoliščin, ki so v obeh narodih vzpodbujale in krepile željo po združitvi. Poleg političnih okoliščin in zunanjih pritiskov tujih narodov pa je Slovence in Hrvatce povezovala tudi čisto iskrena človeška solidarnost. Knjiga sicer po besedah Podgorškove k aktualnim odnosom med obema narodoma ne bo prinesla ničesar novega, saj se je lotila 19. stoletja, bo pa omogočila nov pogled na pretekli čas, ki je bil v preteklosti z nekaterih strani obdelan, nihče pa se ni lotil celovitega pogleda.

»Knjiga je deloma razdeljena kronološko, deloma pa po ključnih tematikah, ki so bile ključne v medsebojnih odnosih obeh narodov. Knjiga sledi razvoju želje po povezavi obeh narodov nekje od marčne revolucije sredi 19. stoletja, ko je bila želja sploh prvič izražena, do preloma stoletja,« je dejala avtorica, ki si je pri preučevanju po-

magala z arhivskim gradivom iz Zagreba, Dunaja in Gradca ter časopisnim gradivom iz Hrvaške in Slovenije.

Po besedah recenzenta Andreja Rahtena knjiga sodi med glavne glasnice »novega vala« raziskovanja zgodovine dveh sosednjih narodov, katere kompleksnost še vedno dokazuje tudi vsakodnevno razpravljanje o mejnem sporu. Za razliko od dosedanjih tovrstnih študij so v knjigi podrobno predstavljena tudi stališča takratne jugoslovanske socialdemokracije. »Avtorici je treba priznati, da se je resnično dobesedno zakopala v goro časopisov v knjižnicah na Slovenskem in Hrvaškem, pa tudi arhivskih škatel z zapuščinami politikov se ni branila. Številni citati iz slovenskega in hrvaškega časopisja nam pričarajo duh nekega časa, ko politično sodelovanje s hrvaško elito ni bilo obremenjeno s kontaminacijo v javnem mnenju, kot smo ji priča danes,« je dejal Rahten in dodal, da so s knjigo vsi, ki se ukvarjajo s tematiko slovensko-hrvaških odnosov, dobili novo referenčno točko.

Predsednik zgodovinskega društva Darko Friš pa je ob začetku izhajanja nove zbirke pojasnil, da je to že druga njihova zbirka, ime pa je dobila po njihovi že desetletje stari znanstveni reviji. V njej nameravajo objavljati različne znanstvene monografije s področja zgodovine in drugih tematik, že letos pa kandidirajo za razpisna sredstva s kar šestimi monografijami. (STA)

KULTURA - Julijska prireditev z naslovom Poti prijateljstva

Predsednika Slovenije in Hrvaške uradno vabljeni na tržaški koncert Riccarda Mutija

Pogoj za prihod Türka in Josipovića je prisotnost italijanskega predsednika Napolitana

TRST - Predsednika Slovenije in Hrvaške Danilo Türk in Ivo Josipović sta bila uradno povabljeni v Trst na julijski koncert slovitnega dirigenta Riccarda Mutija. Iz kabine slovenskega predsednika smo izvedeli, da so vabilo vzeli v pretres in da bo kaj več o tem znano v prihodnjih dneh, ko bo jasno, če se bo tržaške prireditve Poti prijateljstva udeležil italijanski predsednik Giorgio Napolitano. Njegova prisotnost, ki je s Kvirinala še niso potrdili, je seveda pogoj za sočasni prihod predsednikov Slovenije in Hrvaške. Z zadevo se že ukvarjajo tudi diplomacije treh držav, ki proučujejo okvirni program ter namen tržaškega koncerta. Srečanje treh predsednikov bi bilo v vsakem primeru neuradno, imelo pa bi nedvomno veliko simboliko.

Muti si je koncert 13. julija (njegovo prizorišče naj bi bilo staro pristanišče, župan Roberto Dipiazza pa predlaga osrednji tržaški trg) zamislil kot velik praznik prijateljstva in sožitja treh narodov, katerim je skupno Jadransko morje, veže pa jih tudi tragična zgodovina. Zaradi tega si je svetovno znani dirigent in glasbenik zamislil, da bi mladinski orkester Cherubini spremljali mladinski slovenski in hrvaški pevski zbori. To bi bil tudi praznik mladosti in prihodnosti, ki je skupna trem narodom in državam, je poudaril Muti. Glavni prireditelj julijskega koncerta je njegov Ravenna festival, pobuda pa je že doživela navdušeno podporo Občine Trst in drugih lokalnih uprav ter ustanov.

Muti je precej navezan na Trst in na Furlanijo-Julijsko krajino. Lanskega decembra je s svojim orke-

GIORGIO NAPOLITANO

DANILO TÜRK

IVO JOSIPOVIĆ

strom nastopil v Vidmu, pred leti pa je v Trstu sodeloval na dobrodelnem koncertu v korist otroške bolnišnice Burlo Garofolo. Muti se je večkrat izkazal na mednarodnih solidarnostnih pobudah za narode iz nekdanje Jugoslavije, nekajkrat pa je tudi obiskal Sarajevo.

VINITALY - Štirje svetniki desnice zahtevajo odstop zastopnika Lige »Violino diskriminira Trst in Gorico« Odbornik: Vi se razumete le na morje

TRST - S tem, da je zaščitno znamko Friulano, tipicamente friulano (Furlansko, tipično furlansko) razširil tudi na kmetijsko-živilske izdelke FJK, je odbornik Claudio Violino grobo diskriminiral Trst in Gorico. V to so prepričani tržaški deželni svetniki Ljudstva svobode Piero Camber, Maurizio Bucci, Roberto Marin in Piero Tononi, ki so včeraj uradno zahtevali odbornikov odstop. Violino zavrača vse obtožbe in štiri kolege hudomušno obtožuje, da prihajajo iz obmorskih krajev in da se torej ne spoznajo na kmetijstvo.

Kazalo je, da so polemike, ki so izbruhnile pred vinskim sejmom Vinitaly (FJK se je na njem predstavila z zgoraj omenjeno zaščitno znamko), nekoliko polegale. V resnici pa ni tako. Camber in somišljeniki niso pozabili, da je Violino na seji deželnega sveta malo za šalo in malo zares govoril o »furlansko-padanskih izdelkih«. Že takrat so zahtevali njegov odstop. Vinitaly ni shladil njihove jeze in včeraj uradno zahtevali odbornikov odhod iz deželne vlade. Pred novinarji so se trije Tržačani in Marin (doma je iz Građeža) predstavili za mizo, ki je bila bogato obložena s tipičnimi kraškimi in goriškimi kmetijskimi izdelki.

Odbornik iz vrst Severne lige je po njihovem mnenju šel predaleč. Ne

Piero Camber (Ljudstvo svobode)

Odbornik Claudio Violino

gre samo za sporno zaščitno znamko, temveč za načrtno sejanje razdora med Furlani na eni ter Goričani in Tržačani na drugi strani. To »načrtno sejanje razdora« sodi v preiščljeno politiko Bossijeve stranke, je poudaril Camber, ki je Violina označil tudi za nesposobnega kmetijskega odbornika. Napovedal je »zaščito« tipične tržaške klapavice, ki naj bi se po novem imenovala »pedocio Violino«.

Odbornik ni vzel preveč resno zahteve po odstopu, ki po njegovem prihaja od ljudi, ki živijo na morju in ki očitno ne poznajo deželnega kmetijstva, posebno ne furlanskega. Za-

ščitna znamka Friulano nadomešča nekdanje ime vina Tocai, poudarja Violino, ki ne vidi nič slabega, da se taista zaščitna znamka izkoristi tudi za kmetijske in živilske izdelke na deželni merilu. In to tudi zato, ker je deželna uprava za promocijo omenjene znamke namenila 10 milijonov evrov, kar ni ravno majhna vsota.

Violina je pred dnevi kritiziral tudi furlanski senator Ferruccio Saro. Ne toliko zaradi sporne zaščitne znamke, kot zaradi Gerarda Depardieuja, ki je za manj kot enodnevno prisotnost na Vinitaly prejel od FJK 35 tisoč evrov.

Ponudbe veljajo do 28. aprila 2010

V NEDELJO, 18. APRILA, ODPRTO

AL COSTO

PO NABAVNI CENI

119,00

Vrtna garnitura Luna z blazinami
V kompletu:
1 dvosed cm 110x62
2 zofi cm 65x62
1 miza Ø cm 60

Magnum
ALGIDA
klosični, z mandlji
4 kosi, 344 g
7,99 €/kg

2,75

Kremni jogurt
MÜLLER
beli
500 g, 2,38 €/kg

1,19

Testenine
BARILLA
več vrst, 1 kg

1,09

TVC LCD 37"
+ cam vklj.
v ceno
SAMSUNG
B530
• FULL HD
• HD READY
• 2 HDMI
• ločljivost 1920x1080
• kontrast 35000:1
• svetilnost 550 cd/kvm
• avdio stereo SRS
trusurround
• teletekst 1000 strani
• vgrajen digitalni zemeljski sprejemnik

579,00

6,90

Toaletni papir
REGINA
12 rolic

2,99

Ekstra deviško oljčno olje
OLEARIA
DEL GARDA
1 liter

EMISFERO

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO najdete tudi v krajih: Belluno, Fiume Veneto (PN), Perugia, Scorzè (VE), Silea (TV), Vicenza, Vittorio Veneto (TV), Zanè (VI)

MEDNARODNO SODELOVANJE - Ob robu mednarodne konference ItalBalk

Federica Seganti s srbskim podpremierjem o skupnih projektih

Govorila sta o znanstvenem in trgovinskem sodelovanju - Jeseni nov sestanek v Trstu

TRST - Deželna odbornica FJK za zunanje in evropske zadeve Federica Seganti se je včeraj v Beogradu sestala s podpredsednikom srbske vlade in vodjo srbskih pogajalcev z EU Božidarjem Djelićem, ki je tudi minister za evropsko integracijo in znanstveno raziskovanje. Kot je povedala odbornica, sta se z Djelićem pogovarjala o raziskovalnih dejavnostih in se posebej ustavila pri možnostih sodelovanja srbskih raziskovalnih inštitucij s tržaškim AREA Science parkom in sinhotronom. Pogovor je zajel tudi prometne oziroma logistične infrastrukture in možnost, da podjetja iz Furlanije-Juljske krajine sodelujejo pri realizaciji del, ki jih Srbija financira iz mednarodnih in evropskih skladov.

Med ostalimi temami pogovora, ki so se nanašale na možnosti sodelovanja med Srbijo in Furlanijo-Juljsko krajino, sta bili še energetika in možnosti majhnih in srednjih podjetij iz FJK, posebno v lesnopredelovalnem in pohištvem sektorju, za prodor na srbski trg.

»Delovne skupine za razvoj sinergij v tem smislu bodo startale čez kak teden, za poglobitev dialoga in za nastavev novih projektov pa smo se dogovorili za ponovno srečanje septembra v Trstu,« je povedala Federica Seganti, ki se je s srbskim podpremierjem sestala ob robu mednarodne konference ItalBalk, ki poteka v Beogradu. Segantijeva je na konferenci zastopala italijanske dežele, ki sodelujejo pri projektu ItalBalk, in sicer poleg FJK še Emilija-Romagna, Sicilija, Apulija in Kampanija.

»Poleg projekta ItalBalk, pri katerem naša dežela sodeluje z italijanskimi ministrstvi za zunanje zadeve in za gospodarski razvoj, ima Furlanija-Juljska krajina že podpisanih več pisem o nameri za mednarodno sodelovanje in gospodarsko interakcijo,« je pojasnila odbornica. Ob tem je spomnila, da je bil na primer novembra lani aktiviran s srbskim ministrstvom za delo in socialne politike projekt za razvoj e-governmenta, ki ga financira Dežela Furlanija-Juljska krajina v okviru protokola, ki ga je maja lani podpisal predsednik Dežele FJK Renzo Tondo. Izvedba projekta je zaupana družbi Insiel, katere predsednik Walter Santarossa spremlja odbornico na obisku v Beogradu, kjer se je Federica Seganti sestala tudi s predstavnikoma avtonomne pokrajine Vojvodine, s katerimi ima FJK podpisan sporazum o sodelovanju že od leta 2007.

Panoramski posnetek srbske prestolnice

ARHIV

LETALSKI PROMET - Na Brnik bodo leteli tudi Japonci

Številne poletne novosti pri povezavah jadranske obale

GORICA - Včeraj smo pisali o novi, včeraj vzpostavljeni letalski zvezi med Portorožem in Beogradom, danes pa pogledimo, kaj se v letalskem prometu obeta za poletno sezono.

Do poletja bodo zaživela tudi letališča hrvaških obalnih mest. Germanwings bo že konec tega meseca povezal Hannover z Zagrebom, Splitom, Zadrom in Dubrovnikom. Luftansa je napovedala poletne leto iz Münchna v Zadar, Split in Dubrovnik, kamor bo nemški prevoznik letel tudi iz Düsseldorfa. Prestolnica južne Dalmacije bo tja do prvih dni julija dobila tudi povezave s Hamburgom, Edinburghom, letališčem East Midlands v srednji Angliji, z Donetskom v Ukrajini in s Prago. Split bo povezan s Stockholmom, Gothenburgom in Zürichom. Zadar, največje hrvaško letališče v ponudbi največjega evropskega nizkocenovnega prevoznika Ryanair, bo od junija povezan z Bremenom in Barijem (dvakrat tedensko). Ir-

ski prevoznik bo od tretjega maja letel iz Pulja v Frankfurt, ki bo povezan tudi z Osijekom. Tivat bo povezan z Londonom, Podgorica pa z Düsseldorfom in Københavnom. V Prištino prihaja EasyJet (poleti v Ženevo in Basel), Croatia Airlines pa je konec marca dodala tri poletne tedenske med Zagrebom in Rimom. Hrvatska prestolnica bo poleg že omenjene Barcelone v kratkem povezana še z Atenami, Københavnom in Gothenburgom. MeridianaFly, italijanska družba, ki že povezuje (trikrat tedensko) Prištino z Verono, bo od prvega maja ob sobotah letela iz Rima v Skopje. Wind pa je decembra lani začel leteti iz Niša v Forli.

Kaj pa Ljubljano? Kot je znano, je Brnik zaprt za ves promet zaradi prenove vzletno-pristajalne steze. V tem času so večino poletov preselili na mariborsko letališče, medtem ko so poletne družbe Airfrance v Pariz predstavili v Ronke. Adria Airways je po-

trdila poletne povezave z Barcelono, Dublinom, Madridom, Manchesterom in Stockholmom, poleg seveda številnih čarterskih letov na počitniške destinacije. Letališče Jožeta Pučnika bodo ponovno odprli 22. aprila, in prav tega dne bo družba Finnair začela 4-krat tedensko povezovati Ljubljano z Helsinkijem. Tudi letos bodo na Brniku pristajala letala iz Japonske, in sicer iz Tokya, Osake in Fukuoke. Gre za čarterske lete, ki so že v minulih letih v Slovenijo pripeljali nekaj tisoč japonskih turistov. Sušlja se tudi o konkretnih pogovorih z azijsko družbo Malaysia Airlines, ki danes povezuje Kualo Lumpur z Rimom, Parizom, Amsterdamom, Londonom in Frankfurtom. Direktor prodaje Aerodroma Jožeta Pučnika Janez Krašnja pa se trudi, da bi prek Ljubljane povezal srednjo Evropo z Malezijo in tako dobil prvo redno letalsko zvezo Slovenije z Daljnim vzhodom.

Aleš Waltritsch

SDGZ - Prijava odpadkov za leto 2009

Zamik roka za prijave MUD Do 29. aprila vpis v SISTRI

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) obvešča, da bo zaradi ogromne zamude pri objavi programa za vložitev letošnje, sicer zadnje, letne prijave posebnih odpadkov MUD, do danes objavljen zakonski odlok, ki bo rok za vložitev prijave premaknil na konec junija (članek in tiskovno sporočilo ministrstva sta dosegljiva na spletni strani SDGZ). V prejšnjih dneh je bilo na spletni strani ministrstva za okolje in posebnega podjetja trgovinskih zbornic ECO CERVED, ki je pristojno za pripravo programa MUD, objavljeno tiskovno sporočilo ministrstva o zamiku roka prijave odpadkov.

Rok za vložitev prijave odpadkov, ki so jih podjetja proizvedla v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2009, bo torej 30. junij. Prijavo morajo vložiti vsi prevozniki odpadkov za tretje osebe in tisti, ki proizvajajo nevarne odpadke. Kakor lani morajo prijavo vložiti tudi proizvajalci nenevarnih posebnih odpadkov iz obrtnih dejavnosti, ki imajo več kot 10 zaposlenih.

Zdravniki in zobozdravniki, ki proizvajajo nevarne sanitarne odpadke prijave niso dolžni vložiti pod pogojem, da delujejo kot posamezniki in niso povezani v družbo. Če pa so, je prijava potrebna.

Prijava ni potrebna niti za uporabnike embalaž, ki so vpisani v CONAI. Zanj bo namreč poskrbel CONAI sam.

Podjetja, ki sama odvažajo svoje odpadke na odlagališča, morajo biti vpisana v register okoljskih upravljavcev (AGA) pri pristojni trgovinski zbornici, v letno prijavo MUD pa vključijo le količine nevarnih odpadkov, ki so jih prevažala, oz. vse, če imajo več kot 10 zaposlenih, razen odpadke iz dejavnosti izgradnje in rušenja (kodeksi CER 170.XXX).

Člane, ki za to še niso poskrbeli, tudi obveščamo, da morajo do konca meseca (29. aprila) urediti vpis v nov sistem sledljivosti odpadkov SISTRI.

Za informacije in vpis v SISTRI je na razpolago tehnična služba SDGZ. Kdor spada v navedene kategorije in za prijavo odpadkov ne bo prejel konec aprila ali v mesecu maju, poziva na sestanek, naj pokliče tajništvo na tel. 0406724828 oz. info@sdgz.it.

Jeklarska panoga v FJK kaže znake oživljanja, od konca leta 2009 upada število prošenj za blažilce

TRST - Jeklarski sektor v Furlaniji-Juljski krajini je tudi v prvem četrtletju letošnjega leta potrdil ob koncu lanskega leta začete znake preobrnjanja. Tako je včeraj povedala deželna odbornica za delo Alessia Rosolen, ko je analizirala poročila posebnega observatorija o zaposlitvenih problemih in o prošnjah za uvedbo dopolnilne blagajne. Kot je povedala, so bile vloge za dopolnilno blagajno v zadnjem četrtletju lanskega leta le 17-odstotni delež vseh lanskih vlog; v drugem četrtletju je njihov delež znašal 38 odstotkov, v tretjem pa 36 odstotkov vseh vlog v letu 2009. Padec prošenj za uvedbo dopolnilne blagajne je najbolj zanesljiv dokaz o pojemanju gospodarske krize, tako da številna podjetja - npr. škedenjska železarna, Sertubi in majhna podjetja v videmski pokrajini -, ki so v preteklih mesecih zaposlila za socialne blažilce, niso več potrebovala njihovega podaljšanja.

Italijansko poštno podjetje podpira vladno kampanjo spodbujanja osebne porabe

RIM - Na brezplačno telefonsko številko podjetja Poste Italiane se je prijavo že dvajset tisoč prodajalcev vseh blagovnih sektorjev, ki bodo z današnjim dnevom habilitirani za prodajo blaga in storitev po znižanih cenah, kot določa vladni odlok o spodbudah za potrošnje (št. 40/2010). Poste Italiane je partner ministrstva za gospodarski razvoj v kampanji za spodbujanje osebne porabe. Poštno podjetje je dalo državljanom in podjetjem na voljo svojo tehnološko infrastrukturo za pridobivanje oziroma razširjanje informacij o izrabljanju spodbud. Prodajalci se bodo lahko v klicni center poštnega podjetja (št. 800 556 670) prijavljali še do 17. maja, dneva, ko bo začel delovati portal za upravljanje operacij. Iz števila dosedanjih prijav je mogoče sklepati, da bodo državljani in podjetja sklenili približno milijon 150 tisoč kupoprodajnih operacij, je zapisano v tiskovnem sporočilu poštnega podjetja.

EVRO

1,3615 \$ -0,50

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
15. aprila 2010

valute	15.4.	14.4.
ameriški dolar	1,3544	1,3615
japonski jen	126,18	127,42
kitajski juan	9,2451	9,2932
ruski rubel	39,3300	39,4845
indijska rupija	60,1920	60,2190
danška krona	7,4428	7,4431
britanski funt	0,87735	0,88140
švedska krona	9,7069	9,7327
norveška krona	7,9520	7,9955
češka krona	25,085	25,048
švicarski frank	1,4343	1,4368
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	263,30	262,65
poljski zlot	3,8583	3,8549
kanadski dolar	1,3536	1,3571
avstralski dolar	1,4513	1,4583
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1411	4,1440
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7082	0,7082
braziljski real	2,3741	2,3744
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,0040	2,0162
hrvaška kuna	7,2590	7,2570

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
15. aprila 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25625	0,30438	0,465	0,94594
LIBOR (EUR)	0,36938	0,5825	0,88875	1,1925
LIBOR (CHF)	0,08083	0,2425	0,34167	0,63917
EURIBOR (EUR)	0,404	0,644	0,954	1,225

ZLATO
(999,99%) za kg
27.464,29 € +116,04

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
15. aprila 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	14,38	+0,63
INTEREUROPA	3,91	-1,76
KRKA	71,07	+0,34
LUKA KOPER	21,74	+0,23
MERCATOR	160,02	-0,14
PETROL	304,36	+1,14
TELEKOM SLOVENIJE	120,77	-1,53
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	29,50	-0,37
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	7,50	-2,60
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	12,09	+0,67
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	22,52	-0,97
POZAVAROVALNICA SAVA	10,20	-2,58
PROBANKA	-	-
SALLUS, LJUBLJANA	449,90	+0,04
SAVA	208,93	+0,95
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	89,00	-1,11
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	23,57	+2,17

MILANSKI BORŽNI TRG
15. aprila 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,391	+0,14
ALLIANZ	94,00	-0,15
ATLANTIA	17,95	+1,24
BANCO POPOLARE	5,39	+0,65
BCA MIP	1,18	+0,68
BCA POP MILANO	4,80	+1,21
EDISON	1,09	+0,00
ENEL	4,23	+1,56
ENI	17,8	+0,23
FIAT	9,9	+1,02
FINMECCANICA	10,38	+0,00
GENERALI	17,72	+0,17
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,88	-0,52
LOTTOMATICA	14,49	-0,82
LUXOTTICA	21,14	+1,14
MEDIASET	6,35	+0,87
MEDIOBANCA	8,01	-0,12
PARMALAT	2,12	+0,12
PIRELLI e C	0,45	+3,21
PRYSMIAN	15,38	+0,92
SAIPEM	29,7	+0,20
SNAM RETE GAS	3,76	+0,20
STMICROELECTRONICS	7,74	-0,13
TELECOM ITALIA	1,13	+0,35
TENARIS	15,9	+0,19
TERNA	3,18	+0,00
TISCALI	0,17	+0,06
UBI BANCA	10,37	-0,29
UNICREDIT	2,28	-0,11

SOD NAFTE

(159 litrov)

85,49 \$ -0,02

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
15. aprila 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	967,42	+0,39
SBITOP, Ljubljana	3.941,84	+0,12
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.196,14	+0,56
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	320,64	+2,10
BIFX, Sarajevo	1.627,25	+0,00
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.720,73	+0,00
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.140,87	+0,16
Nasdaq 100	2.037,88	+0,45
S&P 500, New York	1.212,68	+0,17
MSCI World, New York	1.239,30	+1,08
DAX 30, Frankfurt	6.291,45	+0,21
FTSE 100, London	5.825,01	+0,50
CAC 40, Pariz	4.065,65	+0,20
ATX, Dunaj	2.790,54	-0,17
PX, Praga	1.304,2	+0,82
EUROSTOXX 50	3.012,65	+0,15
Nikkei, Tokio	11.273,79	+0,61
STI, Singapur	3.016,94	-0,09
Hang Seng, Hongkong	22.157,82	+0,16
Composite, Sanghaj	3.146,96	-0,03
Sensex, Mubaj	17.639,26	-1,03

ŽARIŠČE

Ali je svoboda vrednota ali princip oz. pravica?

JULIJAN ČAVDEK

Pri iskanju tematike za Žarišče sem slučajno naletel na članek, kjer je bila podana novica o kazenski obsodbi nekaterih italijanskih upraviteljev Google, svetovno znanega medmrežnega iskalnika. Sprva sem mislil, da se to nanaša na odnose med podjetjem in Kitajsko. Bila pa je povsem drugačna zgodba, ki mi je na koncu pustila dokaj grenak priokus.

Kaj se je sploh zgodilo? Leta 2006 je nekdo - neko deklet - objavilo na medmrežju videoposnetek skupine najstnikov, ki so se v razredu izživljali nad prizadetim avtističnim sovrstnikom. Med tem podvigom, so na tablo začrtali nacistični simbol SS in pozdravljali z iztegnjeno roko. Ostali dijaki so nemo in ravnodušno gledali potek dogodkov. Javna videoobjava tega »podviga« se je podila prav na spletnih straneh Google. Videoposnetek je dobesedno kraljeval cela dva meseca ter dosegel okoli 5500 ogledov, preden so ga, 7. novembra 2006, odstranili. Normalni zdravi pameti bi bilo že samo to dovolj, da se resno zamisli o pojmu svobode izražanja preko medmrežja in na sploh. Vendar zgodba se ne konča tukaj.

Po tem dogodku, so starši, občina Milan in združenje ViviDown podali kazensko ovadbo, na podlagi katere se je začel sodni postopek, ki se je konec letošnjega februarja zaključil s prvo mednarodno kazensko obsodbo treh upraviteljev medmrežnega operaterja Google.

Seveda so se od vsega začetka razplamtele polemike in široke debate o svobodi izražanja na medmrežju, ki naj bi bil ključen predpogoj. Pri tem, je Google zagovarjal dej-

stvo, da ne morejo njegovi upravitelji biti odgovorni za nekaj, kar je objavil nekdo drug. Za tem stališčem so se postavile ZDA in še marsikatera zahodna demokracija.

Milanska javna tožilca Alfredo Robledo in Francesco Cajani sta argumentiranemu nasprotovanju podjetja odgovorila z izjavo, v kateri sta obsodbo označila kot zgodovinski korak, ki predpostavlja zavarovanje osebe pred podjetniško logiko.

Na prvi pogled lahko rečemo, da se je tragična zgodba končala z obsodbo hudobnih in priznanje pravice prizadetemu dijaku, kljub temu, da so starši, med potekom sodnega postopka, umaknili prijavo. Obsojenim upraviteljem je sodišče naprtilo šest mesecev pripora, obsodba pa je bila suspendirana. Kaj se je zgodilo s skupino dijakov, ki so se znesli nad svojim »drugačnim« vrstnikom, pa mi še ni uspelo izbrskati. Vendar se mi je pozornost ustavila nad obrazložitvijo obsodbe, saj je bila ta izrečena zaradi kršenja t.i. pravice po zasebnosti oz. privacy. Obsojenci pa so bili oproščeni krivice obrekovanja. To seveda predstavlja nek korak v smeri soodgovornosti pri objavljanju vsebin na medmrežju, bo pa potrebno počakati na nadaljnji razvoj sodnega postopka. Malo verjetno je namreč, da se bo družba Google, kar tako podredila odločitvi sodstva.

Pri marsikateri stvari – in tudi pri tej – imam vtis, da razvoj dogodkov postopoma prehaja od živega subjekta oz. osebe, ki je v tem primeru prizadeti mladenič, na obravnavo principov ali načel. Posledica pa se na zelo hiter način sprevrže v odstopa-

nje od stvarnega življenja. Tako bomo lahko kaj kmalu slišali obsesne razprave glede načela svobode izražanja, medtem ko bo šlo dejstvo izživljanja nad osebo v popolnoma drugorazredno zanimanje. Prav na podlagi tega sem si postavil vprašanje o današnjem pojmovanju svobode.

Za mene ni dvoma, da je prizadeti mladenič doživel več vrst krivic. Prva je bil sam pretep, zmerjanje in ravnodušnost vrstnikov. Druga krivica je bilo dejstvo, da so to počeli objavili na medmrežju, kjer je bilo cela dva meseca na razpolago komurkoli. Tretja krivica pa je tudi ta, da kljub raznim opozorilom glede neprimernih vsebin in varovanja zasebnosti, varovalni sistem kaže na veliko šibkost, saj je dovolj par stavkov, da si upravljavci spletnih strani pilatovsko operejo roke in se odpovejo kontroli.

Iz vsega tega se sprašujem ali lahko smatramo za svobodo izražanja neko načelo, po katerem pride do takega razvoja dogodkov? Sicer pa to ni edini primer, na katerem si velja postaviti isto vprašanje. Je pa res, da je danes pojem svobode ljudem pri srcu v smislu, da vsak posameznik lahko počne kar hoče. Tudi, da dovoli internetno objavo takega krivičnega dejanja, kot je bilo izživljanje nad prizadeto osebo. Mogoče pa je to, ker svoboda ni več vrednota, temveč je postala pravica in princip. Ob bližnji praznovanju obletnice osvoboditve izpod nacifašizma, je mogoče primerno osvežiti spomin, da svoboda ima korenine v darovnih življenjih tistih, ki so se zanjo žrtvovali, takrat ko ni bilo ne principov in ne pravic.

KULINARIČNI KOTIČEK

Zrezki nekoliko drugače

Kolikokrat se se naše gospodinje naveličano sprašujejo, kaj bomo danes jedli za kosilo. Človek včasih preprosto nima volje, veselja pa tudi časa ne, da bi pripravil kaj posebnega ali bolj originalnega. Tako se večkrat odločimo za testenine s katerokoli omako, saj so vedno dobrodošle in dobro sprejete, ali pa za navadne zrezke, ki pa jih res lahko pripravimo na sto načinov, da ne bodo vedno eno in isto. Evo nekaj sugestij za pripravo manj vsakodnevnih zrezkov. Prvi recept je preizkušen in je vedno naletel na dober sprejem.

Potrebujemo 5 zrezkov, 10 dkg prekajene slanine, 3 večje šampinjone, eno čebulo, kozarec paradižnikove pasate, 2 žlici dijonske gorčice, provansalske začimbe, žlico masla, žličko jedilnega škroba, pol kozarca smetane.

Štiri zrezke solimo in jih natremo s poprom in mešanico provansalskih začimb. Peti zrezek in slanino sesekljamo na majhne kocke in jih začimimo tako, kot smo naredili z zrezki. Pripravljene štiri zrezke z obeh strani na hitro opečemo na žlici masla, nakar jih preložimo na ogret krožnik in držimo na gorkem. V isti posodi, kjer smo opekli zrezke, prepražimo slanino in sesekljan peti zrezek. Ko sta meso in slanina malo zapečeni, dodamo še sesekljano čebulo in na lističe narezane šampinjone. Prepražimo in zalijemo s paradižnikovo pasato in malo vode. V skodelici zmešamo škrob in dijonsko gorčico z malo vode in mešanico prilijemo v omako. Pustimo, da spet zavre in v omako dodamo že opečene zrezke. Po potrebi dosolimo. Sedaj naj se vse skupaj duši 10-15 minut, nakar vmešamo še smetano. S takimi zrezki se najboljše poda krompirjev pire, lahko

pa tudi opečena polenta.

Drugi recept spet zadeva goveje zrezke v omaki, ni pa prevelje, saj sem ga kratko malo posnel s spleta. Za take zrezke potrebujemo: 4 zrezke, gorčico, 4 manjše čebule, 2 stroka česna, 2 bučki, lovorjev list, majaron, timijan, žličko ostre paprike, 2 žlici paradižnikovega koncentrata, 3 kozarce močne juhe (tudi iz kocke), nekaj brinovih jagod, peteršilj, kozarec belega vina, oljčno olje, sol in poper.

Zrezke z obeh strani solimo, namažemo z gorčico in popopramo. Na vročem olju jih hitro prepečemo in jih shranimo na toplem. V isti ponvi prepražimo sesekljano čebulo, ki smo ji dodali papriko. Dodamo še drobno sesekljan česen in pražimo, da za-diši. Vrnemo zrezke v ponev, prilijemo juho, dodamo majaron in timijan ter na drobne kocke sesekljani bučki. Pokrijemo in na tihem ognju dušimo približno pol ure. Če tekočina povre, dodamo malo vode. V drugi ponvici na malo olja pražimo paradižnikov koncentrat, dokler ne potemni. Po pol ure dušenja spet odstranimo zrezke iz posode, omako pa zmiksamo s paličnim mešalnikom, nakar vanjo vrnemo zrezke. Sedaj lahko dodamo brinove jagode, lovorjev list, pražen koncentrat in vino. Premešamo in dušimo še pol ure. Potresemo s sesekljanim peteršiljem in ponudimo spet s krompirjevim pirejem, praženim krompirjem ali tudi polento.

Dober tek!

Ivan Fischer

PISMA UREDNIŠTVU

Z jezikom smo ali nismo

Spoštovani!
Pred nekaj dnevi sem v roke dobila zgibanko, ki vabi na pobudo "Fiori... alberi ed armonia cosmica - Cvetje... drevesa in kozmična harmonija".

V Primorskem dnevniku sem 13. aprila, na 9. strani, brala v poročilu o odprtju fotografske razstave Borisa Prinčiča v sklopu zgoraj omenjene pobude: "V lični zgibanki, ki je bila izdana ob tej priložnosti...." Za zgibanko, ki vsebuje prenakatere jezikovne in slovnične cvetke, ki jih res ne moremo pripisati običajnim nagajivim škratam, se mi zdi prilastek "lična" pretiran kompliment. Navedem le nekaj "spodrslijajev" in opustim navajanje vseh manjkajočih ločil, ki jih res ne manjka: ustvarjalna delavnica, ateljeja, in Opicinah, Dunajska česta, nedelja 18. aprile, Vesela velična noc. Naj tu dodam, da zgibanka še zdaleč ni dvojezična,

delno dvojezičen je samo koledar dogodkov in nekatere reklame.

Sprašujem se, ali je zunanji videz dovolj, da se nam zdi tiskovina prikupna, tudi v tako spačeni slovenščini. Sprašujem se, kako so sprejeli tako spakedranščino slovenski trgovski obrati in bančni zavod, ki so pobudo podprli. Osebo bi širjenje takega gradiva prepovedala in umaknila, saj je groba žalitev za vse, ki se v tem jeziku prepoznavamo in nam ne sme biti vseeno, kaj se z njim dogaja. Saj navsezadnje, kot je pred leti rekel koroški rojak, Prešernov nagrajenec, Florjan Lipuš: "Z jezikom smo ali nismo!"

Živka Persi

ODPRTA TRIBUNA

Knjižnica kot manjšinski steber in prioriteta bodočnosti

Ob nedavnem dogajanju okrog usode Narodne in študijske knjižnice v Trstu čutim dolžnost, da izrazim svoje mnenje. Z njim ne mislim odkrivati »tople vode«, temveč razgrniti del argumentacije na tezo, da je NSK oz. osrednja slovenska knjižnica v Italiji nepogrešljiv, celo nujen steber manjšinske bodočnosti ter prav tako nujna točka na programu manjšinske politike, ki bo želela ohraniti kulturno kontinuiteto ter razvijati in dopolnjevati našo kvaliteto življenja.

Narodna in študijska knjižnica že leta prestaja težke čase. Pomanjkanje finančne podpore krči njeno vsakodnevno delovanje (skrajšani urnik je le vrh ledene gore) in onemogoča razvoj. Poleg finančnega primanjkljaja njeno življenje določa in davi predvsem huda prostorska stiska. Neprijetna infrastruktura, kjer je knjižno bogastvo natrpano v ozadju skladišč, prostori za knjižno kulturo pa skoraj nični, onemogoča še tako dobronamerne ideje. NSK je sicer ustanova bogate zgodovine, njen knjižni fond izjemen, knjižničarke prijazne in razpoložljive. Brez pomislekov je eden glavnih naslovov za bralne navdušence, knjižne molje, raziskovalce polpretekle zgodovine (za katere je Odsek za zgodovino pravi naslov) itd. Njeni uslužbenci se po svojih najboljših močeh trudijo, da bi jo napolnili z dogodki in življenjem, za kar jim gredo najvišje pohvale! Toda dobra volja posameznikov žal ni dovolj. NSK bi si zaslužila veliko več, v to sem prepričan. Vprašanje pa je, zakaj?

Vloga knjižnice na široko presega golo izposojanje knjig, revij in

drugega gradiva s ciljem razvijanja bralne kulture. Ne gre le za fizični prostor uskladiščnega znanja. Ne gre za ustanovo namenjeno ozkemu, ljubiteljskemu izseku družbene sfere, primerljivo sudoku ali numizmatičnemu društvu. Ne gre le za znanilca lepe besede in slovenskega jezika. Gre predvsem za vsebinskega spodbujevalca. Knjižnica bi morala postati gravitacijski center manjšinske realnosti, prostor srečevanja, diskuriranja in izobraževanja. Socializacijski prostor, kjer bi se dobivali, poslušali in govorili. Postala bi lahko »kulturna« , ki bi namesto električnega toka dovajala manjšini kvaliteto življenja. Ponavljam namreč: ne gre le za branje. Ko bomo pogosteje stopali v knjižnico, pa čeprav po zgoščenko ali nasvet, bo to skok v boljše bodočnost.

Že samo sprehod med polnimi knjižnimi policami prebuja motivacijo in vliva življenjske moči. Obogateni prostor za najmlajše kultivira in obarva vsakdan že od začetka življenja naših malčkov, jim vliva radovednosti, spodbuja domišljije in vzgaja v aktivne soljudi. Dinamična čitalnica omogoča knjižnično doživetje za vse okuse: od jutranjega branja dnevnih novic, do popoldanskega učenja, študijskega raziskovanja, popoldanskega listanja receptov, planskega vestnika, iskanja malih oglasov. Gradiva najrazličnejših vrst, od otroških igrar, računskih kock, namiznih iger in glasbil do audio-video materiala so potrebna vsebina. Sodobna knjižnica pomeni stičišče najrazličnejših ljudi in interesov, ki pa imajo eno skupno lastnost: ljubezen do življenja.

Vanjo stopimo z jasnimi cilji ali le med pavzo, ko bi radi pol urice zapolnili z nečim koristnim zase. Taka knjižnica utemeljuje svoje poslanstvo na ponudbi, ki bo dala skupnosti močno oporno točko vsakdana bodočnosti.

Zdi se mi, da je sezanska Kosovelova knjižnica ena izmed najmodernejših in najkakovostnejših v naši okolici. Navdaja me s posebnim optimizmom in svežino, kar potrjuje tudi njen vidni uspeh. Za tržaško Narodno in študijsko knjižnico je seveda potrebno veliko več kot le želje. Naše politične figure se zanjo brez dvoma potegujejo, saj nujno potrebuje finančnega humusa, primerne infrastrukture in izobraževalnega gradiva (sodoben računalniški kotiček je imperativ). Prepričan sem, da je poleg tega potrebna močna oglaševalska kampanja ozaveščanja, ki bi sodobno vlogo NSK-ja ugnetla v manjšinsko javno mnenje. Podobna nuja prevetritve in ozaveščanja velja za kapilarno mrežo slovenskih knjižnic v Italiji, začeni z goriško Feiglovo knjižnico, za slovenski tisk, Tržaško knjigarno ter radiotelevizijski program, a to so druge zgodbe.

Bojim se, da se premalo zavedamo, kako pomembna je Narodna in študijska knjižnica v Trstu za bodočnost naše manjšine. O njeni osrednji vlogi ne sme biti nikakršnega dvoma. Upam torej, da jo bomo znali z ustreznimi sredstvi, politično voljo in družbeno participacijo ovednotiti in razviti ter tako nahraniti njen močan skriti potencial, ki čaka na boljše čase. Do takrat pa je na nas, da ji dokažemo polno podporo.

Jernej Šček

Nočemo belega kruha - dokumentarec meseca

Kulturno društvo Myra Locatelli pripravlja jutri predpremiero filma Nočemo belega kruha. Ob deveti uri zvečer bodo pri Lukatelu v Volčah ob projekciji poleg režiserke in scenarista nastopila tudi dekleta pevskega zbora Znamenje, ki tudi sicer sodelujejo v filmu. Myra Locatelli pričinja s tem večerom nov ciklus prireditve Spominčice, ki bodo z različnimi dogodki in mediji oživljale preteklost. Televizija Slovenija bo film Nočemo belega kruha prikazala kot dokumentarec meseca na prvem programu v torek, 22. aprila, ob 21. uri. Po koncu druge svetovne vojne je kraje ob slovenski zahodni meji za dve leti zasedla zavezniška vojska. Američani, Angleži, Novozelanci, celo Indijci so od Trsta čez Kras do Predela upravljali tako imenovano cono A Morganove linije, preden je mirovna konferenca v Londonu februarja 1947 določila mejo med Italijo in Jugoslavijo. O srečanjih z razpisništvo in demokracijo, o kokakoli in žvečilih, ki so skupaj z džezom zasedli soško dolino, pripoveduje dokumentarec Nočemo belega kruha! Govori o času prešernega rajanja pa tudi ostrih demonstracij za priključitev k Jugoslaviji, ko so dekleta zvečer plesala swing, ponoči pa pisala po stenah hiš: Tujega nočemo, svojega ne damo!

Dokumentarec Nočemo belega kruha v produkciji TV in VPK je nastajal lanske poletje v zgornji Soški dolini, poleg scenarista Zdravka Duše in režiserke Jasne Hribnikar so mu vsebino dali mladi zgodovinarji in starejši pričevalci. (O.K.)

POLITIKA - Razburkano soočenje med soustanoviteljema Ljudstva svobode

Berlusconi in Fini vse bolj narazen

Schifani: Delitev v večini bi terjala volitve

Finijevi privrženci se pripravljajo na ustanovitev samostojnih skupin v obeh vejah parlamenta

RIM - Včeraj sta se premier Silvio Berlusconi in predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini prvič sestala po nedavnih deželnih in lokalnih volitvah. V skladu z napovedmi bi soustanovitelja Ljudstva svobode morala na delovnem kosilu na sedežu poslanske zbornice zgladiti medsebojna razhajanja, ki so se v zadnjih časih nakopičila, v resnici pa so se odnosi med njima le še zaostri. To do takšne mere, da takoj po dvournem srečanju nihče od njiju ni hotel dati izjav. »Odlično sem kosil,« je bilo vse, kar je povedal Berlusconi. Fini pa je prek svojega glasnika javil, da nima sporočil za tisk.

A to je bilo le zatišje pred neurjem. Najprej so kot debele kaplje pricurljale govornice iz »dobro obveščenih virov«, po katerih naj bi se v palači Montecitorio odvijalo nadvse burno soočenje. Fini naj bi Berlusconi očital, da je politično podrejen voditelju Severne lige Umberto Bossiju, in mu zagrozil z razkolom v stranki ter s posledično ustanovitvijo avtonomnih skupin v parlamentu. Berlusconi pa naj bi odvrnil, da bi Fini v tem primeru moral zapustiti predsedstvo poslanske zbornice, vsekakor pa naj bi si vzel 48 ur časa za razmislek.

Po teh govoricah je začel divjati pravi vihar. Najprej se je oglašil Fini s sporočilom za javnost, v katerem je poudaril, da ima Berlusconi pravico, da vlada do konca zakonodajne dobe, a da za uresničitev tega cilja mora utrditi položaj Ljudstva svobode kot nosilne vladne stranke. To naj bi predsednik poslanske zbornice povedal premierju na srečanju in zdaj naj bi pričakoval od njega odgovore. Berlusconi pa je v svoji privatni rezidenci na palači Grazioli na vrat na nos zbral najmožje vodstvo Ljudstva svobode, kmalu nato pa se je oglašil predsednik senata Renato Schifani in dejal: »Kadar se vladna večina razdeli, ne preostaja drugega kot razpisati volitve.«

Fini je prav tako na vrat na nos zbral svoje najzvestejše privržence. Italo Bocchino je ob koncu sestanka potrdil, da je Fini pripravljen na razkol, če ne bo prejel ustreznih političnih odgovorov, sicer pa je zavrnil Schifanija, češ da je treba volitve razpisati, kadar se vladna večina razbline, ne pa tedaj, ko se razdeli. In dejansko so potem začele krožiti informacije o tem, s kolikšnimi parlamentarci naj bi Fini razpolagal. Po nekaterih računih naj bi v poslanski zbornici razpolagal z najmanj 30 privrženci, v senatu pa z najmanj 12.

Gianfranco Fini in Silvio Berlusconi

ARHIVSKI POSNETEK

POLITIKA - Reakcije

Bersani: V desni sredini obstaja resen problem

RIM - »V desni sredini je veliko več problemov, kot to skušajo prikazati, tudi glede napovedanih reform.« To je povedal tajnik Demokratske stranke Pier Luigi Bersani po včerajšnjem razburkanem soočenju med Berlusconiem in Finijem. »Berlusconijev mehanizem ne predvideva konkretnih odločitev,« je nadaljeval Bersani: »V sedmih letih vladanja ni sprejel nobene odločitve, ker je vse osredotočeno izključno na iskanje konsenza. Zato reform tudi tokrat ne bo,« je dodal Bersani in v zvezi z včerajšnjim dogajanjem poudaril: »Dejstvo, da se je vladna večina doslej izgubljala

la v besedičenju in da ni predstavila nobenega konkretnega predloga, dokazuje, da v njej obstaja resen problem.«

Ostrejši je bil vodja Italije vrednot Antonio Di Pietro. Po njegovem mnenju »prej se znebimo tega sistema tajnih lož, ki omogoča Berlusconi, da vlada parlamentu in državi, bolje je«. Di Pietro je tudi z zadovoljstvom ugotovil, da »je Fini to razumel in upam, da bodo to naslednji razumeli tudi Italijani.« Vodja Severne lige Umberto Bossi pa je skušal zadevo omiliti. Novinarjem je dejal, da s Finijem doslej ni imel problemov.

EMERGENCY - Italijanski odposlanec se je srečal s Karzajem

Trojico italijanskih aretirancev iz Helmanda prepeljali v Kabul

KABUL, RIM - Tri pripadnike italijanske humanitarne organizacije Emergency, ki so od sobote priprti pod obtožbo, da so pripravljali atentat na guvernerja afganistanske pokrajine Helmand, so včeraj prepeljali v Kabul. Gre za 49-letnega kirurga Marca Garattija iz Brescie, 28-letnega upravnega direktorja bolnišnice v Laškar Gahu Mattea Paganija Gauzzuglia Bonaiutija iz Rima in za 41-letnega bolničarja Mattea Dell'Aira iz Milana.

Novico je včeraj objavilo italijansko zunanje ministrstvo, ki je pristavilo, da bosta trojico predvidoma danes obiskala italijanski veleposlanik v Kabulu Claudio Glaentzer in posebni odposlanec italijanskega zunanjega ministrstva Attiglio Iannucci.

Iannucci se je včeraj tudi srečal z afganistanskim predsednikom Hamidom Karzajem ter mu izročil pismi italijanskega premierja Silvia Berlusconija in zunanjega ministra Franca Frattinija. Kaj natančno piše v pismih, ni dano vedeti. Obrambni minister Ignazio La Russa je včeraj povedal, da Italija vsekakor zahteva spoštovanje člove-

Z leve Marco Garatti, Matteo Paganini Gauzzuglia Bonaiuti in Matteo Dell'Aira ANSA

kovih pravic in pravice do obrambe aretirancev. Poleg tega naj bi imel delegat italijanskega veleposlaništva v Kabulu vsak dan možnost obiskati zaprto trojico, ob vsem tem pa bi morale afganistanske oblasti v najkrajšem času sodno razčistiti zadevo.

Ustanovitelj in duša Emergencyja Gino Strada je včeraj v odprtem pismu dnevniku La Repubblica in v drugih izjavah za tisk izrazil prepričanje, da gre za konstrukt, ki se bo sam zrušil. Po njegovem so orožje v bolnišnico v Laškar Gahu prinesli

tisti, ki hočejo politično diskreditirati Emergency. Ta nevladna organizacija bo po besedah njegovega ustanovitelja še naprej nudila zdravniško pomoč vsem žrtvam vojne, kakor se bo tudi še naprej zavzemala za odpravo vojne kot sredstva za razreševanje sporov.

Medtem je izjavo solidarnosti z Emergencyem na njegovi spletni strani podpisalo že več kot 300 tisoč ljudi, jutri ob 14.30 pa bo na Trgu S. Giovanni v Rimu solidarnostna manifestacija.

Opozorilo Banke Italije: Davčni pritisk je vse večji

RIM - Davčni pritisk je v Italiji vse hujši, saj je v letu 2009 prešel z 42,9 na 43,2 odstotka. Banka Italije je ob navajanju podatka opozorila, da si Italija še ni opomogla od gospodarske krize. Zadolžitev italijanskih družin je narasla, dosegla je 60-odstotno raven, ostaja pa precej pod povprečjem območja evra, ki je 95-odstotno.

Italija se segreva bolj kot ostali svet

RIM - V obdobju od leta 1961 do leta 2008 se je povprečna temperatura zraka v Italiji dvignila za 1 stopinjo Celzija. To je v skladu z globalnim segrevanjem atmosfere, vendar je v Italiji ta proces bolj izrazit kot v ostalem svetu. Tako izhaja iz Okoljskega letopisa Višjega zavoda za raziskovanje in varovanje okolja (ISPRA), ki so ga predstavili v Rimu. Odgovorni Domenico Gaudioso je pojasnil, da je v Italiji v letih od 1961 do 1981 prišlo do manjše ohladitve atmosfere, v letih od 1981 do 2008 pa do sorazmerno hitrega segrevanja. Tudi leto 2009 je bilo sorazmerno vroče, posebno ranljivo pa je pri teh klimatskih spremembah alpsko območje, in to kljub obilnim deževnim in snežnim padavinam.

TELEVIZIJA

Minzolinijev TG1 izgubil skoraj milijon gledalcev

RIM - V zadnjem letu, odkar je vajeti TG1 prevzel direktor Augusto Minzolini, je najbolj gledani italijanski televizijski dnevnik izgubil skoraj milijon gledalcev v primerjavi z letom 2006/2007, ko je dnevnik prvič vodil Gianni Riotta. Večerni TG1 gleda manj kot sedem milijonov ljudi, negativni podatki pa zaznamujejo tudi jutranje in popoldanske dnevnike. Mediasetov TG5, ki sodi v medijski imperij premierja Berlusconi, pa se nevarno približuje prvemu mestu: prednost javne televizije kopni, saj je imel TG1 pred prihodom Minzolinija od 5 do 9% naskoka nad TG5, zdaj pa znaša prednost le še 3%. Minzolini, ki ga Berlusconi ljubkovalno imenuje »direttorissimo«, je že od začetka tarča kritik, saj ga novinarji (tudi v uredništvu TG1) obtožujejo, da je TV dnevnik postal trobilo vlade ter da je kakovost strmo padla. Podatke o gledanosti bo član upravnega sveta RAI Nino Rizzo Nervo predstavil na ponedeljkovem sestanku.

MILAN - Včeraj dopoldne po krajši bolezn

Poslovil se je Raimondo Vianello

Bil je komik, igralec, velik predstavnik italijanskega varjeteja - Z ženo Sandro Mondaini je sestavljal najbolj znan televizijski par

Raimondo Vianello se je poslovil v snu

ANSA

MILAN - Bil je eleganten, humorno zbadljiv, dolgoletni televizijski sopotnik milijonov italijanskih gledalcev. Z ženo Sandro Mondaini je ustvaril najbolj duhovit, žilav in trajen življenjsko-umetniški par. Včeraj zjutraj je v milanski bolnišnici San Raffaele zatisnil oči, mirno zaspal in pustil Sandro ter vse, ki so ga v zadnjem pol stoletju srečevali na televizijskem ekranu, same. Raimondo Vianello je odšel tiho, na pragu 88 let.

Rodil se je v Rimu, sin admirala v Mussolinijevi Italiji, ki je nekaj let služboval v Splitu, kjer je Raimondo preživel otroštvo. Morda je prav očetovemu vplivu pripisati njegov pristop k Salojški republiki, ki ga je po vojni privedel v taborišče v družbi drugih po vojni znanih umetnikov, kot sta bila Walter Chiari in Enrico Maria Salerno. Diplomiral je iz prava, a izbral je drugo poklicno pot. Preizkusil se je v varjeteju priznanega para Garinei-Giovanini, bilo je leta 1950, in odtelej je postal varjete njegovo izrazno polje.

Sodeloval je z izjemnimi partnerji, kot so bili Carlo Dapporto, Macario, Gino Bramieri, a njegov zgodovinski kolega je postal Ugo Tognazzi. Z njim je nastopal v številnih televizijskih oddajah s skeči in humoristi nastopi, vse dokler nista postala žrtev cenzure, ker sta si privoščila predsednika republike Gronchija in paradiral njegov padec s fotelja med srečanjem z De Gaulleom.

Konec petdesetih let prejšnjega stoletja se je Vianello umetniško in življenjsko zavezal s Sandro Mondaini, humorno, dovtipno subretko. Postala sta najbolj znani televizijski par, najprej na javni, zadnja desetletja na Berlusconijevi televiziji. Casa Vianello in Cascina Vianello sta bili nanizanki, v katerih sta avto-bičala aspekte zakonskega življenja.

Raimondo Vianello, slok, avtoironičen človek je bil komik preteklega stoletja. Nikoli ni povzdignil glasu ali pretiraval. Trač komedijantstva drugega ti sočletja ni bilo v njegovi domeni. Tudi zato ga bomo pogrešali.

NARAVA IN LJUDJE - Bruha ga ognjenik Eyjafjallajokull

Vulkanski pepel z Islandije v Evropi povzročil letalski kaos

Zračni prostor zaprle države severozahodne Evrope - Pojav bi lahko trajal dolgo časa

REYKJAVIK - Vulkanski pepel, ki ga bruha islandski ognjenik Eyjafjallajokull, povzroča težave v letalskem prometu tudi v celinski Evropi. Zaradi pepela, ki se širi z vetrom, so zračni prostor zaprle Velika Britanija, Irska in skandinavske države, več držav pa bo to storilo v prihodnjih urah. Na desetisoče potnikov je zato ostalo ujetih na letališčih.

Letalski promet je zaradi vulkanskega pepela, ki lahko resno poškoduje letalske motorje, hkrati pa močno ovira vidljivost, prva ustavila Norveška, kmalu pa ji je sledila Velika Britanija. Na Otoku so kmalu tudi popolnoma zaprli zračni prostor. Sprva so ga zaprli do 19. ure včeraj po srednjeevropskem času, nato pa so sporočili, da bo zaprt vsaj do 7. ure po srednjeevropskem času danes. Svoj zračni prostor je včeraj zaprla tudi Irska.

Zračni prostor je na severu države zaprta tudi Finska, zaprt pa bo ostal vsaj do 14. ure danes po srednjeevropskem času. Finska sicer za zdaj pušča odprto letališče v Helsinkih. Vse zračni prostor je zaprta še Švedska, letališča pa so zaprta tudi na Danskem. Zračni prostor sta včeraj poprli zaprli še Belgija in Nizozemska, in sicer vse dokler se ne bo oblak vulkanskega pepela umaknil. Kako dolgo bo to trajalo, pa zaradi nepredvidljivega pomladanskega vremena ni mogoče napovedati.

Letalski promet je močno oviran tudi v Franciji in Nemčiji. Letališča na Islandiji medtem ostajajo odprta, saj veter pepel nosi stran od otoka.

Največje nemško letališče v Frankfurtu bo za zdaj služilo kot nadomestno letališče za londonski Heathrow. Za zdaj sicer še ni znano, koliko letal bodo preusmerili v Frankfurt.

Na glavnih londonskih letališčih so včeraj še pred zaprtjem zračnega prostora odpovedali okoli 300 letov, zaradi česar je na Heathrowu in Gatwicku okoli 260.000 potnikov ostalo brez prevoza. Odpovedi letov v Evropi so sicer prizadele potnike po vsem svetu, tudi v Tokiu, Hongkongu in Dubaju. Lete v Evropo so odpovedali tudi na vzhodu ZDA.

Številni potniki v Evropi so se zaradi kaosa v letalskem prometu obrnili na vlak, ki vozi pod Rokavskim prelivom. Kot so nemški tiskovni agenciji dpa povedali pri družbi Eurostar v Bruslju, je prodaja vozovnic za vlak pod Rokavskim prelivom včeraj strmo porasla. V Bruslju so potnike celo prosili, naj ne prihajajo na postajo, če nimajo veljavne vozovnic,

ker nimajo sicer nobenih možnosti, da bi se vkrkali na vlak.

Slovenski letalski prevoznik Adria Airways je včeraj odpovedal le predvidena leta v in iz Londona.

Zaradi ustavitve letalskega prometa se je v zagati znašla norveška kraljica Margareta, ki je na praznovanje 70. rojstnega dne v petek povabila številne visoke goste iz tujine. Ruski premier Vladimir Putin pa je moral zaradi oblaka pepela odpovedati obisk pokrajine Murmansk, ki leži ob meji z Norveško in Finsko.

Pepel iz vulkana na ledeniku Eyjafjallajokul sega med osem in deset kilometrov v zrak in ga s tal ni mogoče videti, lahko pa bi močno poškodoval motorje letal. Meteorologi so mnenja, da bi se lahko pepel v zraku porazgubil šele v nekaj dneh.

Islandski geofizik Magnus Tumi Gudmundsson pa je opozoril, da bi lahko vulkan pepel bruhal še dolgo časa. Kot je pojasnil, dolžina tovrstnih izbruhov zelo niha - to lahko traja le nekaj dni

618	Prag	19:25	gestrichen
258	Rotterdam	19:40	gestrichen
027	Frankfurt	19:45	
6686	Karlsruhe-Baden-Bad.	19:45	
6711	Nürnberg	19:45	gestrichen
089	Düsseldorf	19:45	
12260	Warschau	19:50	gestrichen
19498	Dresden	19:55	gestrichen
H 2432	Luxemburg Saarbrücken	19:55	gestrichen
VZ 4513	München	19:55	gestrichen
LH 5128	Zürich	19:55	gestrichen

Na letališču v Hamburgu so črtali večino letov

ANSA

ali pa celo več kot leto. Glede na intenzivnost Eyjafjallajokula pa je po mnenju

Gudmundssona pričakovati, da bo stvar trajala dolgo časa.

POLJSKA - Po prvi analizi črnih skrinjic za nesrečo letala kriv pilot

Protesti proti pogrebu Kaczynskega na gradu Wawel

Privrženci umrlega predsednika ANSA

VARŠAVA, MOSKVA - Nasprotniki pogreba v letalski nesreči preminulega poljskega predsednika Lecha Kaczynskega in njegove žene Marie na gradu Wawel v Krakovu so vse glasnejši. V Krakovu se je tako v sredo zvečer zbralo okoli 2000 ljudi, ki so nosili transparente z napisi "Wawel je za kralje" in "Zaščitite Wawel pred onečaščenjem", poročajo tuje tiskovne agencije.

Znani poljski režiser Andrzej Wajda pa je v sredo pozval cerkvene oblasti, naj spremenijo svojo "prenajljeno odločitev" glede pogreba na gradu Wawel, ki so jo sprejeli med žalovanjem za tragično preminulim predsednikom. Protesti proti pokopu konservativnega predsednika, ki je Poljake v preteklosti bolj delil kot združeval, so v Krakovu potekali že v torek, ko se je v tem mestu zbralo več sto ljudi. Zaradi protestov so se v državi pojavili tudi strahovi, da bi lahko do demonstracij prišlo med samim pogrebom, ki se bo z mašo v bazilike sv. Marije v Krakovu začel v nedeljo ob 14. uri. V gradu Wawel sta pokopana tudi ustanovitelj poljske republi-

ke, maršal Jozef Pilsudski, in predsednik poljske vlade v izgnanstvu v času druge svetovne vojne, general Władysław Sikorski, ki je leta 1943 umrl v letalski nesreči v Gibraltarju. Kaczynskega s soprogo bodo tam pokopali na željo njegove družine.

Medtem je prva analiza črnih skrinjic s poljskega letala, ki je v soboto s poljskim predsednikom strmoglavilo na zahodu Rusije, pokazala, da je bila za nesrečo kriva napaka pilota. "Analiza dokazuje, vključno s prvimi rezultati dešifriranja črnih skrinjic, kažejo, da je napaka pri pilotiranju vodila do katastrofe," je ruska tiskovna agencija Interfax navedla vir blizu preiskave. Ruske oblasti so sicer pred tem že izključile možnost, da bi bil vzrok za nesrečo poljskega letala s 96 potniki in člani posadke na vojaškem letališču Severny nedaleč od mesta Smolensk ogenj ali eksplozija. Letalo je strmoglavilo po treh poskusih pristanka v gosti megli. Prav tako ni nobenih dokazov, da naj bi kateri izmed visokih politikov, ki so bili na krovu letala, zahteval od pilota, naj pristane kljub slabim vremenskim razmeram. (STA)

KIRGIZISTAN - Odstavljeni predsednik

Bakijev se je zatekel v sosednji Kazahstan

BIŠKEK - Odstavljeni kirgizistanski predsednik Kurmanbek Bakijev je včeraj zapustil svojo državo in pobegnil v sosednji Kazahstan. Le nekaj ur po tem, ko je na shodu njegovih privržencev prišlo do streljanja, naj bi namreč Bakijev z letališča v mestu Džalal-Abad na jugu Kirgizistana poletel v sosednjo državo.

Da je Bakijev z vojaškim transportnim letalom odpotoval v Kazahstan, je poleg očitviden in virov iz časne vlade v Biškeku na svoji spletni strani potrdila tudi Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). Kazahstan, ki predseduje Ovseju, je to odločitev odstavljenega predsednika pozdravil kot "pomemben korak k stabilizaciji razmer" v državi. Kazahstansko zunanje ministrstvo je sporočilo, da so odhod Bakijeva iz domovine pomagali urediti predstavniki ZDA, Rusije in Kazahstana. Kot je pojasnil tiskovni predstavnik ministrstva Iljas Omarov, so ameriški predsednik Barack Obama, ruski predsednik Dmitrij Medvedjev in kazahstanski predsednik Nursultan Nazarbajev dosegli dogovor, ki je Bakijevu omogočil odhod iz Kir-

gizistana. Z njim naj bi odšli le soproga in dva otroka, medtem ko naj bi ostali sorodniki ostali v domovini.

Kirgizistanska časna vlada je medtem sporočila, da je bil na jugu države med begom aretiran nekdanji obrambni minister Bakit Kalijev, operacija za aretacijo bratov Bakijeva pa je v teku. Eden od njih, vodja predsedniške varnostne službe, naj bi ukazal streljanje na protestnike med nemiri minul teden v Biškeku.

Bakijev je pred tem včeraj povedal, da se je sestel s predstavniki časne vlade, ki je prevzela nadzor v kirgizistanski prestolnici, in pri tem zahteval nadaljnje pogovore, ki bi potekali na nevtralnem terenu, npr. v Kazahstanu. Časna vlada ga je sicer pozvala, naj zapusti državo, saj bo v nasprotnem primeru kazensko preiganjan.

Bakijev je po krvavih nemirih v prestolnici Biškek, ki so terjali življenja 84 ljudi, in umestitvi časne vlade prejšnji teden pobegnil na jug države. V torek je prvič po prevratu sporočil, da je pripravljen odstopiti s položaja pod pogojem, da se njemu in njegovi družini zagotovi varnost.

Zaradi Hujevega odhoda vrh BRIK že sinoči

BRASILIA - Vrh skupine držav BRIK - Brazilija, Rusija, Indija in Kitajska - v brazilski prestolnici Brasilia je bil zaradi predčasnega odhoda kitajskega predsednika Hu Jintaa nazaj v domovino že sinoči po lokalnem času in ne danes, kot je bilo sprva predvideno. Hu se v domovino vrata zaradi katastrofalnega potresa, ki je v sredo prizadel provinco Qinghai na severozahodu Kitajske in je po zadnjih podatkih terjal 617 žrtev, več kot 9000 pa je ranjenih.

Hu naj bi Brazilijo zapustil pozno zvečer po lokalnem času oz. v petek zgodaj jutraj po srednjeevropskem času, zato so vrh držav BRIK, ki so ga zaradi njegovega predčasnega odhoda preložili na včerajšnji večer. Vrh naj bi po pisanju tujih tiskovnih agencij trajal le dve uri.

Rusija zaprla še zadnji plutonijev reaktor

MOSKVA - Rusija je včeraj zaprla še zadnji jedrski reaktor, ki je proizvajal plutonij za jedrsko orožje. To je tudi zadnji tovrstni reaktor na svetu, njegovo zaprtje pa je nov opogumljajoč znak po podpisu novega sporazuma z ZDA o zmanjšanju jedrskega orožja in po zgodovinskem vrhu o jedrski varnosti v ZDA ta teden. Reaktor je deloval v kraju Železnogorsk v ruski Sibiriji. Zgradili so ga na višku hladne vojne, leta 1964, njegovo zaprtje pa je prejšnji teden ob podpisu omenjenega sporazuma z ZDA, ki je nasledil Start, napovedal ruski predsednik Dmitrij Medvedjev.

Olmert glavni osumljenec korupcijskega škandala

JERUZALEM - Nekdanji izraelski premier Ehud Olmert, ki se sooča z več obtožbami zaradi korupcije, je glavni osumljenec v še eni korupcijski aferi, so razkrili dokumenti sodišča. Olmert naj bi kot župan Jeruzalema prejel podkupnino v zameno za odobritev več nepremičninskih projektov, ki so zahtevali tudi radikalne spremembe zakonodaje. Nekdanji izraelski premier Olmert, ki je s položaja predsednika vlade odstopil 21. septembra 2008, potem ko je policija zaradi suma korupcije tožilstvu priporočila, naj proti njemu vloži obtožnico, naj bi v času županovanja v Jeruzalemu v 90. letih prejšnjega stoletja prejel skoraj milijon dolarjev, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

VATIKAN - Zaradi spolnih zlorab

Papež kristjane pozval k pokori

VATIKAN - Papež Benedikt XVI. je včeraj v pridigi med mašo v vatikanski Pavlinski kapeli dejal, da je prišel čas, da se "mi kristjani" spokorimo za storjene grehe, s čimer se je po poročanju tujih tiskovnih agencij očitno navezal na razkritja spolnih zlorab, ki pretresajo Katoliško cerkev v številnih evropskih državah in tudi drugod po svetu.

"Moram reči, da smo se mi kristjani pogosto, tudi v zadnjih časih, izogibali besedi pokora, ki se je zdela pretežka za nas. Toda sedaj, ko nas svet napada, ko nam drugi govorijo o naših grehih, spoznavamo, da je delati pokoro milost, in vidimo, da se moramo nujno spokoriti, z drugimi besedami, spoznati, kaj je narobe v naših življenjih," je dejal papež.

Ameriška tiskovna agencija AP obenem sicer opozarja, da maše, namenjene članom Papeške biblične komisije, ni prenašala nobena televizijska ter da Vatikan zaenkrat še ni objava

vil prepisa papeževe pridige, zato se pri poročanju o papeževih besedah naslanja na poročanje italijanske tiskovne agencije Ansa.

Francoska tiskovna agencija AFP pa pri tem navaja besede vatikanskega strokovnjaka Bruna Bartolonija, da papeževe najnovejše izjave ne gre razumeti kot "uradne izjave", temveč kot "do določene mere neko obliko 'mea culpa'". Bartoloni je tudi opozoril, da pridiga ni bila napisana vnaprej in da je papež v njej dejal to, kar mu je ležalo na srcu.

Kot še poroča AFP, se je papež včeraj oglasil prvič, potem ko je postal tarča očitkov, da je tudi on sam pomagal ščititi duhovnike, ki so spolno zlorabljali otroke. Papež namreč v minulih desetletjih kot vodja vatikanske kongregacije za doktrino vere in kot Münchenski nadškof po mnenju mnogih ni ustrezno ukrepal proti pedofilijskim duhovnikom, za katere naj bi tudi vedel. (STA)

ŠOLSTVO - Izid vpisovanja v slovenske višje srednje šole na Tržaškem za šolsko leto 2010/2011

V prvem letniku 110 dijakov Licejema ponovno levji delež

»Boom« vpisov na smer uporabnih znanosti liceja Prešeren - Razočaranje na tehničnih šolah

Prvi letnik višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem bo v prihodnjem šolskem letu 2010/2011 obiskovalo 110 dijakov. To izhaja iz podatkov, ki smo jih v prejšnjih dneh glede rezultata marčnega vpisovanja dobili v tajništvih štirih tržaških slovenskih višjih šol, na katerih bodo v prihodnjem šolskem letu na podlagi reforme višje srednje šole začele delovati nove oz. prenovljene učne smeri. Pri tem se je tehtnica, potem ko se je bila ob lanskem vpisu prevesila na stran tehničnih smeri oz. tehničnih šol, letos zopet premaknila v korist licejev. Tako Licej Franceta Prešerna kot Humanistični in družbeno-ekonomski licej Antona Martina Slomška sta namreč skupaj zbrala 82 od skupnih 110 vpisov, medtem ko je tehnične smeri zavodov Žige Zoisa in Jožefa Stefana izbralo komaj 28 dijakov letošnjega tretjega letnika na nižjih srednjih šolah.

A pojdimo po vrsti. Več kot polovico vseh vpisov, se pravi 65, so zabeležili na liceju Prešeren, kar je kar 23 vpisov več kot lani, ko so jih zbrali 42. Velik uspeh je žela predvsem novoustanovljena smer (komaj dva tedna pred zaključkom vpisovanja) uporabnih znanosti (nadomestila bo prejšnjo naravoslovno-multimedijsko smer), kamor se je vpisalo kar dvajset tretješolcev (lani deset). Devetnajst vpisov imajo na jezikovni smeri (lani so jih zbrali petnajst), sedemnajst na znanstveni (lani dvanajst) in devet na klasični smeri (lani pet). Precej bolj skromen (a vendarle boljši kot lani) je bil vpis na liceju Slomšek, kjer bosta v skladu z reformo višje srednje šole v prihodnjem šolskem letu startali prenovljeni smeri. Humanistično smer, ki bo nadomestila dosedanjo pedagoško, je izbralo enajst tretješolcev (lani trije), družbeno-ekonomsko, ki bo nadomestila dosedanjo družboslovno, pa šest (lani jih je bilo sedem).

Ko so na tehničnih zavodih Zoisa in Stefan priredili zelo dobro obiskano javno informativno srečanje na Opčinah, je veliko zanimanje, ki so ga izražali udeleženci, kazalo na to, da bo številčen tudi vpis, podobno kot lani, ko so na Zoisu zabeležili devetnajst vpisov, na Stefanu pa kar 34. Pa se to ni zgodilo: ni mogoče še z gotovostjo trditi, koliko je na to vplivala uvedba smeri uporabnih znanosti na liceju Prešeren zadnji trenutek (zlasti na zavodu Ste-

Liceja (na arhivskem posnetku prizor z liceja Slomšek) je izbrala velika večina tretješolcev, precej manj pa se jih je odločilo za šolanje na tehničnih zavodih

KROMA

VPISI V VISREDNJE ŠOLE ZA Š.L. 2010 / 2011		
LICEJ FRANCETA PREŠERNA	Š.L. 2010 / 2011 1. razred	Š.L. 2009 / 2010 1. razred
Znanstveni licej	17	12
Uporabne znanosti	20	10
Jezikovni licej	19	15
Klasični licej	9	5
LICEJ ANTONA MARTINA SLOMŠKA	Š.L. 2010 / 2011 1. razred	Š.L. 2009 / 2010 1. razred
Humanistični licej	11	3
Družbeno-ekonomski licej	6	7
TEHNIČNI ZAVOD ŽIGE ZOISA	Š.L. 2010 / 2011 1. razred	Š.L. 2009 / 2010 1. razred
Uprava, finance in marketing	7	16
Gradnje, okolje in teritorij	7	3
TEHNIČNI ZAVOD JOŽEFA ŠTEFANA	Š.L. 2010 / 2011 1. razred	Š.L. 2009 / 2010 1. razred
Elektronika	3	12
Mehanika in mehatronika	4	14
Okoljske biotehnologije	7	8
SKUPNO	110	105

fan je bilo čutili precejšen strah pred to možnostjo), a dejstvo je, da je vpis precej manjši kot lani, razočaranje pa posledično precejšnje. Na zavodu Zoisa se je za smer uprave, financ in marketinga (nekdanjo pravno gospodarsko podjetniško smer oz. »trgovsko«) odločilo sedem tretješolcev, ravno toliko pa je izbralo smer gradenj,

okolja in teritorija oz. nekdanji oddelek za geometre. Precejšen padec pa so zabeležili na zavodu Stefan, katerega tri smeri je izbralo komaj štirinajst dijakov v primerjavi z lanskimi 34. Na smeri za elektroniko (lanskem elektronskem oddelku) so zabeležili komaj tri vpise (lani dvanajst), na smeri za mehaniko in mehatroniko (lan-

skem mehanskem oddelku) štiri (lani štirinajst), na smeri za okoljske biotehnologije (lanskem biokemijskem oddelku) pa sedem vpisov (lani osem). Kako bo na nekaterih smereh spriču nizkega vpisa možno oblikovati prvi razred oz. na kak način se bo ta oblikoval, pa ni še jasno.

Ivan Žerjal

Psihoanalitični forum o ločitvi in izgubi

Poleg ločitev, ki predstavljajo faze postopnega odrasčanja za samostojno življenje, lahko otroka doletijo tudi take ločitve, kot npr. smrt ljubljene osebe v družinskem krogu, ki predstavljajo izgubo ali povzročijo globljo in trajnejšo motnjo na emocionalnem področju, če že ne travmo, ki lahko učinkuje na poznejši psihični razvoj osebe. O tem bo govor na današnjem srečanju Psihoanalitičnega kulturnega foruma, ki bo ob 17.30 v Narodnem domu v Trstu. Psihologinja Suzana Pertot in Veronika Lokar bosta govorili o ločitvah kot mejnih odrasčanja oz. predčasnih izgubah na življenjski poti ter o otroku in smrti ljubljene osebe, psihiater Hektor Jogan, pa bo podal klinični primer. Na srečanju bodo nakazali terapevtski pristop do travmatičnih izkušenj, da bi lahko omilili travmatično pogojevanje nadaljnega psihičnega razvoja.

Tudi v Trstu protest organizacije Emergency

V Rimu bo v soboto manifestacija, ki jo organizacija Emergency prireje z namenom, da bi zahtevala izpustitev svojih operaterjev, ki so jih aretirali v Afganistanu. Tržaški somišljeniki so jutri vabljeni na Trg Cavana, kjer bodo od 10. do 17. ure prisotni prostovoljci organizacije. S seboj lahko prinesejo mirovniško zastavo ali »trakec miru«, strankarske zastave pa niso zaželeno.

Nasilje nad vrstnikom: mlada osumljena priznala

Mladoletnika, ki sta osumljena, da sta med rojstnodnevno zabavo na gradbišču pred tržaško zidarsko šolo spolno zlorabila petnajstletnika, sta priznala svoje odgovornosti. Novico je tiskovni agenciji ANSA potrdil državni tožilec na sodišču za mladoletne Dario Grohmann. Dogodek, ki je pred približno enim mesecem odmeval v krajevem tisku, je Grohmann opisal kot skupinsko spolno dejanje, ki pa sodi v širši okvir fizičnega in psihološkega nasilja nad vrstnikom. Mladoletnika bosta sledila primernemu tečaju oz. terapijam.

Nezaželena hotelska gosta

V sredo zvečer je par iz Trsta pod močnim vplivom alkohola razgrajal v hotelu v mestnem središču. 54-letna M. G. G. in 63-letni M. C. sta s svojim početjem grobo žalila in motila goste ter uslužbence, zato ju je policija oglobila in prijavela.

ZAHODNI KRAS - Srečanje vaščanov s pokrajinskim tajnikom Stranke komunistične preнове Iztokom Furlaničem

Križ, vas resnično na robu občine

Cela vrsta že dolgo let nerešenih vprašanj - Okoli vasi tri divja odlagališča - Vaščani že skoraj desetletje čakajo na ureditev stopnišč, ki vodijo na kriško obalo

Udeleženci sredinega srečanja s pokrajinskim tajnikom SKP Iztokom Furlaničem v Križu

KROMA

»Srečanje s Križani o najbolj žgočih in perečih vaških vprašanjih je bilo res zanimivo,« je v srestanek ocenil tržaški občinski svetnik Stranke komunistične preнове Iztok Furlanič. Po kontovelskem srečanju je bil to drugi sestanek, ki ga je novi pokrajinski tajnik SKP priredil na Zahodnem Krasu. Tudi tega sestanka se je udeležil podpredsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza.

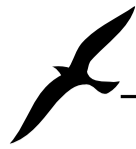
Križani so se še bolj izkašljali kot Kontovelci in Prosečani. Iz njihovih pritožb in obtožb na račun občinske uprave je bilo zaznati, da se čutiljo pozabljene, da jih desnosredinska Dipiazova uprava zanemarja, kot da vas ne bi spadala k tržaški občini. Križ se že itak nahaja na zahodnem robu občinskega ozemlja, razdalja od vasi do mesta pa ni le geografskega značaja. Vaščani so našli celo vrsto primerov, ki pričajo o »osamljenosti« vasi. Čiščenje cest in ulic je pomanjkljivo, obljubljenih posegov za ureditev vasi ni bilo. Na robu vasi rastejo nedovoljena odlagališča. Vaščani so opozorili na tri, v katera tovarnjaki od vsepovsod odlagajo nedovoljeni material.

Domačini imajo velik problem z odlaganjem vejevja in listov. Sezignati jih ne smejo, ker ni dovoljeno, odlagati v zabojnike niti, ker je prav tako prepovedano. Že pred časom so zaprosili občinsko upravo, naj namesti primerne zabojnike za vejevje, a prošnja ni bila uslišana.

Drugo odprto vprašanje so stopnišča, ki vodijo iz vasi na kriško obalo. Nekatera so v obupnem stanju, zelo nevarna. Občinska uprava je že pred šestimi, sedmimi leti vključila v načrt javnih del popravilo stopnišč, a domačini še čakajo na poseg. Podobno je z ureditvijo Ul. Pucino pod Križem. V petih letih je občina uredila tribune nogometnega središča, ki pa služi skoraj izključno civilni zaščiti, manj pa vasi, je bila klavrna ugotovitev o storjenem v Križu.

Kaj storiti? Furlanič bo zahteval, naj si vas ogleda občinska komisija, da bodo mestni možje na lastne oči videli, kako zapušen je Križ. Upati je, da bo morda le kaj pomagalo.

M.K.

BANI - Poslednje dejanje devet dni po odkritju stare ameriške letalske bombe v gozdu

V nekdanji vojašnici uspešno razstrelili bombo

Poseg vojaških pirotehnikov v dveh fazah, eksplozija pred poldnevom - Radovedni župan Dipiazza v prvi vrsti

Ob vznožju Srednjega hriba pri Banih so bili včeraj po dolgih letih spet dejavni italijanski vojaki. Točno ob 11.25 je posebna enota tretjega polka iz Vidma na območju nekdanje vojašnice Monte Cimone uspešno razstrelila ameriško letalsko bombo iz druge svetovne vojne, ki jo je prejšnji teden med čiščenjem borovega gozda med Ferlugi in Bani, v smeri proti Opčinam, odkril domačin.

Zapletenemu postopku, ki se je devet dni po odkritju bombe začel nekaj pred 8. uro s sestankom na openski policijski postaji, so prisostvovali osebje tržaške prefekture (slednja je koordinirala posege), policijski pirotehnik, finančna straža, karabinerji, gozdna straža, tržaški mestni redarji, civilna zaščita, gasilci, služba 118, občinski tehnik in tržaški župan Roberto Dipiazza, ki je do zadnjega delal družbo vojakom. Slednji so ob 8.45 v gozdu ob Ulici Bellavista (ulico so zaprli za promet) pričeli deaktivirati okrog 225 kilogramov (500 funtov) težko bombo, ki je bila dobro ohranjena in torej potencialno nevarna. V gozd je padla 20. aprila 1944, ko so ameriški bombniki na Hitlerjev rojstni dan bombardirali zasedeno banovsko vojašnico in okoličico. Deaktivirano bombo - iz repa in glave so izvlekli dva 20-centimetrski vžigalniki - so vojaki v maskirnih oblekah z vojaškim vozilom prepeljali v opuščeno vojašnico Monte Cimone. Ob 9.30 so jo posadili na tla na jugovzhodnem koncu vojašnice, na območju nekdanje smodnišnice, šeststo metrov od najbližje hiše. »Vaščani naj ne skrbijo, vse je pod nadzorom in poseg se bo končal še prej, kot smo predvidevali,« je povedala funkcionarka tržaške prefekture. Redarji so medtem spet odprli za promet Ulico Bellavista, zaprli pa so vaške ulice bližje vojašnice in kolesarsko stezo, ki vodi v Trebče in Orlek. Prepovedan je bil tudi promet ultralahkih letal in helikopterjev.

Vojaki bombe niso vkopali, ker kamnita kraška zemlja za to ni primerna. Ob bombo so namestili eksploziv in detonatorje, nad njo pa velike koše, ki jih je kopač gradbenega podjetja Mari Mazzaroli napolnil in prekril s sto kubičnimi metri pe-

Do eksplozije je prišlo ob 11.25; spodaj vojaka posebne enote tretjega polka na kupu peska, ki je pred detonacijo prekrival bombo

KROMA

ska. Poseg je vodil predsednik vzhodno-kraškega rajonskega sveta Marko Milkovič, ki dela pri omenjenem podjetju. Stroške, nekaj več kot enajst tisoč evrov, krije Občina Trst. Ko so bili župan, predstavniki sil javnega reda, prostovoljci civilne zaščite in kronisti na varni razdalji, vsaj 250 metrov daleč, so vojaški pirotehnik prižgali vžigalno vrstico in z blindiranim vozilom zapustili razstrelišče. V daljavi so vsi, marsikdo s fotoaparatom v roki, čakali na nenačrtovani prizor. Ob 11.25 je počilo in pesek je zletel več deset metrov visoko. Stare letalske bombe ni bilo že več, kosi kovine so pristali na bližnjih travnikih.

Po slikoviti eksploziji je na čelu vojaške skupine, ki se je vračala k ostankom razstreljene bombe, korakal župan Dipiazza. Vojakom iz Vidma je po ogledu razstrelišča čestital za učinkovit poseg in se jim zahvalil. Izvedenci so od vsega začetka zagotovili, da eksplozija ne bo imela posledic, civilna zaščita pa je vsekakor merila vibracije s seizmometrom, ki ga je dal na razpolago državni inštitut za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS. (af)

več fotografij na www.primorski.eu

SEJEM DOMUS PERSONA - Do nedelje na tržaškem velesejmu razstava, ki ponuja »zdravje na vašem domu«

Dobrodelnost zamenjati s pravičnostjo

Sodeluje preko 80 javnih institucij in privatnih podjetij - Deželni odbornik Kosic opozoril na potrebe ljudi v težavah: vsi imamo enake pravice

Desno včerajšnje otvoritveno omizje, levo pa razstavljačev telovadnih pripomočkov za ljudi s posebnimi potrebami

(KROMA)

Dobrodelnost in mišljenje »karkoli naredimo, je dobro«, moramo zamenjati s principom pravičnosti: vsi državljani imajo pravico do kvalitetnega življenja, tudi tisti, ki se soočajo s težavami.

Za deželnega odbornika Vladimirja Kosica trdijo, da je svoj mandat na čelu deželnega zdravstva osredotočil na središčno vlogo državljanov: njegova osebna zgodba (premika se na vozičku) ga nedvomno dela občutljivejšega za tematike in težave, ki ostajajo običajno obrobne. To je potrdil tudi med včerajšnjim odprtjem prvega sejma Domus Persona (Zdravje na vašem domu), ki bo do nedelje potekal na tržaškem velesejmu (9.30-19.30, vstopnina 5€). »Ljudem v težavah, ki prevečkrat nimajo glasu in moči, moramo posvetiti več časa, poiskati

smotnejše odgovore na njihove potrebe. In preudarno razmisliti, v katere sektorje investirati javni denar.«

V to smer vodi tudi sejem Domus Persona, ki ga deželna uprava prireja s tržaškim velesejmom in trgovinsko zbornico. Kosic je prepričan, da gre za sejem, ki ne ponuja proizvodov, temveč odgovore in možne rešitve. Vesel je, da so tak sejem uresničili v Trstu, v mestu, kjer so pred tridesetimi leti odprli vrata umobolnice. Trst lahko tudi danes odpre marsikatera vrata: nikogar ne moremo ali smemo pustiti samega, poiskati moramo rešitve, ki bodo pravične do ljudi v težavah ...in vsem koristne.

Na včerajšnjem odprtju, ki so se ga udeležili tudi predsednik velesejma Fulvio Bronzi, pokrajinska od-

bornica Marina Guglielmi, občinski odbornik Carlo Grilli in predsednik Tržaške trgovinske zbornice Antonio Paoletti, je bilo tudi slišati, da bodo javne ustanove vlagale vse več sredstev v socialni skrbniški sektor. To predstavlja nedvomno tudi priložnost za zasebnike in njihova podjetja, v prvi vrsti za tista, ki se posvečajo inovaciji.

Pri letošnji izvedbi zato sodeluje tudi padriški Area Science Park, ki predstavlja nekatere tehnološke novitete »za boljše življenje«. V dveh paviljonih se predstavlja preko osemdeset razstavljačev, ki ponujajo od pripomočkov za slabovidne do dviznih postelji in naslanjačev, od kade, v katero je vgrajen poseben stol, do podjetij, ki nudijo usluge na domu (na primer tržaška Televita).

Včeraj zjutraj so iz paviljona E odmevale tržaške pesmi. Pela jih je skupinica starejših gostov zavoda ITIS, na kitaro jih je spremljala animatorka. »Muzikoterapija je del naše redne ponudbe,« nam je pojasnila Pija Cah, ki v Itisu skrbi za dva oddelka, »pacienti pa imajo na voljo ogromno dejavnosti, od telovadbe do tečajev angleščine, koncertov, razstav itd. Hujši bolniki pri nas živijo, mnogi pridejo samo na tečaj ali kosilo: dlje ostanejo na svojem domu, bolje se počutijo.«

Po njenem mnenju so tovrstni sejmi lahko zelo koristni: »Ko se znajdemo v težavah, večkrat ne vemo, kam naj se obrnemo. Tak sejem pa ponuja številne možne rešitve, ki bi nam lahko nekega dne koristile.« (pd)

Filmski večer v Nabrežini

SKD Igo Gruden prireja v petek, 16. aprila, ob 20.30 v kulturnem domu Igo Gruden filmski večer posvečen mladim zamejskim ustvarjalcem. Predvajali bodo kratka filma Zale Gruden - Red mora biti in Mete Lovrečič - The killer, ter dva kratka filma Daniela Radettija. Prvi bo na vrsti Zbudi se Jakob / Wake Up Jack (Jack Sparrow's women), ki je bil v celoti sneman v nabrežinskem Bregu (Pri čupah), drugi pa Fascisti sul Carso: alla conquista dei Doberdani!

Balkanski žur s Kraškimi ovčarji

Prikljubena tržaška glasbena skupina Kraški ovčarji, ki slovi po svoji mešanici slovenskih avtorskih pesmi in balkanskih ritmov, bo nocoj popestrila večer v kriški Biti. Upravitelja Lili in Igor sta namreč pripravila pravi balkanski večer, med katerim bodo ob ljubiteljih balkanske glasbe prišli na svoj račun tako ljubitelji okusnih balkanskih jedi.

Peter Gedei in njegov Svet v temi

Na predavanju, ki ga prirejajo članice Skupine 35-55 bomo spoznali edinstven in skrivnosten podzemni svet. V goste namreč prihaja Peter Gedei, jamar in fotograf, član Jamarskega kluba Zeleznicar iz Ljubljane, ki se s fotografijo ukvarja že vrsto let, povsem pa je predan jamski fotografiji, ki je zelo zahtevna. Zelo je znan predvsem v tujini, kjer se redno pojavlja v medijih, predvsem koledarjih in na priznanih fotonatečajih. Prejel je prvo nagrado na natečaju Poslikajmo Slovenijo, kjer je zmagal med 8500 prijavljenimi fotografijami.

Predavanje, ki nosi naslov Svet v temi bo v Sprejemnem centru Doline Glinščice, ob gledališču France Prešeren v Boljuncu, danes, v petek, 16. aprila, s pričetkom ob 20.30.

SLOVENSKI KLUB - Matjaž Komelj predaval o partizanski umetnosti

»Toda za kar sem umrl, bilo je premalo umreti ...«

Prvotna verzija Kajuhove poezije nekoliko različna od tiste, ki smo jo doslej poznali

Matjaž Komelj med sredinim predavanjem v Narodnem domu (KROMA)

Kako misliti partizansko umetnost? je obsežna monografija, ki jo je umetnostni zgodovinar, pesnik in prevajalec Miklavž Komelj posvetil umetnosti Narodnoosvobodilnega boja. V prvi vrsti literaturi in poeziji, ki je nastajala v gozdovih, ko je bilo treba »čisto drugače zapeti« ...

Knjigo, ki jo je izdala ljubljanska založba cf, so v sredo predstavili v Narodnem domu na pobudo Slovenskega kluba. Ali natančneje: predstavil jo je njen avtor, ki je prisotnim postregel s predavanjem o vlogi in funkciji partizanske literature. Urednica Zoja Skušek je uvodoma pojasnila, da je Komelj pisal knjigo z navdušenjem, ki ga pri njegovih kolegih ni vajena; slednje je prišlo na dan tudi med torkovim predavanjem. Kultura, ki je nastajala v partizanih, je po njegovem mnenju posrečen spoj umetnosti in osvobodilnega gibanja. Umetnost je v NOB doživela izrazito revolucionaren premik, saj je sodelovala pri graditvi nove revolucionarne subjektivnosti: partizanski umetniki so bili prepričani, da umetnost ni domena kulturniških elit, temveč najširših množic, zato so spodbujali njihov razvoj. Umetnost je slonela na principu enakosti in reinterpretaciji tradicije, v prepričanju, da bo »poslednji boj« zmagovit. Tisti boj,

ki je na podlagi programa Osvobodilne fronte predvideval tudi preoblikovanje slovenskega narodnega značaja in posledično tudi kulture.

Partizanski umetniki so vedeli, da se nova umetnost v boju ne more še uresničiti, ampak, da bo izšla iz tega boja, ki postavlja temelje novemu obdobju: zaupali so v moč ljudskih množic in verjeli v zmago. Drugače bi si težko razlagali, zakaj so sredi najhujših vojnih let izdajali tudi bibliofilske, oštevilčene izdaje pesniških zbirk. Verjeli so, da bodo te zbirke hranili muzeji in knjižnice. V resnici je iz muzejev marsikaj izginilo, trdi Komelj, nekatere stvari pa ostajajo še danes slabo raziskane ...

Prelomnost partizanske umetnosti je v tem, da je od svojih ustvarjalcev zahtevala maksimalni boj za še neobstoječo družbo, obenem pa po Komeljevem mnenju ne moremo trditi, da je bila v podrejenem položaju do politike: nekatere poezije so bile res striktno propagandne, ampak nabojna moč večine stihov ni nujno sinonim za strumentalizacijo. Politika je partizanski umetnosti le nudila nove koordinate mišljenja.

Komelj je v knjigi zbral tudi zanimive anekdote. Na primer tisto, v kateri je Kardež trdil, da je postal komunist zaradi poezij Srečka Kosovele; izsledke debate, če je tihožitje malomeščansko ali revolucionarno; poezijo I primi, ki jo je partizan Romano De Mejo objavil v glasilu italijanskih enot v slovenski narodnoosvobodilni vojski (kar kaže na internacionalistično dimenzijo slovenskega NOB).

A tudi prvotno verzijo slovice Kajuhove pesmi Materi padlega partizana. Njena zaključna verzija sta se namreč glasila tako: lepo je, veš, mama, lepo je živeti, toda, za kar sem umrl, bilo je premalo umreti (in ne: toda, za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti). (pd)

Dogodivščine v slačilnici

Zelo malo je odrskih predstav, ki bi prikazovale svet današnjih najstnikov, posebno ne izpod peresa mladih avtorjev, ki ta svet najbolj poznajo. Drevi pa bomo v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah lahko prisostvovali prav take vrste odrski uprizoritvi. Gre za komedijo Dogodivščine v slačilnici, s katero se prvič predstavlja mlajša igralska skupina Slovenskega kulturnega kluba. Ta dogodek je posebej zanimiv iz treh razlogov. Prvič, ker je celotna predstava nastala s trudom samih mladih, od avtorice besedila in režiserke do nastopajočih. Drugič, ker gre za dramski prvenec, ki je nastal v našem prostoru. Tretjič, ker lahko z veseljem opazamo, kako člani in bivši gojenci kluba mladim letom že sprejemajo odgovorne vloge v svojem društvu. Drevi ob 20. uri bodo torej v Finžgarjevem domu zaživele Dogodivščine v slačilnici.

Jutri v Barkovljah glasba in literatura

Župnijska cerkev Sv. Jerneja (Miramarski drevored 113) v Barkovljah prireja v soboto, 17. aprila, ob 19.30 dobrodelni koncert. Oblikovali ga bodo gojenci Glasbene matice Ivana Milič (flavta), Jan Zobec (fagot) in Matjaž Zobec (orgle) pod vodstvom Erike Slama-Zobec ter sopranista Daria Višter in basist Aldo Žerjal ob spremljavi organista Matjaža Zobca. Pisatelj Igor Gherdol pa bo ob tej priložnosti predstavil svojo drugo slovensko knjigo z naslovom Lunin mrk. Vstop je prost.

V Miljah nove jadrnice

V Pristanu sv. Roka v Miljah so včeraj odprli drugo navtično razstavo Vela & Vela Trieste Sailing Expo, na kateri si je do nedelje od 10. ure dopoldne do sončnega zatona mogoče ogledati razstavljenih 65 modelov novih jadrnic, med katerimi izstopa 19-metrška Solaris 60, ki so jo zgradili v ladjedelnici Se.r.i.g. v Ogleju.

MILJE - Slovesna izročitev dolinski županji in miljskemu županu

Tri tisoč podpisov proti plinskemu terminalu

Podpise so izročili v dvorani miljskega občinskega sveta

KROMA

Na miljskem županstvu so včeraj slovesno izročili miljskemu županu Neriu Nesladku in dolinski županji Fulvii Premolin skoraj 3 tisoč podpisov proti plinskemu terminalu, ki ga namerava zgraditi španska družba Gas Natural v Žavljah. Podpise so zbrali (in še zbirajo) v vsej tržaški pokrajini stranke večinskih levosredinskih koalicij v dolinski in v miljski občini. Kot so povedali na srečanju, so se proti uplinjevalniku večkrat javno opredelili tudi predstavniki opozicijskih desnosredinskih koalicij v obeh občinah, toda nihče od njih ni sodeloval pri zbiranju podpisov ali sploh sprožil kakšno akcijo proti gradnji plinskega terminala.

Na srečanju sta tako župan Nesladek kot županja Premolin izrazila veliko zadovoljstvo. To je dodaten dokaz, sta povedala, da sta ravnala prav, kot sta se opredelila proti uplinjevalniku in nenazadnje tudi vložila skupen priziv oziroma prijavo na javno tožilstvo. Občani skratka nasprotujejo gradnjam, ki so lahko po eni strani nevarne, ker so blizu naseljem in drugim industrijskim obratom, po drugi pa zavirajo razvoj ozemlja, sta ocenila prva občana. Dejstvo je vsekakor, sta še poudarila, da ni družba Gas Natural nikdar upoštevala zahteve obeh občin po učinkovitem informiranju prebivalstva.

NARAVOSLOVNI MUZEJ - Premestitev nagačene pošasti v drug muzej

»Leteči« morski pes

S pomočjo žerjava je »poletel« skozi okno muzeja na Trgu Hortis - Uplenjen leta 1906, je največji nagačen morski pes v Evropi

Nagačeni morski pes je z žerjavom »poletel« na trg Hortis

KROMA

Pet metrov in 20 centimetrov dolg nagačen morski pes, ki je več kot stoletje, obešen na strop, s svojim odprtim žrelom strašil obiskovalce, je včeraj dopoldne »poletel« skozi okno tretjega nadstropja naravoslovnega muzeja in s pomočjo žerjava »pristal« na tovarnjaku, ki ga je s Trga Hortis odpeljal v nov domcil, muzej v Ul. Tominz.

Morsko pošast je daljnega leta 1906 v Kvarnerskem zalivu uplenil kapitan Morin. Belega morskoga psa je podaril naravoslovnemu muzeju in je največji tovrstni primerek v Evropi ter med največji na svetu. Ko se je občinska uprava odločila za preureditev naravoslovnega muzeja, se je zastavilo vprašanje, kako prenesti morskoga psa, saj je bil prevelik, da bi ga lahko ponesli skozi vrata. Nekateri so celo predlagali, naj ga prežagajo na dveje, a vodstvo muzeja se je temu uprlo in predlagala »prevoz« skozi okno, kar je naposled tudi obveljalo. Morskoga psa, težkega več kot 300 kilogramov, so lepo ovisili in žerjav ga je previdno ponesel iz naravoslovnega muzeja.

DSI in SK vabita nocoj na debato o veri

Vera danes je naslov okrogli mizi, ki jo nocoj skupaj prirejata Slovenski klub in Društvo slovenskih izobražencev. Pobudo za okroglo mizo je dalo Slovensko pastoralno središče, ki med 10. in 18. aprilom prireja Misijon za Slovence v Trstu.

Vendar ima ta okrogla miza nekoliko širši namen od misijona, saj je namenjena pogovoru med ljudmi različnih svetovnih nazorov in prepričan ter širši javnosti, in ne le verskemu občestvu.

Nocojsnji pogovor v Gregorčičevi dvorani (Ul. S. Francesco 20), ki se bo začel ob 20.30, bodo uvedli Matejka Grgič, Damijan Hlede, Ace Mermolja, Sergij Pahor in minorit p. Andrej Šegula; vsak s svojega zornega kota bodo spregovorili o pomenu vernosti v sodobni družbi, o vlogi katoliške vere ter njenih institucij, nauka, obredov, tudi z ozirom na slovenskega človeka, zlasti na Primorskem.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
IZBIRNI PROGRAM - MONODRAMSKI
 Mestno gledališče ljubljansko
 Avtorski projekt Gregorja Čušina

Hagada
 v ponedeljek, 19. aprila ob 20.30
 v Veliki dvorani SSG

Izbira sedežev je prosta.
 Vstopnice pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.
 Brezplačna telefonska številka:
800214302

Društvo Finžgarjev dom in Mlajša
GLEDALIŠKA SKUPINA
 Slovenskega kulturnega kluba

vabita
 na premiero mladinske igre

DOGODIVŠČINE V SLACILNICI

besedilo in režija
PATRIZIA JURINČIČ

Nocoj ob 20.00 v
Finžgarjevem domu
 na Opčinah

SKD IGO GRUDEN, v sodelovanju s Knjižnico iz Komna, vabi malčke iz vrta in otroke, ki obiskujejo osnovno šolo, na glasbeno pravljino urico v soboto, 24. aprila, ob 15.30 v društvene prostore. Nastopajo knjižničarka Marija Umek, solopevka Milena Košuta, flavtistka Ana Uršič in Damjana Čoralic (lutke).

Čestitke

ERIK 18

MEGADETH
TESTAMENT
IRON MAIDEN

Vse najboljše
METAL BOY
 Clara, Roby, David

Dragi ERIK, danes polnoleten si postal, tvojih 18 let z nami in s prijatelji boš praznoval. Bodi vedno tako priden v študiju in glasbi, kar tako naprej ti srčno želiva: toliko kapljic, toliko let! Nona Marica, nono Franco.

Dragi ERIK, končno je prišel dan, ko praznuješ danes tvoj 18. rojstni dan. Da bi bil vedno tako prijazen, srečen in vesel, ti želijo nona Anica in strica Claudio in Fulvio.

V Gročani je že fešta spet, MATEJ praznuje 25 let. Zdravja, sreče in izpolnjenih želja, mu želi grčanska klapa vsa.

Naši dragi ELDI ob 80. jubileju želimo še veliko zdravja, korajše in moči. Žlahta zbrana z vseh strani.

Draga ELDA, da bi še naprej bil vedno tvoj obraz tako mladostno nasmejan kot doslej, ti ob 80. okroglem jubileju želijo tovarišice in tovariši VZPI-ANPI sekcija Devin - Nabrežina.

Danes praznuje častitljivi okrogli rojstni dan naša ELDA. Vse najboljše in še na mnoga zdrava leta med nami ji želi vaša skupnost Praprotn.

Dragi KRISTJAN, danes praznuješ v objemu tvojih dragih okrogli 40. rojstni dan. Mnogo zdravja in veselja, ter vsestranskih uspehov ti voščijo vsi od SKD Vigred.

V Šempolaju praznuje naš KRISTJAN 40. rojstni dan. Še mnogo srečnih dni in na zdravje mu kličejo člani pustne skupine Šempolaj prav vsi.

Pred dnevi je v Slivnem praznoval 80. okrogli jubilej tovariš MAKS. Da bi bil še vedno tako čil in zdrav mu želijo vsi od VZPI-ANPI Devin - Nabrežina.

V Praprotnu MLADOSTNA GO-SPA živi, ki danes 80 let slavi. Obilo sreče in zdravja ji voščijo sestre z družinami.

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda in osnovne šole F. Milčinskega v sodelovanju s člani SKD Lonjer-Katinara in lonjerskega Juarskega odbora vabijo, da se pridružite čistilni akciji »Očistimo našo učelno pot Lonjer - Katinara«, ki bo potekala vzporedno z akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Zbirališče v soboto, 17. aprila, ob 8.30 v Kulturno-športnem centru v Lonjerju. Za prijave in informacije: 320-2717508 (Tanja) ali 340-143435 (Helena) oz. zscirilmethod@gmail.com.

LICEJ FRANCETA PREŠERNA prireja niz predavanj, ki jih bodo oblikovali priznani strokovnjaki iz Slovenije. Na prvem bo izkušena diplomirana socialna delavka Ana Zihlerl iz Ljubljane spregovorila o strahovih, ki se skrivajo za problematiko hrane in teže pri mladostnikih. Vabljeni so starši učencev in dijakov vseh slovenskih šol ter vsi, ki jih ta vprašanja zanimajo. Srečanje bo potekalo v torek, 20. aprila, v dvorani Zadrufne kraške banke na Opčinah s pričetkom ob 18. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOLINI in Nižja srednja šola S. Gregorčiča iz Doline vabita starše in šol-

nike v dvorano Antona Ukmarja pri Domju, (KD Fran Venturini), na predavanje: Dr. Bogdan Žorž - »Razvajen otrok« (pojem razvajenosti, pojav sodobnega razvajanja, njegove posledice, nevarnosti in pasti sodobnega razvajanja), v sredo, 21. aprila, ob 18. uri.

Poslovni oglasi

APARTMA za štiri osebe na Lokvah nad Novo Gorico oddam.
 Informacije in rezervacije na tel. 00386-40325314 ali info@topsel.si

V NAJEM ODDAM gostilno "Grilanc" in pub "Pri nonki" - Salež.
 338-4719734

V OBRATNI CONI DOLINA daje-mo v najem 2 urada.
 040-228537
 (8.30-12.30 in 14.30-16.30)

Mali oglasi

GOSPA srednjih let išče delo 3x tedensko kot hišna pomočnica ali za pomoč pri oskrbi ostarelih. Tel. 349-6349037.

PRODAJAM zazidljivo parcelo v bližini Sežane s priključki (voda in elektrika). Tel. št.: 338-7412320.

PRODAM Fiat Punto, letnik 1997, prevoženih 22.000 km, edini lastnik. Tel. št.: 040-571878.

PRODAM STANOVANJE s svetlimi prostori v 3. nadstropju (63 kv.m.) z dvigalom, v bližini trga Perugino. Vsebuje hodnik, kuhinjo z jedilnico, veliko dnevno sobo, spalno sobo, kopalnico. Avtonomno ogrevanje. Informacije: 328-3178555 ali 040-364187 (v večernih urah).

PRODAM staro raztegljivo mizo iz češnjevlega lesa in »mentrgo« (madia) iz smrekovega lesa. Tel. 339-7396098.

VESPO 125 v katerem koli stanju iščem; važno je, da so dokumenti v redu (maksimalna cena 700,00 evrov). Tel. št.: 329-9289251.

ZIMA je bila mrzla in dolga, časa je bilo dovolj za pripraviti na novo vezene naglavne in naramne rute za narodno nošo, pa tudi eno bluzo imam na razpolago. Tel. 040-299820.

Izleti

MLADINSKI ODESK SPDT prireja v nedeljo, 18. aprila, avtobusni izlet v Rezijo. Ogleдали si bomo muzej brusačev, obiskali bomo informativni center parka Rezije in prehodili bomo Ta Lipo Pot. Izlet je namenjen družinam z otroci, lahko pa se ga udeležijo tudi ostali naši člani. Avtobus bo odpeljal iz Trga Oberdan ob 8. uri, povratek je predviden ob 19. uri, vedno na Trgu Oberdan. Za informacije in prijave pokličite Katjo na tel. 338-5953515 ali Franca na tel. 338-4913458.

NUMIZMATIČNO DRUŠTVO VALVASOR vabi v nedeljo, 18. aprila, na izlet na gradišče pri Rodiku. Izlet bo vodil arheolog Matej Župančič. Zbiranje ob 9.00 pred spomenikom padlih v Rodiku. Za informacije pokličite na tel. št. 335-5479315.

SKD IGO GRUDEN vabi na krožni pohod »Kje so tiste nabrežinske stezice« v nedeljo, 18. aprila. Zbirališče na trgu v Nabrežini ob 8.45, odhod ob 9.00. Obiskali bomo: jamo Pod kalom, Slivenski gradec, frnaž pri Šempolaju, Ostri vrh, Lišček - največjo dolino na Tržaškem Krasu - in vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne. Pohod je primeren za vsakogar, traja pribl. 4 ure; vodil bo Paolo Sossi. V primeru dežja je pohod prenesen na nedeljo, 9. maja. Informacije na tel. št. 040-200924 (Zulejka).

SKD TABOR Z OPČIN prireja v četrtek, 13. maja, avtobusni izlet v Mantovo z ogledom čudovitih palač in umetnin vojvodske rodbine Gonzaga. Na razpolago je še nekaj mest. Zadnji termin za vpis zapade 29. aprila. Informacije nudi med 13. in 15. uro tel. 348-3628234.

50-LETNIKI IZ BREGA, TRSTA IN KRASA zbudite se! V soboto, 19. junija, organiziramo celodnevni iz-

Spomini na leto 1945

Kakšno je bilo življenje leta 1945? Kakšni občutki so spremljali prebivalce naših krajev, ko je bilo 1. maja končno vojne konec? Kakšne spomine hranijo na tiste prve po-vojne mesece? Posodite nam svoje fotografije, posredujte nam svoje spomine! Spoštljivo in z veseljem jih bomo iztrgali pozabi.

Zglasite se v naših uredništvih ali pošljite nam svoje fotografije na www.primorski.eu!

let v Savinjsko dolino. Za informacije in vpisovanje pokličite na tel. št. 040-226517 (Nives) ali 040-226687 (Marinka) najkasneje do četrтка, 20. maja.

KRUT prireja 7-dnevno potovanje od 24. septembra do 1. oktobra v Uzbekistan po Poti svile v spoznavanju starodavnih tradicij ter zgodovinskih in arhitekturnih zanimivosti v Khivi, Buhari in Samarkandu. Program, dodatne informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

Osmice

DENIS IN KATJA sta odprla osmico v bližini Rižarne, Ul. San Sabba 6. Nudita domače prigrizek. Tel. št.: 348-3077185.

OSMICA je odprta pri Štolfovih. Nudimo domače dobrote, Salež 46. Tel. št.: 040-229439.

OSMICA je odprta pri Jadranu, v Rimcmanjih 175. Tel. št.: 040-820223.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Paolo Pernarčič, Medja vas 21. Tel. št.: 040-208601.

OSMICO je odprla družina Laurica v Dolini, 445. Tel. št.: 040-228511.

OSMICO je odprla družina Pipan v Samatorci št. 2. Tel. št.: 040-229261.

OSMICO je odprla kmetija Kraljič, Prebeneg 99. Tel. št.: 040-232577.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. št.: 348-8435444.

Loterija 15. aprila 2010

Bari	76	61	52	15	77
Cagliari	47	33	11	21	1
Firence	43	20	59	4	42
Genova	73	9	11	80	36
Milan	22	61	26	50	25
Neapelj	83	73	24	89	74
Palermo	86	66	19	56	78
Rim	6	48	45	84	30
Turin	11	37	45	79	72
Benetke	38	78	82	31	39
Nazionale	6	37	71	26	83

Super Enalotto št. 45

34	37	38	39	59	90	jolly 42
Nagradni sklad						3.367.088,14 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						61.700.000,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
15 dobitnikov s 5 točkami						33.670,89 €
1.522 dobitnikov s 4 točkami						331,84 €
51.002 dobitnikov s 3 točkami						19,80 €

Superstar 86

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
6 dobitnikov s 4 točkami	33.184,00 €
188 dobitnikov s 3 točkami	1.631,00 €
3.445 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
24.150 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
54.493 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

BITA
GOSTILNA PICERIJA

KRIŽ (TS) - URNIK:
 11.00-14.00 in 18.00-24.00
 Zaprto ob ponedeljkih

DANES, 16. aprila od 20. ure dalje
 v BITI - LJUDSKEMU DOMU v KRIŽU

KRAŠKI OVČARJI Koncert

ob priliki
čevapčiči,
pljeskavice...
 tudi v dvorani

rezervacije na 040-2209058

Prireditve

FINŽGARJEV DOM IN SLOVENSKI KULTURNI KLUB vabita na premiero mladinske igre »Dogodivščine v slacilnici«, ki bo danes, 16. aprila, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah. Nastopa Mlajša gledališka skupina SKK, besedilo in režija Patrizia Jurinčič.

SKD IGO GRUDEN prireja filmski večer posvečen mladim zamejskim ustvarjalcem. Ogleдали si bomo kratka filma Zale Gruden »Red mora biti in Mete Lovrečič« in »The killer«, ter dva kratka filma Daniela Radetti-ja. Prvi bo na vrsti »Zbudi se Jakob« - »Wake Up Jack« (Jack Sparrow's women), ki je bil v celoti sneman v nabrežinskem Bregu (Pri čupah), drugi pa »Fascisti sul Carso: alla conquista dei Doberdani!«. Vabljeni danes, 16. aprila, ob 20.30 v Kulturni dom Igo Gruden.

ŽUPNIJSKA CERKEV SV. JERNEJA v Barkovljah prireja koncert nabožnih pesmi, ki ga bodo oblikovali gojenci glasbene maticе Ivana Milič - flauta, Jan Zobec - fagot in Matjaž Zobec - orgle, ki jih vodi Erika Slama Zobec; sopranistka Darja Vitez, basist Aldo Žerjal, ob spremljavi organista Matjaža Zobca. Pisatelj Igor Gerdol pa bo predstavil drugo slovensko knjigo »Lunin mrk«. Koncert bo v soboto, 17. aprila, ob 19.30. Vabljeni!

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vas vabi na pravljino uro in likovni koticček »Zrcalce«, Grigor Vitez in Marjan Manček. Pravljica je primerna za otroke iz vrta in 1. razreda osnovne šole. Vabljeni v soboto, 17. aprila, ob 11.40 v društvene prostore na stadion 1. Maj.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v nedeljo, 18. aprila, na prireditvev ob zaključku natečaja za učence osnovnih šol na Tržaškem »V vesolju s čarobno palico«. Poleg nagrajevanja bo na sporedu Andersenova pravljica »Snežna kraljica« v priredbi režiserke Lučke Susič in izvedbi mladih članov Radijskega odra. Prireditvev bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Coradori, 29) ob 18.30.

V ŽUPNIJSKI DVORANI V NABREŽINI bo do 18. aprila na ogled razstava Pirhi iz vsega sveta (razstavljenih bo več kot 700 primerkov). Urnik: ob četrčkih in sobotah od 16. do 19. ure, ob praznikih od 9. do 12. ter od 16. do 19. ure.

jezikovne skupnosti v videmski pokrajini

Priloge
www.primorski.eu

BOGATA MEDIJSKA IN ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST BENEŠKIH SLOVENCEV

Živ izraz dolgo nepriznane in zapostavljene skupnosti

V Beneški Sloveniji odigravajo mediji v vseh možnih oblikah ključno vlogo, založniška dejavnost pa je izredno razvita. Veliko število revij, listov in časopisov je nastalo iz potrebe, da bi končno dobila svoj glas nepriznana in zapostavljena jezikovna skupnost. Slovenski mediji poglobljajo prav njeno zgodovino in kulturo, izpostavljajo kompleksno problematiko jezikovnih manjšin, lotevajo pa se tudi gospodarskih tem in problema socialne obrobnosti obmejnih območij. Med sabo se razlikujejo po pogostnosti izhajanja in po stilu, skupno pa jim je to, da vsi uporabljajo bodisi slovenščino (v različnih krajevnih oblikah) kot italijanščino.

Večina tiskanih medijev ima svoj sedež v Čedadu. Tu zadruga Novi Ma-

tajur izdaja istoimenski tednik in priljubljeno otroško mesečno revijo Galeb. Zadruga je tudi založnik Galebovega šolskega dnevnika in različnih slikanic za otroke. V stari langobardski prestolnici je tudi uredništvo štirinajst dnevnika Dom, ki ga izdaja družba Most. Slednja objavlja tudi bilten Slovit, to je pregled tiska v italijanščini, ki vsebuje članke o slovenski problematiki. Zveza Slovenci po svetu pa tiska tudi svoj list, Emigrant.

Svoje glasilo imajo tudi v Režiji. Gre za »Náš glas - La nostra voce«, ki je prav z letošnjim letom postal štiri-mesečnik, medtem ko je prej izhajal dvakrat na leto. Časopis obravnava teme, ki so vezane na rezijansko stvarnost, zanj skrbi kulturno društvo Rozajanski dum.

V Kanalski dolini nimajo svojega tiskalnega časopisa, Slovensko kulturno središče Planika pa skrbi za objavo slovenskih člankov na svoji dvojezični spletni strani www.planika.it. Prispevki v slovenščini oziroma narečnih različicah se objavljajo tudi v raznih župnijskih glasilih, enkrat mesečno pa v tedniku videmsko škofije »La Vita Cattolica«.

Dogodkom, ki zadevajo Slovence na Videmskem, pa je mogoče slediti tudi preko radia. V sklopu programov v slovenskem jeziku deželnega sedeža RAI predvaja Radio Trst A oddaje za Kanalsko dolino (Tam, kjer teče bistra Bela), za Režijo (Te rozajanski glas) in za Nadiške doline (Nediški zvon). 13. oktobra lani je na primer minilo že 30 let, odkar slovenski Radio Trst A posveča

posebno oddajo rezijanski stvarnosti. Ta se je najprej imenovala »Nās anu zutrā«, kasneje so jo večkrat preimenovali, od leta 1989 pa je dokončno prevzela naslov »Te rozajanski glas«. Enkrat tedensko si je slovenščina priborila mesto tudi na škojijskem Radio Spazio 103 in na njegovi spletni strani. Posebno radijsko oddajo posvečajo dogajanju v Benečiji tudi v Sloveniji. Poslušalci Alpskega vala lahko vsako soboto prisluhnejo oddaji Pismo iz zamejstva, ki ga uredništvo slovenskega radia pripravlja v sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo iz Špeetra.

Televizijski programi v slovenskem jeziku, ki jih oddaja deželni sedež RAI, pa na žalost še niso vidni, pa čeprav navsezadnje tudi zaščitni zakon za slovensko manjšino izrecno omenja, da morajo imeti tudi Slovenci v videmski pokrajini možnost, da sledijo slovenskim oddajam. Javna državna radiotelevizijska hiša je sicer že podpisala konvencijo, ki naj bi vsem Slovincem v Furlaniji Juljski krajini zagotavljala možnost gledanja slovenskih programov. Kar pa žal še ne pomeni, da je zadeva rešena, saj za zdaj ni potrebnega finančnega kritja. Prav tako še ni jasno, če bo vprašanje vidljivosti slovenskih programov na Videmskem rešeno z digitalizacijo televizijskega signala. Na odgovor vsekakor ne bo treba čakati dolgo, saj bo naša dežela dokončno prešla na zemeljski digitalni sistem letos jeseni.

Za ohranjanje slovenskega jezika in narečij na Videmskem so zelo pomembne tudi publikacije, ki jih je razmeroma veliko. Med temi je treba nujno omeniti Trinkov koledar, v katerem so zbrana besedila kulturnih delavcev iz vseh dolin in z druge strani meje. Vsako leto ga izdaja čedajsko Kulturno društvo Ivan Trinko. Slovenski jezik se pojavlja tudi v priložnostnih publikacijah, kot so na primer drugi manjši koledarji ali zgibanke, še zlasti od sedemdesetih let prejšnjega stoletja dalje pa se je razvila založniška dejavnost. V Benečiji so tako izdali veliko knjig v slovenščini in v krajevnih slovenskih narečjih, pa tudi publikacij o jeziku samem (toponomastika, sociolingvistika itd.), zgodovini, kulturi in družbeno-gospodarskih razmerah na obmejnem območju. Veliko je bilo predvsem knjig za otroke, ki so običajno skrbno ilustrirane in se objavljajo tudi ob sodelovanju z drugimi jezikovnimi manjšinami. Izdajajo se tako v narečju kot v dvojezični slovensko-italijanski obliki.

Novi Matajur letos praznuje šestdesetletnico izhajanja, istočasno pa se sooča s finančno krizo

14

Štirinajst dnevnik Dom s svojimi prispevki povezuje ljudi od Stare gore do Višarj

16

Náš Glas - La nostra voce skrbi za ohranjanje in oživljanje rezijanskega narečja in kulture

16

Emigrant seznanja izseljence po svetu z dogajanjem v domačih krajih

16

Na posnetkih: gora Matajur, ki je dala ime časopisu; ob njem 1. številka Matajurja (3. oktobra 1950); v sredini izredno popularna rubrika Izidorja Predana; spodaj od leve 1. številka Novega Matajurja, ko je postal tednik (januar 1985), 1. številka po preimenovanju v Novi Matajur (1. januar 1974) in prvi izvodi tednika z računalniško obdelavo

NM

NOVI MATAJUR PRAZNUJE 60-LETNICO OBSTOJA IN 25-LETNICO IZHAJANJA KOT TEDNIK

Že več kot pol stoletja glas in ponos Slovencev na Videmskem

Za Novi Matajur, tednik Slovencev videmske pokrajine, kot piše v glavi časopisa, je leto 2010 jubilejno, saj slavi letos kar dve pomembni obletnici. Januarja je minilo natanko petindvajset let odkar redno izhaja vsakih sedem dni, oktobra pa bo praznoval celo šestdesetletnico svojega obstoja. O časopisu in istoimenski zadrugi, ki ga izdaja, smo se pogovorili z odgovorno urednico Jole Namor in predsednikom zadruge Miho Obitom.

Zgodovina časopisa

3. oktobra leta 1950 je v Špetru začelo z imenom Matajur izhajati glasilo Beneških Slovencev. Na noge so ga postavili Vojmir Tedoldi in njegova žena Jožica Miklavčič, Mario Cont ter Izidor Predan – Dorič. Prve tri številke so pripravili v Špetru, nato se je zaradi hudih protislovenskih pritiskov uredništvo preselilo v Videm, kjer je ostalo do konca leta 1973. Do tistega trenutka je bil odgovorni urednik časopisa Vojmir Tedoldi, kulturni delavec in publicist iz Brezj v Karnavtski dolini. Tedoldi je bil obenem tudi predsednik konzorcija, ki je časopis izdajal. V prvem obdobju je Matajur izhajal na dveh, včasih štirih straneh. Članki v začetnih številkah večkrat tudi niso bili opremljeni s slikami. S prehodom na večje število strani pa je uredništvo be-

NEKDANJI ODGOVORNI UREDNIK IZIDOR PREDAN

ne kovinske vrstice natisnili v Vidmu. Nato je bilo treba tu v Čedadu sestaviti stran. Za to ni bilo na razpolago nobenega kovinskega okvirja. Pravilno razvrščene vrstice, ki so jih najprej nalepili na list, so enostavno povezali z vrvjo. Če so opazili kako napako v kovinskih vrsticah, so jih prerežali z manjšo žagico in nato ročno dodali manjkajoče črke. Vse je bilo zelo obrtniško, tistim, ki so se v takih pogojih in brez izkušenj lotili sestave časopisa, pa gre največje spoštovanje.

Nekaj časa je v Čedadu v uredništvu Novega Matajurja delovala tudi tiskovna agencija Alpe-Adria, ki je drugim posredovala novice o slovenski manjšini.

»Drugi pomemben predstavljavec januar 1985, ko je Novi Matajur postal tednik. Leto kasneje mi je Izidor Predan prepustil mesto odgovorne urednice. Pogostejše izhajanje je omogočil tehnološki razvoj na področju tiska s prehodom na elektronsko obdelavo strani, kar je bistveno olajšalo in pospešilo delo v tiskarni. Nelahka odločitev pa je bila seveda tudi izraz razvejanosti in visoke ravni kulturnega in političnega delovanja, ki smo jo dosegli Slovenci v videmski pokrajini. Bil je to tudi očitno znamenje nove in vse bolj razširjene narodne zavesti med ljudmi in še posebej med mladimi. Ni naključno, da je ta sprememba sovpadala z odprtjem dvojezi-

čnega šolskega centra v Špetru, kjer je jeseni 1984 začel delovati vrtec. V vsem tem procesu osveščanja in rasti naše jezikovne skupnosti je seveda tudi Novi Matajur odigral svojo pomembno in nenadomestljivo vlogo. Sama sem na primer opazila, kako so se v naših narečjih postopoma udomačile besede iz knjižne slovenščine, medtem ko bi se pred dvajsetimi leti večina ljudi avtomatično segla po italijanskem izrazu,« je dodala Namorjeva, ki že 24 let vodi uredništvo tednika Slovencev videmske pokrajine, kamor je prišla avgusta leta 1983.

Z leti so se časopisu pridružili novi kadri in sodelavci, časopis pa je s časom pridobil tudi na ugledu. »Skupaj smo rasli. V uredništvu smo se po svojih močeh trudili, da bi bil vsebinsko vedno bolj zanimiv in da bi tudi kulturno rasel. Da bi se približali mladim, smo uvedli tudi športno stran. Tu di z jezikovnega vidika smo se skušali izboljšati in se vedno bolj približati pravemu knjižnemu jeziku. Odpravili smo prakso prevajanja člankov. V preteklosti so bili namreč prispevki napisani tako v italijanščini kot v slovenščini. Tega zdaj ni več, vsem jezikom skušamo sicer dati enako prostora, vesti pa skušamo razporediti na tak način, da spodbujamo branje knjižnega jezika, čeprav se zavedamo, da ta še vedno ni vsem dostopen. Marsikdaj pa se k določenim bolj zanimivim temam vračamo v več številkah, jih poglobimo, ali objavimo povzetek v drugem jeziku. Tako se v bistvu članki v italijanščini in slovenščini med sabo dopolnjujejo.«

Čeprav se tedniku Slovencev v videmski pokrajini ne pišejo lahki časi, pa je odgovorna urednica Namorjeva prepričana, da je treba časopis še okrepiti. »Utrditi moramo njegovo jedro, pri tem pa bomo nujno potrebovali pomoč Italije in Slovenije. Ne moremo živeti od tržne logike. Kar zadeva uredništvo, pa je nujno potrebna pomladitev. Investirati moramo v nove kadre.«

Poslanstvo Novega Matajurja

Poslanstvo časopisa je bilo v začetku petdesetih let, in je še vedno tudi danes, delovanje v korist slovenske manjšinske skupnosti v videmski pokrajini. To pomeni predvsem prizadevanje za uveljavitev njenih jezikovnih pravic, istočasno pa skrbeti za njeno kulturno, socialno in gospodarsko rast.

»Novi Matajur, katerega glavna vloga je seveda ponujanje informacij naši skupnosti, povezuje pripadnike manjšine ter utrjuje čut pripadnosti. Obenem pa daje vidljivost skupnosti, ki se je zaradi vpliva italijanskega okolja pa tudi obrobnosti krajev, v katerih je naseljena, z leti številčno močno zmanjšala, in ki v italijanskih medijih, a tudi v osrednjeslovenskih, skoraj nikoli ni omenjena. V sodobni družbi pa velja načelo, da ideje, dogodki in osebnosti obstajajo, če jim mediji dajejo značaj javnosti. Zato je slovenska manjšina v Furlaniji v bistvu zelo zgodaj, še posebno če upoštevamo težke razmere, v katerih je živela, poskrbela za svoj

PIŠE PETAR MATAJURAC Novi Matajur štirikrat na mesec! Kumat' ima paragnalo na vrh Matajurja, gor do Babe, kjer je njegova kapa... (Text continues with a poem or article snippet)

ni. Pitali so ga po slovensko in italijanščini, kaj česa pomeni... (Text continues with a snippet from Izidor Predan's column)

neškega časopisa tudi začelo objavljati neke vrste jezikovni podlistek v italijanščini, ki je vseboval razlago glavnih slovenskih slovničnih pravil, na primer sklanjativce.

»Matajur je bil prva kontinuirana kulturna dejavnost Slovencev videmske pokrajine, saj so kulturno društvo Ivan Trinko ustanovili leta 1955 ob prvi obletnici smrti mons. Ivana Trinka. Do tako imenovane beneške pomladi z nastajanjem kulturnih društev in organizacij po vsem teritoriju, kjer je slovenska manjšina naseljena, od Kanalske do Nadiških dolin, je prišlo šele v desetletju, ki gre od konca šestdesetih let do potresa leta 1976 in še kasneje,« je povedala odgovorna urednica Jole Namor. V tem obdobju je časopis tudi doživel prvo korenito spremembo. 1. januarja 1974 se je namreč glasilo Beneških Slovencev preimenovalo v Novi Matajur, uredništvo se je iz Vidma preselilo v Čedad, kjer ima še vedno svoj sedež. Vlogo odgovornega urednika je prevzel Izidor Predan – Dorič, časopis pa je začela izdajati tržaška slovenska založba Založništvo tržaškega tiska. Priljubljeni Dorič, ki je bil dolga leta prava duša beneškega glasila, je bil tudi avtor stalne rubrike »Piše Petar Matajurac«, ki so jo vsi radi prebirali. Za sam obstoj časopisa pa so bili dolgo časa ključni prispevki zunanjih sodelavcev, med katerimi je nujno treba omeniti Alda Klodiča, Živo Gruden in Paola Petriciga, ki so za Novi Matajur začeli pisati ob koncu sedemdesetih in na začetku osemdesetih let.

Ko je časopis izhajal še kot štirinajstdnevnik, je bil dober teden dni posvečen samo delu v tiskarni. »Kdor je navajen na današnje računalniško obdelavo strani, si sploh ne more predstavljati, kakšne so bile razmere takrat. Članke so na linotypu

nja, ki smo jo dosegli Slovenci v videmski pokrajini. Bil je to tudi očitno znamenje nove in vse bolj razširjene narodne zavesti med ljudmi in še posebej med mladimi. Ni naključno, da je ta sprememba sovpadala z odprtjem dvojezi-

novi matajur tednik slovencev videmske pokrajine Da oggi il Novi Matajur è settimanale Smo volili, kakuo je šlo? (Newspaper page layout with masthead and article snippets)

Iz spominov pokojnega Jožeta Korena

Februarja 1944 so partizani v propagandnem odseku XXX. divizije (prejšnje Goriške oz. 26. divizije) začeli izdajati glasilo in mu dali ime Matajur. Tiskali so ga na prenosni ciklostil. Prva številka se je rodila v Brdih, v vasi Gonjače med Kojskim in Šmartnom. Drugo številko so napisali in natisnili v zaselku Duge med Gornjim Tarbijem in Oblico, v hiši pri gospodarju Dugarju. Tretjo številko pa so pripravili v vasi Mašere, četrto in zadnjo so začeli pisati v Dreki pod Kolvratom. Takrat so bili partizani že na povratni poti na drugo stran Soče, zato so številko dokončali na Šentviški planoti in jo natisnili v tehnikih Pozezen v bližini Cerknega.

Vojaški Matajur med vojno ni bil edini list s tem imenom. Po odhodu divizije iz Benečije je v okviru zapadnoprimorskega okrožja, ki je zajemalo kobariško in idrijsko območje, ter vzhodno in zahodno Benečijo, začel izhajati v zaselku Zapotok ob rečici Idrijci, dvojezični Matajur. Za njegov slovenski del je skrbel Borut Furlan, za italijanski pa Slavko Štoka s Kontovela s pomočjo tovarišice Živke. List se je iz varnostnih razlogov večkrat selil v druge bližnje vasi, kakor tudi lastna tehnika. Ta »civilni« Matajur je imel že bolj terenski značaj in je bil zato tudi po vsebini bližji ljudem.

Omenjena Matajurja sta po naslovu gotovo lahko predhodnika prvega povojnega Matajurja in današnjega Novega Matajurja, po vsebini pa gotovo ne. Časi so bili takrat drugačni in pisanje je bilo namenjeno širjenju narodnoosvobodilne ideje in boja proti okupatorju. Benečija in njeni ljudje, njihova miselnost in navade so bili tudi na splošno premalo poznani, da bi lahko z vsebino prodrli v njihova srca, čeprav so Benečani razumeli, da so avtorji gласil slovenska vojska, ki se bori proti fašizmu, ki je tudi njim zadal skoraj usodne smrtne rane.

časopis. Na njegovih straneh lahko posreduje javnosti svojo zgodovino in kulturo, svoje potrebe in zahteve ter svoje poglede,« je poudarila Namorjeva.

Novi Matajur je pomemben dejavnik v kulturni in jezikovni rasti slovenske skupnosti v videmski pokrajini, saj je odigral nemajhno vlogo v procesu ozaveščanja in pri utrjevanju oziroma razvijanju jezikovne kompetence v slovenščini. »Pri Slovencih na Videmskem je skušal vzbuditi ponos na svoj jezik, ki se je sicer ohranil zaradi ljubezni ljudi do svoje materinščine. Zelo počasi se je začela krepiti samozavest naše skupnosti, ki je s časovendarle postala ponosna na svoj jezik.«

Časopis je seveda vedno imel privilegiran odnos do narečij in narečne raznolikosti, tako da objavlja članke v knjižni slovenščini, lokalnih dialektih in italijanski. »Pri nas nismo imeli slovenskih šol. Čeprav govorijo vsi naši ljudje slovensko, jih je manj tistih, ki znajo brati v materinem jeziku. Mnogi radi berejo v dialektu, ker čutijo, da je samo to popolnoma njihovo,« je napisano v prvem uvodniku Novega Matajura leta 1974. In še: »Tudi med Beneškimi Slovenci so bili taki, ki so bili vzgojeni in izučeni v italijanskem jeziku in kulturi, a so odkrili v zadnjem času sami sebe, odkrili svoji pravi izvor, vzljubili naš jezik, našo kulturo in nas podpirajo z vsemi močmi, v našem pravičnem boju, a ne znajo brati slovensko«.

Jezikovni položaj se je v tem obdobju delno spremenil, saj je znanje slovenščine, tudi knjižne, bolj razširjeno kot nekoč. Vrednotenje posameznih narečnih oblik in skrb za njihovo utrditve v Nadiških in Terskih dolinah ter v Reziji danes pojmujejo tudi kot prispevek k ohranjanju večplastnosti slovenščine in posebne izrazne moči krajevnih govorov na robu slovenskega jezikovnega prostora.

»Časopis je tudi sredstvo združevanja Slovencev videmske pokrajine, saj je bil Novi Matajur vedno neke vrste oporna točka zanje in eno od

središč oblikovanja njihove politične platforme. Dvojezičnost, za katero se je že zelo zgodaj odločil, mu je dajala možnost, da je vseskozi vzdrževal in širil dialog s Furlani in Italijani. Tako je postopoma močno prispeval k temu, da je ozračje do Slovencev in Furlanij postalo prijaznejše. Velikega pomena sta tudi povezovanje s sosednjimi kraji v Posočju in integracija celotnega prostora ob meji,« je o vlogi časopisa še povedala njegova odgovorna urednica.

Zadruga Novi Matajur

Leta 1991 se je spremenila tudi lastniška struktura. Tednik se je osamosvojil, saj so novinarji in tiskarsko osebe ustanovili istoimensko zadrugo, ki od takrat izdaja časopis. Po krizi Založništva tržaškega tiska je bil to tudi edini način, da bi lahko še naprej izdajali časopis. Težav je bilo sicer na začetku še in še, je povedal predsednik zadruga Miha Obit, »saj smo prve državne in deželne

Novi Matajur na spletu

Novi Matajur ima tudi svojo dvojezično spletno stran (www.novimatajur.it), ki nudi informacije o časopisu, njegovi zgodovini in založniški dejavnosti zadruga. Na spletni strani je mogoče prebrati prvo stran časopisa v pdf formatu. Vsak teden uredništvo poskrbi za objavo glavnih člankov oziroma rubrik, kot sta Pismo iz Rima bivšega senatorja Stojana Spetiča in Zeleni listi Aceta Mermolje. Obiskovalcem je na voljo tudi poseben koledar dogodkov, ki sproti obvešča o najpomembnejših pobudah, ki se bodo v določenih obdobjih odvijale v Benečiji. Vsak teden pa je na spletu tudi nova risba Morena Tomasetiga iz niza Šport po slovensko.

PREDSEDNIK ZADRUGE NOVI MATAJUR MIHA OBIT

prispevke dobili šele tri leta kasneje«. Še danes temelji delovanje predvsem na državnih prispevkih. Vsako leto izide od 49 do 50 števil, ki po navadi vsebujejo 12 do 16 strani. Naklada Novega Matajura je 10.000 izvodov, naročniki živijo v glavnem v Benečiji in ostalih predelih videmske pokrajine, kjer so naseljeni Slovenci. »Še vedno ga pošiljamo tudi našim izselencem v tujino, pa tudi v druge kraje v Italiji in Furlaniji, zlasti v okolico Manzana, kamor se je izselilo v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja več naših ljudi, ko se je tam razvila industrijska proizvodnja stolov. Dolga leta je naš časopis predstavljal nenadomestljivo vez med emigranti in našo skupnostjo. Odkar se je uveljavil internet je sicer povezav več, števi-

lo naših naročnikov pa je še vedno stabilno.« Novi Matajur berejo tudi v Sloveniji, naročniki Primorskega dnevnika pa ga prav tako dobivajo na dom, le redki tržaški in goriški Slovenci so tudi ločeno naročeni nanj.

Perspektive za bodočnost pa trenutno niso najbolj rožnate. Stroški se namreč stalno večajo, možnosti, da bi na kak način povečali svoje prihodke pa pravzaprav ni. Prav zaradi tega je Zadruga razglasila krizno stanje in pripravila sanacijski načrt, ki ga je že začela izvajati. Če bo predlagane ukrepe odobrila še vlada, bodo preko predčasne upokojitve tudi skrčili število zaposlenih, sicer bi se lahko kratkoročno znašli v velikih težavah, še posebno če se bodo uresničile najbolj črne glede napovedi glede prispevkov. »Prav zaradi pomanjkanja finančnih sredstev smo v zadnjem obdobju tudi izdali manj knjig za otroke. Za te publikacije in za otroško revijo Galeb, ki ga prav tako tiskamo kot zadruga, skrbi Majda Železnik,« je še povedal Miha Obit, ki je tudi dal svoj konkreten predlog za prihodnost. »Že dolgo se govori o tem, če je smiselno imeti pri nas dva ločena časopisa, Dom in Novi Matajur. Sam sem mnenja, da bi bila združitev zelo pametna poteza. Če bi združili laično in katoliško dušo Benečije, bi lahko po mojem imeli zelo dober in vsebinsko bogat tednik. Mogoče bo tudi ta gospodarska kriza predstavljala dodatno spodbudo za razmišljanje v tej smeri.«

KULTURNO VERSKI LIST DOM

Širitev bogastva krščanske vere, domačega jezika in kulture

V Čedadu ima svoj sedež tudi kulturno verski list Dom, ki izhaja vsakih štirinajst dni. Ustanovili so ga beneški duhovniki Mario Laurencig, Emil Cencig in Valentin Birtig decembra leta 1966 kot medžupnijski bilten, da bi tudi s pomočjo glasila širili bogastvo krščanske vere, domači jezik in kulturo, poudarjali pomen vrednot, potrebo po gospodarski rasti Nadiških dolin, predvsem pa povezoval duhovnike in vernike, da bi skupaj postali složna, močna in pogumna skupnost z jasno slovensko podobo.

Ustanovitelji si svojemu časopisu dali naslov Dom, ker je bil v prvi vrsti namenjen beneškim izseljencem, ki so morali zaradi pomanjkanja dela zapustiti domače kraje in so se torej znašli v povsem tujem okolju. List je nastal tudi zato, da bi tudi Benečani, ki so tedaj živeli daleč od svojih družin, izvedeli, kaj se dogaja v njihovih vaseh in župnijah. Poleg tega pa predstavlja dom hišo, družino, starše, ženo, otroke, vas, materni jezik, kulturo, tradicije, skratka vse to, kar je človeku pri srcu. »Dom ni prazna beseda, je naše življenje,« je bilo zapisano v prvi številki verskega lista. Povezoval naj bi ljudi od Stare gore do Višarj, to se pravi krajev, kjer sta največji svetišči Beneške Slovenije, kjer se časti devica Marija. Ustanovitelji Doma so na tak način želeli prispevati k ohranjanju slovenske jezikovne in kulturne dediščine, ki je bila takrat ogrožena zaradi nenehne asimilacije.

Dom je neposredno sledil vsem glavnim dogodkom, ki so zaznamovali življenje Slovencev v videmski pokrajini, poročal je tako o lepih kot o težkih trenutkih. Tudi sam časopis je premostil marsikatero težavo. Leta 1977 je postal mesečnik in s sodelovanjem skupi-

ne laikov so obogatili njegovo vsebino. Takrat je bil odgovorni urednik Ottorino Burelli, uredništvo pa je bilo v župnišču Štoblanka v občini Dreka. Leta 1982 je bila ustanovljena zadruga Dom, ki je prevzela glavo časopisa in njegovo upravljanje. Leto kasneje je glasilo postalo štirinajstdnevnik in od takrat je nenehno rasel ter se širil po celotni Benečiji, med izseljenci in v Posočju. Odgovorni urednik je postal monsignor Marino Qualizza, ki to funkcijo opravlja še zdaj. Leta 2002 je prišlo do krize in Dom je celo prenehal izhajati, a je ponovno zaživel (in se od tedaj stalno krepi) za veliko noč leta 2003 po zaslugi starih in novih sodelavcev. Glavo je tedaj prevzela zadruga Most, ki so jo ustanovili poleti leta 1998. Že od vsega začetka je bilo med njenimi osnovnimi cilji tudi tiskanje periodičnega glasila, ki naj bi služilo informativnim namenom znotraj slovenske skupnosti, a tudi kot sredstvo za kulturne izmenjave med narodi obmejnih dežel. Predsednik zadruge je že od ustanovitve dalje Giuseppe Qualizza. Tri leta kasneje, oziroma 40 let po svoji ustanovitvi, je prešel na nov večji format. Vsebinska časopisa, ki še naprej daje največjo pozornost novicam, ki zadevajo slovensko skupnost na Videmskem, ter njeni zgodovini in kulturi, se ni spremenila, dodali pa so nove rubrike.

Časopis izhaja na 16 straneh, ki so vse barvne. Članki in rubrike so objavljeni v knjižni slovenščini, narečju ali italijanščini. Glavni urednik je Giorgio Banchig, Dom pa ima veliko sodelavcev tako iz Benečije kot iz Posočja. Glavne prispevke objavlja uredništvo tudi na svoji spletni strani www.dom.it, na kateri so članki razdeljeni v različne sklope: novice, prireditve, kultura, komentar, zgodovina.

NĀŠ GLAS - LA NOSTRA VOCE

Časopis, ki skrbi za ohranitev rezijanskega narečja in kulture

Prejšnji teden je izšla nova številka rezijanskega časopisa »Nāš Glas - La nostra voce«, ki ga je od decembra leta 2005 vsakih šest mesecev izdajalo kulturno društvo Rozajanski dum. Rezijansko kulturno društvo, ki si že od leta 1983 prizadeva ohranjati in oživljati rezijansko narečje oziroma jezik, negovati kulturo, umetnost in ustvarjalnost Rezijanov, želi z njim prispevati k širšemu poznavanju lokalne kulture in prav zaradi tega v vsaki številki objavlja tudi strokovne prispevke ali intervjuje z lingvisti in drugimi strokovnjaki, kot so na primer prof. Liliana Spinuzzi Monai, dr. Milko Matičetov, prof. Roberto Dapit, prof. Han Steenwijk (med drugim avtor rezijanskega pravopisa, slovnice in slovarja), ki še vedno preučujejo ali so preučevali kulturno stvarnost Rezije. S tega vidika odigrava časopis zelo pomembno vlogo, saj je jezikovna situacija v dolini pod Kaninom zelo zapletena. Glede tega vprašanja vlada še vedno velika zmeda, čeprav so številni strokovnjaki na različnih znanstvenih posvetih prišli do spoznanja, da sta rezijanski jezik in kultura slovenskega izvora (tež temi je bil posvečen prispevek tudi v številki Nāšega glasa, ki je izšla decembra lani), v zadnjih le-

tih pa je k ohranitvi ter razvoju tega narečja veliko prispeval tudi zaščitni zakon za slovensko manjšino, ki pa mu številni v Reziji vseeno nasprotujejo, saj jih moti enačenje Rezijanov s pripadniki slovenske jezikovne skupnosti v Italiji. Z letom 2010 prinaša glasilo rezijanskega kulturnega društva pomembno novost. Odslej bo namreč izhajalo trikrat letno, to se pravi vsake štiri mesece.

Nova številka precej pozornosti namenja vprašanju nove pisave rezijanskega narečja, za katero se je odločila desnosredinska občinska uprava. Bralci bodo lahko v zvezi s tem prebrali poglobljeno poročilo, ki ga je napisal prof. Han Steenwijk, ki je, kot smo že zapisali, avtor rezijanske pisave, slovnice in slovarja. Nizozemski strokovnjak, ki poučuje slovenski jezik na univerzi v Padovi, je rezijanščino začel preučevati na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, po simpoziju o rezijanski pisavi, ki je potekal v Reziji decembra leta 1991. Tedanja občinska uprava, ki jo je vodil Luigi Paletti, mu je namreč takrat zaupala sestavo pravopisa, slovnice in slovarja rezijanskega narečja. Leta 1994 je tako izšla knjiga rezijanske pisave, leta 1998 slovnica in leta 2005, ko je bil

Semestrato del Circolo Culturale Resiano "Rozajanski Dum"

Nāš glas

La nostra voce

Anno IV Numero 2 - Dicembre 2008

POSTE ITALIANE s.p.a. SPEDIZIONE IN A.P. - 70% - D.R. CB UD n. 11006

Idee dal convegno organizzato in occasione del
25° anniversario del nostro circolo

MAMŌ KARJĚ TIH LIPIH RIČI: DĚLAJMŌ PA MĪ ZA JE DĀRŽAT ŽĪVE

L'interesse che c'è per Resia ci aiuti a conservare la nostra cultura e a continuare a crescere

Mōramŏ lajĭt pa ta-na isimu nūmarju od Našaga Glasa, da kaki dan vilki intarĕš jĕ za Rezijo anu za nji kulturo. So profasŏrji ka ni se intirišawajo wĕž lita nu lita anu ni

itŏ ka mĭši un od isĕh riči. An nan rĕkal pa da to be tĕlu bet prow. da to be bilu tej ko tu-w Reziji so bili naši kramarji ka ni so hudli po svĕtu ziz nĕh merkancĭjo anu

ZĪMA

župan Sergio Barbarino, še slovar.

Ime priznanega jezikoslovca je bilo v zvezi s spremembami v načinu zapisovanja rezijanskih besed večkrat omenjeno v zadnjih občinskih dokumentih in člankih, ki so jih objavili krajevni časopisi. V Nāšem glasu pa zdaj sam Steenwijk prvič komentira novo pisavo in prve na-

pisave ter izraža tudi svoje pomisleke in kritike.

Vprašanju rezijanske pisave je posvečen tudi prispevek Luigija Palettija. Bivši župan je v njem zarisal zgodovinsko pot, ki je skozi stoletja privedla do pisave profesorja Steenwijka.

Ostali članki so kot ponavadi pos-

večeni delovanju raznih krajevnih društev, ki upravlja muzej, folklorne skupine in društva brusarjev. Nekaj je seveda tudi manjših prispevkov. V glavnem so napisani v dialektu, saj je eden od ciljev časopisa tudi prispevati k boljšemu poznavanju uradne pisne oblike rezijanščine, ki je v zadnjem obdobju spet pod udarom.

GLASILO ZVEZE SLOVENSКИH IZSELJENCEV FJK EMIGRANT

Ustvarjanje vezne niti med domačimi kraji in izseljenstvom

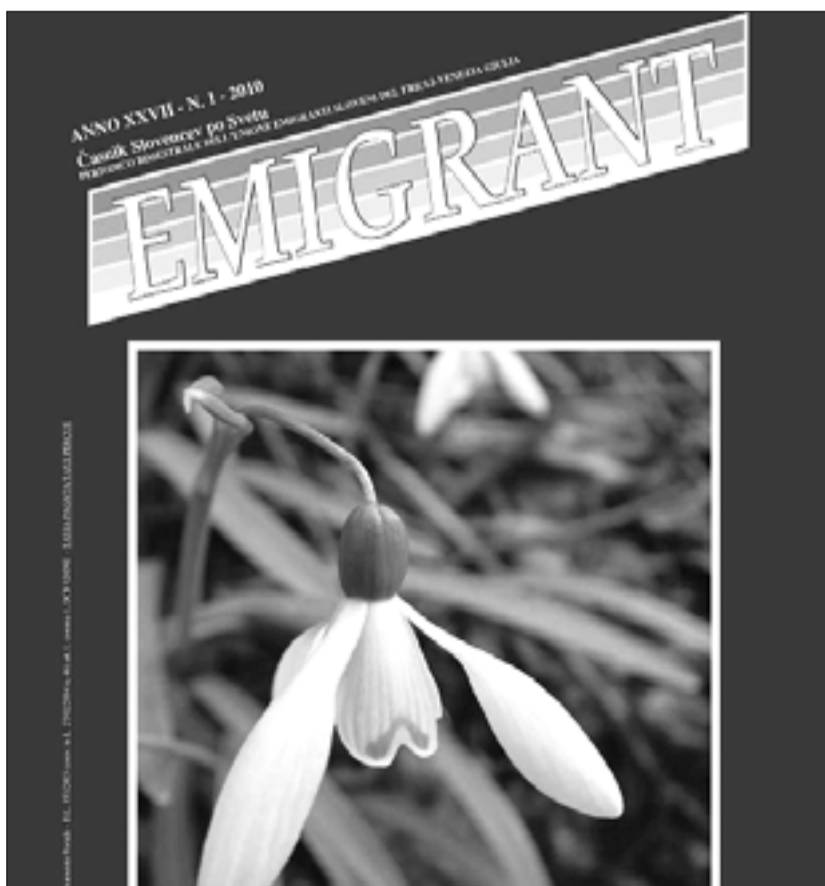
Glasilo Zveze slovenskih izseljencev Furlanije Julijske krajine - Slovenci po svetu "Emigrant" je začel izhajati že pred 42 leti, to se pravi odkar so v švicarskem mestu Orbe poleti leta 1968 ustanovili zvezo. Prve številke so zato seveda pripravili v Švici, svoje glasilo pa so začeli tiskati v Čedadu šele takrat, ko je ta postal uradni sedež Zveze. V prvih letih so v svojem listu objavili tudi nekaj prispevkov o slovenski slovnici in tem, kako se berejo posamezne črke. Po nekajletnem premoru je Emigrant nekaj časa izhajal tudi kot priloga Novega Matajurja. Takrat so letno tiskali več števil. Kasneje je spet postal samostojen list.

Glasilo je zdaj uradno dvomesečnik, zaradi pomanjkanja sredstev pa dejansko izhaja štirikrat letno. Tiskajo ga v 2500 izvodih. Naslednja številka bo verjetno druž-

nam, ki so članice Zveze, na voljo maja. Glede na to, da je eden izmed ciljev lista tudi ta, da Slovence po svetu seznanja z dogajanjem pri nas, bo ena izmed glavnih obravnavanih tem v naslednji izdaji problem špestrske dvojezične šole. Sicer pa je v glasilu vedno veliko prostora namenjeno delovanju Zveze in njenih krožkov po svetu. Prav zaradi tega je glasilo večjezično. Ob slovenskem narečju in italijanščini so v njem prisotne tudi španščina, angleščina in v manjši meri francoščina. Večina starih beneških izseljencev je namreč že umrla, njihovi potomci, predvsem mlajše generacije pa težje razumejo prispevke v italijanščini ali slovenskem dialektu. Časnik Slovencev po svetu predstavlja tudi življenjske izkušnje posameznih izseljencev in njihove spomine, govori pa tudi o starih tradicijah, saj skuša navsezadnje

Zveza tudi krepi čut pripadnosti slovenski narodnostni skupnosti med mlajšimi generacijami, ki morajo zato čim več izvedeti o naši kulturi. Glasilo ima tudi nekaj barvnih strani. Te skušajo ciklično posvetiti različnim temam, prispevki na teh straneh pa so napisani v narečju in v italijanskem prevodu. Zadnje čase objavljajo tako stare recepte, še pred tem so ciklus posvetili beneškim cerkvicam.

Tiskanje časnika v največji meri omogoča Dežela Furlanije Julijske krajine, ostala sredstva pa Zveza črpa iz sredstev za slovensko manjšino, ki jih dajeta na razpolago Italija in Slovenija. Denarja za razpolago je vsekakor vedno manj, odslej pa bo precej dražja tudi poština, kar se bo seveda poznalo, glede na to, da pošiljajo izvide časopisa tudi v Ameriko in Avstralijo.

TEDEN KULTURE - Od 16. do 25. aprila

Niz prireditev v vseh pomembnejših krajih naše dežele

Med 16. in 25. aprilom bo po vsej Italiji potekal teden kulture, v sklopu katerega bo mogoče prisluhniti številnim vodenim ogledom po naši kulturni zapuščini. Ob italijanskem tednu kulture namreč že tradicionalno po vsej Italiji potekajo različne kulturne prireditve, s katerimi želi ministrstvo za kulturo promovirati neprecenljivo in bogato zgodovinsko in arheološko dediščino naših krajev. K pobudi, ki bo letos doživela 12. izvedbo, je pristopilo tudi deželno nadzorništvo za arheološko dediščino, ki je program prihajajočih prireditev predstavilo na včerajšnji novinarski konferenci.

Deželni nadzornik za arheološko dediščino Furlanije Julijske krajine dr. Luigi Fozzati je uvodoma povedal, da se bo teden kulture v naši deželi začel v Vidmu, kjer bodo danes ob 11. uri, in sicer na sedežu njihovega nadzorništva, uradno odprli dve zanimivi razstavi. Prvo z naslovom Novosti od predrijskega Vidma naprej je uredila Serena Vitri, drugo razstavo, ki v žarišče postavlja prav posebnega dinosavra, imenovanega tudi Tethyshadros, pa je pripravil Paolo Maddaleni. Nadzornik Fozzati je poudaril, da so pri realizaciji letošnjega tedna kulture sodelovali strokovnjaki različnih poklicnih profilov, ob tem pa se je obregnil še ob pereče probleme, s katerimi se danes sooča arheološka stroka. Ti se namreč nanašajo na kronično primanjčevanje prostorov, kamor bi arheologi lahko spravili najdbe. V nadaljevanju je govornik postregel še z drugimi dogodki, za nas pa so zanimivi predvsem tisti, ki bodo na sporedu v Trstu. Že jutri, 17. aprila, vabijo k ogledu rimskega amfiteatra in antikvariata v Ul. Donota. Turistični ogled teh dveh znamenitosti bo potekal med 16. in 18. uro, za petindvajsetminutno brezplačno vodstvo pa bodo poskrbeli mladi vodiči, ki so se v zadnjih letih urili pod taktirko italijanske fundacije za okolje FAI. Tržaški teden kulture se bo nadaljeval v torek, 20. aprila, ko se bo ob 11. uri začel sprehod po antičnem Trstu. Za vodeni ogled, ki se bo začel pri rimskem amfiteatru, bo poskrbel Giusto Almerigogna. Po poteh antičnega Trsta bo mogoče iti tudi v četrtek, 22. aprila, in sicer ob 16. uri. Živahno

Luigi Fozzati med včerajšnjo predstavitevijo

KROMA

bo tudi dan prej, v sredo, 21. aprila, med 11. in 13. uro, ko bo mogoče obiskati izkopanine na Trgu Santa Lucia. Za vodstvo bosta poskrbela Paola Ventura in Paolo Casari. Kulturno obarvan pa bo tudi prihodnji vikend, ko se bodo zainteresirani lahko udeležili kar dveh dogodkov. V soboto, 24. aprila, bo v Državni knjižnici (začetek ob 10. uri) na sporedu predavanje na temo Rimski in srednjeveški Trst, v popoldanskih urah, in sicer med 16. in 18. uro, pa nas bodo mladi vodiči še enkrat popeljali na sprehod od rimskega amfiteatra do antikvariata v ul. Donota. Isti itinerarij bo na sporedu še v nedeljo, 25. aprila, in sicer med 11. in 13. uro ter med 16. in 18. uro.

Za vse tiste, ki bi jih zanimal obisk prireditev v drugih krajih naše dežele, naj povemo, da je dodatne informacije mogoče dobiti tudi na spletni strani www.beniculturali.it/mibac. (sč)

Naša pesem v Mariboru in primorska udeležba

Ta konec tedna bo v Mariboru 21. tekmovanje slovenskih pevskih zborov Naša pesem. Na njem bo nastopilo 23 skupin oziroma zborov: dve vokalni skupini, en moški zbor, šest ženskih in štirinajst mešanih zborov. Tekmovalni koncerti bodo v Unionski dvorani v Mariboru jutri ob 10.30, 15. in 19. uri ter v nedeljo ob 10.30; sklepni koncert najboljših zborov bo v nedeljo popoldne ob 16.30 in v neposrednem prenosu ga bo predvajal Radio Slovenija na svojem tretjem programu Ars.

Tekmovanje sooblikujejo tudi številni primorski glasbeniki: dirigenti Stojan Kuret, Marko Vatovec in Martina Batič, ki so v umetniškem svetu oziroma v ocenjevalni komisiji; skladatelji, ki so na programih raznih zborov (Danilo Švara, Štefan Mauri, Aldo Kumar, Andrej Makor, Hilarij Lavrenčič in Ambrož Čopi kot najbolj izvajani skladatelji tekmovanja s trinajstimi skladbami); in končno primorski zbori: Vokalna skupina Goldinar iz Postojne, Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec, Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem, Mešani pevski zbor Postojna, Dekliški pevski zbor Radost iz Godoviča in Mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba. Naj omenimo le še naša domača dirigenta Mirka Ferlana, ki vodi mešani zbor iz Postojne, in Hilarija Lavrenčiča, ki je z zborom Hrast na Naši pesmi že sedmič zaporedoma. Doslej je prejel dvakrat srebrno in štirikrat zlato plaketo mesta Maribor pa še dvakrat posebno priznanje za najboljšo interpretacijo obvezne skladbe.

V okviru tekmovanja bo v spremljevalnem sporedu tudi seminar za dekliške zборе, ki ga bo vodil estonski pedagog, dirigent in predavatelj Aarne Saluveer, sicer član letošnje ocenjevalne komisije. Na seminarju bo danes popoldne ob 17.30 sodeloval tudi Dekliški pevski zbor Kraški slavček iz Nabežine.

Podrobne informacije o tekmovanju in njegovo programsko knjižico si lahko ogledate na spletni strani Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti www.jskd.si.

Med najboljšimi otroškimi knjigami tudi slovenski deli

Münchenska knjižnica »International Jungbibliothek« je na seznam najboljših del s področja otroške književnosti v letu 2010 uvrstila tudi knjigi slovenskih avtorjev, slikanico Tonin pisatelja Vanje Pegana in ilustratorke Fulvije Zudič in mladinski roman Pink pisateljice Janje Vidmar. Internationale Jungbibliothek iz Münchna, sicer največja knjižnica za mladinsko literaturo na svetu, letno pripravi seznam 250 mladinskih knjig z vsega sveta, ki so po mnenju njihovih strokovnih sodelavcev vredne posebne pozornosti in predstavljajo največje dosežke mladinske literature, so zapisali v Mestni knjižnici Piran. Obe deli slovenskih avtorjev bosta z ostalimi, uvrščenimi na seznam Beli krokar, predstavljeni tudi na največjem sejmu otroške literature v Bologni.

Med slovenskimi avtorji so se na seznam Beli krokar v zadnjih letih uvrstili Boris A. Novak, Tone Pavček, Lila Prap, Desa Muck, Marjan Tomšič in Anja Štefan. (STA)

ODKRIJ UGODNOSTI NOVIH EKOSPODBUD »RENAULT 2010«.

RENAULT TWINGO
1.2 75 CV EURO5 8.300*
S KLIMO, RADIJEM CD IN MEGLLENKAMI ZA

ČAS JE ZA SPREMEMBO.

NOVI RENAULT CLIO
1.2 75 CV 3 VRATA
Z NAVIGACIJSKIM SISTEMOM,
KLIMO, RADIJEM IN ESP-JEM ZA
9.900*€

eco incentivi
**RENAULT
2010**
NA VOZILIH STARIH VEČ KOT 10 LET

IN ŠE ... BREZOBRESTNO FINANCIRANJE.

*Znižane cene ključ v roke, davek IVA vključen, IPT izključen, s pobudo »Eco incentivi Renault« veljavno za katerokoli vozilo za odpad registrirano do vključno 31/12/2009 in v posestvu lastnika vsaj 6 mesecev. Pr. financiranja na vozilu Renault Twingo 1.2 75 cv za 8.300€: predujem 4.070€, financiran znesek 4.767€; 24 obrokov po 199€, ki vključujejo formulo Finanziamento protetto, 1. leto zavarovanja proti kraji in požaru Renassic.TAN 0%; TAEG 7,71%; stroški za postopek 250€ + kolek po zakonskih predpisih. Vežano na odobritev družbe FinRenault. Informacije na sedežu in na spletni strani www.finren.it; reklamno sporočilo s promocijskim namenom. Sliki sta informativnega značaja. Ponudba velja do 30/04/2010.

Emisije CO₂: od 119 do 139 g/km. Poraba (kombinirana vožnja): od 5,1 do 5,9 l/100 km.

PRIČAKUJEMO TE V SOBOTO, 17. IN V NEDELJO, 18. APRILA

PROGETTO 3000

Ulica Flavia 118 - 34147 Trst Tel. 040 281212 • Ulica Div. Julia 4 - 34079 Staranzano (GO) Tel. 0481 413030 • Ulica Terza Armata, 95 - 34170 Gorica Tel. 0481 522211
Ulica Aquileia 108 - 33052 Cervignano del Friuli (UD) Tel. 0431 33647

JAMLJE - Na križišču med Ulico Trinko in državno cesto št. 55

Štiri osebe v bolnišnici zaradi izsiljene prednosti

Ranjeni so zidarja s Kosova in Američanki iz Aviana - Domačini opozarjajo na nevarno križišče

Levo in spodaj vozili, ki sta bili vpleteni v nesrečo, desno reševalci v Jamljah

ALTRAN

Na križišču sredi Jamelj, ki je v preteklosti že bilo prizorišče prometnih nesreč, so se v silovitem trčenju poškodovali štiri osebe. Nesreča se je včeraj zjutraj zgodila zaradi izsiljene prednosti na križišču med Ulico Trinko in Prvomajsko ulico oziroma državno cesto št. 55. Najhujše je bil ranjen 36-letni albanski državljani z bivališčem v Gorici, Besir Bujupi, ki so ga sprejeli na zdravljenje v videmsko bolnišnico, s helikopterjem pa so v goriško bolnišnico prepeljali tudi njegovega kolego, 35-letnega Arben Zequirija s Kosova. Moška sta utrpela hude telesne poškodbe, nista pa v smrtni nevarnosti.

Nesrečo, zaradi katere je bil promet skozi Jamlje včeraj dopoldne močno oviran, je povzročila voznica avtomobila znamke Kia sedan, 33-letna ameriška državljanka Rena Ford, ob kateri je sedela 29-letna Rachelle Devers. Obe Američanki, ki bivata v ameriški bazi v Aviana, sta bili v trčenju lažje poškodovani, zato so ju z rešilnim avtomobilom odpeljali v trziško bolnišnico San Polo.

Nesreča se je pripetila nekaj minut po 9. uri. Voznica avtomobila znamke Kia sedan je pripeljala iz Ulice Trinko na državno cesto 55, ki vodi skozi Jamlje. 33-letnica je nameravala po vsej verjetnosti zaviti levo proti Gorici, pri tem pa ni upoštevala stopa. Ravno tedaj je po državni cesti št. 55 pripeljal kombi tipa Ford courier, v katerem sta sedela kosovska gradbena delavca Besir Bujupi in Arben Zequiri. Voznik kombija je sicer pritisnil na zavoro, vendar trčenje je bilo neizbežno. Kombi je treščil v prednji levi del avtomobila, ki se je ustavil tik pred kovinsko ograjo ene izmed tamkajšnjih hiš.

Alarm so sprožili domačini, ki so slišali močan trk. Številni Jameljci so izstopili iz hiš in se zbrali na kraju nesreče. Posredovala je trziška prometna policija, cestišče pa so počistili goriški gasilci. Na kraj nesreče je nemudoma prišla tudi rešilna služba 118, ki je zahtevala prihoda rešilnega helikopterja, ki je pristal na travniku ob kri-

žišču med Grudnovno in Poljsko ulico. 36-letnega Bujupija, ki je utrpel pretres možganov ter poškodbo prsnega koša in trebuha, je helikopter odpeljal v Videm, 35-letnega Zequirija pa so zaradi poškodbe prsnega koša s helikopterjem kmalu zatem odpeljali v goriško bolnišnico. 33-letno Reno Ford in 29-letno Rachelle Devers so zaradi udarcev na različnih delih telesa z rešilnim avtomobilom prepeljali v trziško bolnišnico San Polo.

»To je izredno nevarno križišče, kjer prepogosto prihaja do hudih nesreč. Vozniki tod dobesedno dirjajo, poleg tega je vidljivost slaba zaradi dreves in grmičevja ob cesti,« je včeraj povedala domačinka. Na križišču je pred nedavnim avtomobil trčil v smerokaz, pred več leti pa je ravno na tem mestu umrl domačin Karlo Pirc, ki se je peljal z mopedom. »Nekdo mora ukrepati, da prepreči nove tragedije,« je še zatrdila krajanka, ki je včeraj zgroženo gledala na razbitine in reševalce sredi jameljske ulice.

DOBERDOB

Zahtevajo merjenje hitrosti in videonadzor

Nesreča s štirimi ranjenci, ki se je včeraj pripetila pred bivšo gostilno Pahor v Jamljah, na križišču med Ulico Trinko in Prvomajsko ulico oziroma državno cesto št. 55, je ponovno priklicala v ospredje problem varnosti in neupoštevanih prometnih predpisov. Domačini, ki jih je siloviti trk včeraj priklical na ulico, kjer so zaskrbljeno gledali na reševanje ponesrečencev, zahtevajo ukrepe. Župan Doberdoba Paolo Vizintin je že na delu, tudi sam pa je doslej že nešteto krat opozoril pristojne oblasti na dirke z avtomobili in motorji skozi vasi, po katerih teče državna cesta 55.

»Nesreč seveda ne bi bilo, ko bi vsi vozili previdno in v skladu s predpisi prometnega zakonika, žal pa ni tako, kot je pokazala tudi nesreča v Jamljah. Ravno ta teden sem se že dogovarjal s prometno policijo in pokrajinskim poveljstvom karabinerjev, saj bo občina zahtevala vzdolž vseh državnih cest namestitve cestnih tabel, ki bodo opozarjale na elektronsko merjenje hitrosti,« je včeraj povedal Vizintin. Pojasnil je, da na občini zbirajo dokumentacijo, ki jo bodo v ta namen odposlali družbama ANAS in FVG Strade. »Zahtevali bomo namestitve fiksnih tabel, tako da bodo policijske patrulje in karabinerji lahko redno prihajali nadzirati promet na vsa kritična mesta,« pravi župan, ki namerava vprašati tudi videonadzor. »Videokamera na najbolj nevarnih mestih bi posnela, kar se dogaja, v primeru nesreče pa bi omogočile rekonstrukcijo dinamike,« meni župan in navaja, katere so kritične točke državne ceste, ki jih gre zavarovati. Poleg Jamelj so v prvi vrsti Devetaki in Mikoli, Palkišče ter seveda ovinki med Sabliči in Štivanom.

»Na vseh teh mestih zahtevamo table in pogosto merjenje hitrosti. Table lahko namestita le družbi ANAS in FVG Strade, saj gre za državno cesto. Ko bi bila cesta občinska, bi že zdavnaj sami poskrbeli,« opozarja Vizintin, ki je tudi sam dolga leta živel ob državni cesti in se še dobro spominja groze, ko je mimo pridrel motor ali avtomobil brez nobene opozorilne tabele in krajane ter seveda tudi za lastno varnost ne.

Na doberdobski občini torej pripravljajo dokumentacijo z obrazložitvijo razlogov za namestitve tabel na kritičnih mestih. V nekaj dneh jo bodo odposlali, nakar se bo župan tudi osebno sestel z direktorjem družbe ANAS.

GORICA - Danes delovno srečanje

V osmih občinah nižja potresna nevarnost

Dežela Furlanija-Juljska krajina je pripravljena na sprejem prošnji osmih občin goriške pokrajine, ki so predlagale spremembo predloga nove porazdelitve con potresne nevarnosti. V cono 3, ki ima nižjo potresno nevarnost, bodo tako po novem uvrščene občine Foljan-Redipulja, Zagraj, Vileš, Romans, Medea, Gradišče, Mariano in Doberdob, ki so bile v prvem osnutku dokumenta v cono 2. Ta odločitev bo močno poenostavila birokratske postopke za strukturno načrtovanje: v občinah, ki so vključene v cono 3 in 4, ne bo potrebno čakati na dovoljenje protipotresne komisije, kar pomeni, da se bodo lahko dela začela prej.

Smernice, ki jih je višji svet za javna dela sprejel leta 2007, je vsaki občini dodeljena potresna cona. Leto določajo razni tehnični parametri. Na podlagi prejšnje potresne razdelitve goriškega pokrajinskega območja, ki jo je sprejela deželna upra-

va Riccarda Illyja, je le ena občina, in sicer Dolenje, spadala v cono 2. V posodobljenem dokumentu, ki je bil pripravljen lani, pa se je briški vasi pridružilo še osemnajst občin. Le Gradež, Tržič, Ronke, Škocjan, Štarančan in Turjak so bili uvrščeni med občine, kjer je potresna nevarnost nizka. Dežela FJK pa naj bi po protestih županov osmih občin delno spremenila seznam potresnih con, zato bodo v cono 2 ostale le občine Koprivno, Fara, Gorica, Mariano, Moraro, Moš, Števerjan, Šlovrenc, Sovodnje in Vileš.

Danes bo na to temo potekalo delovno srečanje v dvorani Pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju, ki ga prireja goriški pokrajinski odbornik za gradbeništvo Maurizio Salomoni. Srečanja, ki se bo začelo ob 9.30, se bodo udeležili predstavniki občin goriške pokrajine in deželni funkcionarji direkcije za okolje in javna dela.

GORICA - Opozicija v občinskem svetu

Proste cone ni ukinil Illy

Portelli: »Prodaja kasarne Pecorari gradbena špekulacija« - Gironcolijeva: »Kdo še verjame Devetagu?«

»Pri ukinutvi režima proste cone v Gorici nimata Illy in leva sredina nobene odgovornosti, saj so nov režim uvajale evropske direktive iz leta 1992.« Goriški občinski svetnik in načelnik skupine Demokratske stranke Federico Portelli odgovarja županu Ettoreju Romoliju in podžupanu Fabiu Gentileju, ki sta kritizirala predlog Demokratske stranke (DS) po uvedbi urbane proste cone v Gorici.

Nove urbane proste cone, je podčrtal Portelli, ki je s tem v zvezi vložil resolucijo v podporo goriškim podjetjem, nimajo nobene veze s prejšnjimi. »Zakaj pa ni Gentile, ki je odbornik že od leta 2007, poskrbel za vključitev Gorice v seznam urbanih prostih con ministra Scajole?« Odgovor je enostaven. Za Gentileja je bilo zelo lahko kričati, ko je bil v opoziciji, od kar je v odboru, pa ni naredil ničesar,« pravi Portelli in spominja, da je v času, ko je Evropska unija odločala o ukinutvi olajšav za goriva, Romoli opravljal pomembne funkcije v deželnem odboru, senatu in v poslanski zbornici. »Illy in leva sredina sploh nista ukinila proste cone, kot namiguje Romoli, saj je le-

te bilo konec že veliko prej. Romoli to dobro ve, če pa se tega ne zaveda, pomeni, da je v deželnem odboru in parlamentu raje skrbel za druge stvari,« pravi Portelli. Načelnik DS v občinskem svetu je včeraj tudi kritično ocenil novico o prodaji ločniške kasarne Pecorari (o tem poročamo na 19. strani). »Do včeraj je Romoli zahteval od vlade, naj kasarno prepusti občini, da bo le-ta lahko ugodila željam rajonskega sveta in krajanov, zdaj pa smo izvedeli, da ima vlada v načrtu gradbeno špekulacijo in si namerava z občino razdeliti zaslužek,« pravi Portelli, ki meni, da se bo pri prodaji zavlekl.

Na odbornika za kulturo Antonia Devetaga pa je napad naslovila občinska svetnica Italije vrednot Donatella Gironcoli. Po njenem mnenju so sinergije za razvoj turizma, o katerih govori Devetaga, le poskusi, da bi si lastil rezultate in trud drugih, Gironcolijeva hkrati dvomi tudi v Devetagove izjave o povišanju zaslužka goriškega gradu. »Zanimivo bi bilo opraviti anketo med občani. Ti bi lahko s SMS sporočili odgovorjali na vprašanje, kdo še verjame Toniju Devetagu,« zaključuje.

GORICA

Obnavljajo opremo v nedokončanem muzeju

Občinski odbor je včeraj dal zeleno luč za vzdrževalna dela na električnem omrežju in tehnološki opremi v nastajajočem nadškofjskem muzeju; strošek znaša 50 tisoč evrov. Kot so povedali na občini, gre za zaključna dela v muzeju na Verdijevem korzu, ki bo predvidoma dokončan septembra letos. V sklepu, ki so ga včeraj odobrili, je zapisano, da je oprema, ki bo predmet vzdrževalnih del, nujno potrebna za delovanje muzeja. Pojasnili so še, da je že nameščena oprema nekoliko dotrajana, saj gradbišče muzeja stoji že vrsto let, zato pa jo morajo obnoviti in prilagoditi zakonskim normam. Obenem bodo namestili še manjkajočo opremo ki je predvidena po načrtu.

ŠTANDREŽ - Čez dva tedna odprtje kuvert s ponudbami gradbenih podjetij

Med poletjem lepotni poseg na vaškem trgu

Območje pred cerkvijo in za njo bo obnovljeno v 240 dneh - Postopek za ureditev parkirnih mest upočasnjen

Trg pred cerkvijo v Štandrežu bo po obnovi pešcem prijaznejši

BUMBACA

V prihodnjih mesecih naj bi se v Štandrežu začel gradbeni poseg za obnovo vaškega trga, ki bo po novem nekoliko bolj »pešcem prijazen«. Občinski tehnični uradi za javna dela so pred nedavnim odposlali vabila za sodelovanje na dražbi za izbiro izvajalca gradbenega posega, rok za vložitev ponudb pa bo zapadel čez en teden, 23. aprila. Po besedah geometra Marina Goloba, ki pri goriških tehničnih uradih sledi omejenemu postopku, bodo kuverte s ponudbami odprli v ponedeljek, 26. aprila, ko bodo tudi izbrali gradbeno podjetje, ki bo dela izvedlo.

»Od imenovanja bosta minila mesec ali dva, preden bomo dokončno dodelili dela in podpisali pogodbo z gradbenim podjetjem, saj je treba pred tem korakom na osnovi vložene dokumentacije preveriti, ali podjetje izpolnjuje vse rekvizite,« je povedal Golob, ki meni, da se bodo obnovitvena dela trga pred štandreško cerkvijo in za njo začela junija ali julija. Gradbeno podjetje bo imelo od podpisa pogodbe 240 dni časa (osem mesecev), da poseg zaključi. V prekvalifikacijo vaškega trga v Štandrežu bo goriška občina skupno vložila 600.000 evrov (465.000 evrov samo za gradbena dela), ki jih je prejela od dežele Furlanije-Juljske krajine. Finančna sredstva je Gorica dobila po posredovanju pokojnega deželnega svetnika Mirka Špacapana.

Načrt za obnovo štandreškega trga je izdelala naveza podjetij Asstecaa iz Vidma, MP Settanta in 3S iz Savone ter Di Dato & Meninno iz Gorice. Za pripravo projekta se je občina večkrat posvetovala s krajanji, ki so se med drugim zavzeli, da bi nekaj parkirnih mest ohranili tudi pred cerkvijo. Pred cerkvijo bodo na željo krajanov uresničili osem parkirnih mest, okrog petnajst pa naj bi jih bilo na novem trgu, ki ga bodo uredili za cerkvijo. Pet parkirnih mest bo tudi v Ulici Reggimento Piemonte Reale. Projekt predvideva obnovo in razširitev pločnikov, ki bodo iz bazalta, prostor pred cerkvijo pa bodo tlakovali s ploščami iz kraškega kamna. Cestišče in razsvetljava bosta obnovljena, ob trgu bodo namestili klopi iz kovine in lesa ter uredili zelenice; bolna drevesa bodo nadomestili z lipami. Prehodi za pešce bodo iz kamnitih blokov, ki bodo dolgi po pet metrov. Med cerkvijo in igriščem ob župnijski dvorani bodo uredili prehod, ki bo povezoval trga, pešpoti pa bodo speljane tudi do osnovne šole Frana Erjavca in otroškega vrtca. Pot v šolo bo torej za otroke varnejša. Višje število parkirnih mest - osem namesto pet - bo po posegu na voljo tudi pred marketom v Ulici San Michele, kjer bodo premaknili drogove javne razsvetljave.

Nekoliko počasneje, je še povedal geometer Golob, pa se nadaljuje postopek za ureditev novih parkirnih mest v ulicah Abetti, Trivigiano, Natisone, Tagliamento, Monte Festa ter pri pokopališču. Projekt, ki ga je predstavila naveza med podjetjem ATI Tecnoprogetti in studiom Crocetti iz Gorice, predvideva ureditev preko sto parkirnih mest. »Na začetku maja bodo načrtovalci predstavili izvršni projekt, za katerega menim, da bo odobren julija ali avgusta. Dražbe pa žal ne bomo morali sklicati pred jesenjo, saj moramo najprej rešiti razplete z razlašanjem nekaterih parcel, katerih lastniki so umrli,« je pojasnil Golob. (Ale)

ŠTANDREŽ - V Ulici Tabaj se udara cestišče

Sredi ceste še vedno luknja, do popravila hitrost omejena

Hitrost vožnje po delu Ulice Tabaj v Štandrežu je po novem omejena na 40 km na uro. Prometne znake, ki vabijo voznike k upočasnitvi vožnje na odseku med cerkvijo in trgovino z jestvinami, so v sredo popoldne postavili goriški mestni redarji, ki jih je k temu pozval predsednik rajonskega sveta za Štandrež Marjan Brescia.

»Sredi cestišča v Ulici Tabaj se je že pred časom ponovno pojavila luknja. Ker je kljub pozivom še vedno niso zakrpal, se udrtnina širi in postaja nevarna. Trenutno je že globoka kakih deset centimetrov, nevarna pa je predvsem za motoriste, ki bi jih zaradi vdolbine lahko zaneslo na nasprotni voznik pas,« je povedal Brescia in spomnil, da se je cestišče v Ulici Tabaj prvič udrl pred dvema letoma. Maja 2008 je namreč na istem mestu nastala luknja s polmetrskim premerom, ki je bila globoka približno en meter. »Luknjo so dvakrat zakrpal, očitno pa je bilo delo površno opravljeno. Upamo, da bodo tretjič dokončno rešili problem, ki ga je pred dvema letoma ustvarila pokvarjena cev za meteorno vodo. Deževnica je pronicala v globino in s časom odplavljala gramoz, tako da se je pod asfaltom ustvarila globoka luknja, nato pa je popustila še asfaltna prevleka,« je povedal Brescia. Na potrebo po popravilu cestišča ob cerkvi je občinsko upravo že večkrat opozoril tudi svetnik SSK Božidar Tabaj.

Prometni znak v Ulici Tabaj poziva k previdnosti

BUMBACA

LOČNIK - Župan prejel sporočilo ministrstva za obrambo

Kasarna Pecorari naprodaj

Delež denarja od prodaje bodo namenili občini - Romoli napoveduje, da ga bodo porabili za potrebe rajona

Opuščena kasarna Pecorari v Ločniku

BUMBACA

GORICA - SSG

Na vrsti je »Oblomov«

V ponedeljek v centru Bratuž

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo v ponedeljek, 19. aprila, ob 20.30 druga predstava v okviru abonmajske sezone Slovenskega stalnega gledališča (SSG) na Goriškem. Na vrsti bo komedija Ivana Aleksandroviča Gončarova »Oblomov«. Za uprizoritev jo je pripravil režiser Egon Savin, po rodu iz Sarajeva, ki je v preteklih tridesetih letih režiral že več kot osemdeset predstav, ki so jih z velikim uspehom igrali v gledališčih od Tel Aviva do New Yorka. V naslovni vlogi bo kot gost nastopil Radoš Bolčina, prvak novogoriškega igralskega ansambla.

Žalostna komedija skozi eno najbolj izzivalnih figur svetovne književnosti zastavlja vprašanje: čemu vstati iz postelje? Zakaj živeti? V zlatih letih ruskega romanopisja 19. stoletja je Ivan Aleksandrovič Gončarov z romanom »Oblomov« ustvaril pojem oblomovščine - izraz je po osrednjem junaku, ki v glavnem leži v postelji in snuje načrte, postal sinonim za »sanjarsko, nedejavno življenje brez cilja in predanost usodi«.

Tudi tokratna predstava bo opremljena z nadnapisi v italijanskem jeziku. Za informacije in predprodajo listkov se lahko zainteresirani obrnejo na urad Kulturnega doma (tel. 0481-33288) in na Kulturni center Lojze Bratuž (tel. 0481-531445).

»Nariši nov dan«

Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ) pozorno spremlja razvoj družbe in mladih v njej ter svoje članice spodbuja k organiziranju privlačnih in primernih prireditev za mlade. Zato je odločno podprla projekt »Nariši nov dan« v okviru kampanje »Ne-odvisen.si« Zavoda 7 iz Solkana, ki ga bo soorganiziral z Zvezo slovenskih kulturnih društev (ZSKD) in v sodelovanju s Kulturnim domom, Glasbeno matico, ZŠSDI-jem, športnim združenjem Dom in Dijaškim domom. Prireditve, ki si jo bo ogledalo okoli 900 učencev in dijakov, poteka v treh delih: prvo srečanje je namenjeno otrokom, drugo mladim od 11. do 18. leta, tretje pa odraslim od 19. leta dalje. K pobudi sta pristopili slovenski večstopenjski šoli iz Gorice in Doberdoba.

Prireditve »Nariši nov dan« bo na programu v sredo, 28. aprila, v Kulturnem domu v Gorici, v dopoldanskem času za otroke in mlade, zvečer ob 20.30 pa za odrasle. Skupina strokovnjakov bo na privlačen, odgovoren in zabaven način spregovorila o vzgoji, zaupanju, odnosih, prijateljstvu, odvisnostih in ljubezni (www.ne-odvisen.si).

Italijansko ministrstvo za obrambo bo prodalo poslopje kasarne Pecorari v Ločniku. Odločitev je podtajnik na ministrstvu Guido Crosetto sporočil županu Ettoreju Romoliju v pismu, ki je na goriško občino priromalo iz Rima v prejšnjih dneh. Z novico je župan Romoli nemudoma seznanil tudi predsednika rajonskega sveta za Ločnik Giorgia Stabona, s katerim se je sestel v sredo popoldne.

»V pismu piše, da bo ministrstvo ob prodaji bivše kasarne sodelovalo z občino pri odločanju o bodoči namembnosti območja kasarne Pecorari,« je povedal goriški župan Romoli in nadaljeval: »Ministrstvo je tudi napovedalo, da bo del denarja, ki ga bo dobilo od prodaje, namenilo goriški občini.« S tem v zvezi je Romoli zagotovil predsedniku rajonskega sveta Stabonu, da bo uprava denar namenila Ločniku. Župan je tudi ocenil, da je novica o prodaji pozitivna. V primeru, da bi ministrstvo enostavno odstopilo kasarno občini, bi le-ta namreč ne imela denarja za obnovo stavbe. »Prodaja, po vsej verjetnosti zasebnikom, pa bo omogočila prekvalifikacijo zapuščenega območja. Ob tem bomo tudi razpolagali z denarjem, ki ga bomo lahko namenili potrebam Ločnika,« je dejal Romoli. Stabon je izrazil zadovoljstvo, saj prodaja obenem pomeni, da bivše kasarne Pecorari ne bodo spremenili v zapor. Temu projektu je namreč rajonski svet odločno nasprotoval. (Ale)

GORICA - Razstava v Kulturnem domu

Groza taborišč na koži najmlajših

Pokrajina podpira vse pobude, katerih cilj je razčiščenje zgodovinske resnice

Z odprtja razstave »Ko je umrl moj oče« v goriškem Kulturnem domu

BUMBACA

V Kulturnem domu v Gorici bo do 8. maja na ogled razstava s pretresljivim naslovom »Ko je umrl moj oče«. Gre za ponatis otroških spisov, ki so nastali v tednih po 8. septembru 1943, torej po zloemu fašistične Italije. Tedaj so bila ukinjena tudi številna taborišča v severno-vzhodnem delu države, v katerih so bili zaprti številni civilisti, ki so jih italijanske vojaške oblasti pregnale in pripeljale z zasedenih slovenskih in deloma hrvaških ozemelj. V glavnem je šlo za prebivalce - v veliki večini za starejše osebe, za ženske in otroke - iz t.i. Ljubljanske pokrajine. Imena taborišč, kot so Rab, Gonars, Visco, Monigo in druga, bodo ostala zapisana v ljudskem spominu in v zgodovinskih knjigah - žal bolj redko v italijanskih - kot kraji trpljenja, groze in smrti. Vsa ta pričevanja, ki so močno podkrepitve našla tudi v raznih dostopnih arhivih, le s težavo najdejo pot do širše javnosti. Prepogosto je zamolčan že sam obstoj teh taborišč, ki so posebjala okrutno teptanje človekovega dostojanstva. Le občasne razstave skušajo prikazati, da zgodovine ne gre obravnavati le po poglavjih, ki najbolj ustrezajo dnevni politiki, temveč da jo gre jemati kot celoto, v dobrem in slabem. Druga svetovna vojna, pa tudi obdobje pred njo in po njej, je v marsičem še vedno predmet prikrivanja in zamolčevanja.

O tem govori razstava v goriškem Kulturnem domu, kjer je razobešenih kakih trideset velikih panojev s spisi in risbami otrok, ki so preživeli gorje taborišč in so svoje spomine, preživete grozote in vtise zabeležili v tednih po osvoboditvi. Gradivo hrani Muzej novejšje zgodovine v Ljubljani in so ga za razstavo z ustreznimi prevodi v italijanščino pripravili Boris in Metka Gombač iz Ljubljane ter Dario Matiussi iz Raziskovalnega centra Leopoldo Gasparini iz Gradišča. Pred nekaj leti je na to temo izšla tudi knjižica.

O potujoči razstavi so ob odprtju spregovorili odbornik pri goriški pokrajini Marko Marinčič, Corrado Altran iz združenja Tenda in Dario Matiussi iz centra Gasparini. Marinčič je potrdil pripravljenost pokrajinske uprave, da podpre vse pobude in projekte, katerih cilj je razčiščenje zgodovinske resnice. Med takšne projekte sodi tudi t.i. Vlak spomina, ki že vrsto let vozi dijake na ogled taborišča Auschwitz. Altran je opozoril, da razstava sodi v širši projekt z naslovom »Spomini in prizadevanja«, ki je namenjen študira-joči mladini s Tržaškega in Goriškega, medtem ko je Matiussi podrobno predstavil prikazano gradivo. Razstava je na ogled vsak delavnik od 9. ure do 12.30 in od 15. do 18. ure. (vip)

POKRAJINA - Ogorčenje odbornika

»S pretvezo preprečili dijakom ogled taborišča«

MARKO MARINČIČ
BUMBACA

»To je le ponoven dokaz, kako so projekti, s katerim skušamo mladim posredovati zgodovinski spomin, pomembni in potrebni. Nekateri hočejo pač s prepovedmi brisati dogodke, ki so zaznamovali našo zgodovino.« Goriški pokrajinski odbornik Marko Marinčič se je kritično odzval na dogodek, ki se je v sredo pripetil v Viscu, kjer je skupina dijakov višjih srednjih šol iz Gorice in Trsta zaman poskusila obiskati nekdanje fašistično taborišče. Ogled so dijakom uradno preprečili »iz varnostnih razlogov«, odbornik Marinčič in koordinator združenja Terre sul confine Ferruccio Tassin, ki je dijake spremljal, pa menita, da je to le pretveza.

Občina Visco je namreč hotela v prejšnjih letih nameniti nekdanje taborišče trgovsko-industrijskim obratom, kar pa ji je po prizadevanjih Tassina preprečil odlok Zavoda za spomeniško varstvo. »Očitno se mi zdi, da so "varnostni razlogi" le pretveza in da gre pri prepovedi vstopa za bojkotažo. Tassin, ki območje bivšega taborišča dobro pozna, prav gotovo ne bi izpostavljaj dijakov nevarnostim,« je podčrtal Marinčič. Sredin obisk dijakov je bil predviden v okviru pobude Vlak spomina, po zaslugi katere se je februarja 240 mladih iz dežele FJK (med njimi so bili tudi dijaki slovenskih šol) skupaj z vrstniki iz Trenta in Cesene že udeležilo izleta v Krakov in Auschwitz. »Taborišče v Viscu smo nameravali obiskati, ker je v drugem delu projekta predvideno poglobljanje v lokalno zgodovino. To smo lani tudi storili, tokrat pa nas niso pustili vstopiti. Bili smo dokaj presenečeni,« je povedala predstavnica združenja Terra del fuoco Clara Abatangelo, ki je dijake spremljala. Mladim pa je o taborišču, kjer je bilo leta 1943 interniranih okrog tri tisoč ljudi z ozemlja nekdanje Jugoslavije, ne glede na prepoved vstopa spregovoril Tassin, ki je prebral tudi nekaj poezij slovenskega pesnika - taboriščnika v Viscu - Iga Grudna. (Ale)

Kurjava do 25. aprila

Goriški občinski odbor je izglasoval odlok, na podlagi katerega bo na območju goriške občine mogoče prižigati kurjavo vse do 25. aprila (vključno). Kurjava je lahko prižgana sedem ur dnevno med 5. in 23. uro.

Posvet o storitvah za otroke

V dvoran pokrajinskega sveta v Gorici bo danes z začetkom ob 9.30 posvet o storitvah za otroke, ki jih ponujajo ustanove na ozemlju pokrajine, o deželni zakonodaji in priložnostih za zaposlitev v vzgojnem sektorju.

Igralne urice in predavanje

Skupina staršev, ki si prizadeva za odprtje Walfdorfskega vrta v Šempetru, vabi danes ob 17. uri v Točko ZKD v Novi Gorici na igralne urice in predavanje Branke Ukmar Strmole, glavne organizatorke za Walfdorfsko šolo v Ljubljani. Na igralne urice so vabljeni otroci vseh starosti. (nn)

Cuscito o oglejski družbi

Danes ob 17.30 bo v konferenčni palači Fundacije Goriške hranilnice v Gorici docent na Tržaški univerzi Giuseppe Cuscito predaval o civilni družbi in religiozni skupnosti v 4. stoletju v Ogleju. Predavanje bo uvod v letošnje delovanje Centra za socialno in versko zgodovino iz Gorice.

BuonavitaCola tajnik

Domenico BuonavitaCola je novi pokrajinski tajnik stranke upokojencev. BuonavitaCola, ki je bil doslej tajnik goriške sekcije stranke, je za pokrajinskega tajnika predlagal deželni tajnik FJK Luigi Ferrone, njegovo imenovanje pa je sprejelo državno vodstvo.

Ples in petje za Haiti

Drevi ob 20. uri bo v deželnem avditoriju v Gorici nastop plesne šole Tersicore in zbora Coral di Lucina. Na plesno in pevsko obarvanem programu bodo zbirali prispevke za otroke iz Haitija, ki jih je prizadel potres.

O soški postrvi na Gradini

Zadruga Rogos bo drevi ob 19. uri v sprejemnem centru Gradina v Doberdolu priredila javno srečanje o značilnostih in zaščiti soške postrvi. Predavala bo raziskovalka Tržaške univerze Silvia Battistella; predavanju bo sledila pokušnja ribe in vitovske.

Najboljši zamaški za vino

Plutovinasti, stekleni, sintetični ali vijakasti? O zamaških za steklenice, ki najbolj odgovarjajo vinarjem, bo tekla beseda na predavanju, ki ga danes v konferenčni dvorani v Ulici San Giovanni v Krminu prireja Videmska univerza. Le-ta bo predstavila raziskavo, ki so jo raziskovalci oddelka za znanosti o prehrani izvedli v sodelovanju z nekaterimi vinarskimi podjetji. Srečanje bo ob 16. uri.

»Posebni gost prihaja«

Amaterska gledališka skupina Igralci šempetrskega placa prireja danes v Kulturnem domu Šempeter ogled veseloligr »Posebni gost prihaja«; predstava bo ob 19. uri. (nn)

Kolesarske poti v Štarancanu

Drevi ob 18. uri bo v občinski dvorani Delbianco v Štarancanu predavanje o kolesarskih stezah. Govoril bo Graziano Benedetti, ki bo predstavil tudi knjigo »Con la bici - Scoprire il territorio pedalando«. Pobudo prireja Wwf v okviru razstave »Natura tra noi«.

Naprodaj Mipove mesnice in umetnine

Stečajni upravitelj novogoriškega Mipa Miroslav Benedejčič je v torek prejel sklep sodišča za prodajo šestnajstih mesnic, predlog za prodajo poslovnih celot v Tolminu in v Kromberku pa še čaka na odločitev upniškega odbora in nato sklep sodišča. Tako bo razpis za prodajo mesnic verjetno objavljen še v tem mesecu, prav tako tudi dražba umetniških predmetov. Mipova obrata v Tolminu, ki ga ima v najemu mariborsko podjetje Košaki, in v Kromberku, kjer trenutno proizvajajo mortadele in slanino po Mipovih recepturah pod vodstvom ptujske Panvite, sta zaradi najema vredna več, kot bi bila sicer. Družbi Košaki in Panvita bosta imeli predkupno pravico pri prodaji obratov, ki jih imata sedaj v najemu. To pa ne bo veljalo za Pivko Perutninarstvo, ki ima v najemu osem od skupno

šestnajstih mesnic, ki bodo tako prodane najboljšemu ponudniku. Razpis za prodajo mesnic bo predvidoma objavljen do konca meseca. Najemnika imata trenutno okrog 70 zaposlenih - v Tolminu 20, v Kromberku pa okrog 50 delavcev - , njihovo število bi se lahko po nakupu nekdanje Mipove lastnine podvojilo.

Poleg Mipovih mesnic bo v kratkem razpisana tudi dražba umetniških del, ki so krasila Mipovo upravno stavbo. Benedejčič je povedal, da njihovo vrednost ocenjuje med 40.000 in 45.000 evrov. Ponovno bodo poskušali prodati tudi skulpturo bika Janeza Bolke. Na prvi dražbi, ko je bil naprodaj za 300.000 evrov, ni našel novega lastnika, zato je cenovno umetnine Benedejčič znižal za 20 odstotkov. »Znano je, da je sodišče priznalo za 78,1 milijona evrov dolgov upnikov, prerokanih dolgov pa je še za 49,2 milijona evrov, o njih pa bo po pritožbah moralo sodišče ponovno odločiti,« je zaključil Benedejčič.

V NEDELJO PO VIPAVI

Kajakaški spust od Renč do Gabrij

S ciljem ovrednotenja slovenskih rek

Strel iz startne pištole bo v nedeljo ob 11. uri naznanil začetek 15. Spusta prijateljstva po Vipavi. S prvimi zavestnimi budo kajakaši in kanuisti pričeli svoj večurni napor pod jezom v Renčah, zaključili pa v Gabrijah v prvih popoldanskih urah. Nedvomno gre za spust, ki si je s svojo slikovitostjo in izvirnostjo že zdavnaj pridobil značaj tradicionalne čezmejne prireditve. Poleg Soške regate, ki jo prirejajo vsako prvo nedeljo v septembru, tudi veslanje po Vipavi sodi med pobude, ki izstopajo iz okvirov običajnih športnih prireditev. Kot je že nekajletna navada, bo tudi nedeljski spust vključen v vseslovenski projekt »Voda za vedno«, cilj katerega je ovrednotenje slovenskih rek.

Med veslanjem bodo kajakaši in kanuisti obiskali Bilje, Orehovlje, Miren in Rupo, torej vasi, ki so tesno povezane z Vipavo; v Orehovljah bo postavljena tudi okrepčevalna postaja. Cilju v Gabrijah, med 14. in 15. uro, bo sledila družabnost z nagrajevanjem najštevnejših skupin. Prireditelja - kajakaški klub Šilec iz Gorice in športno društvo Partizan iz Renč - opozarjata, da morajo udeleženci na sebi nositi rešilne jopiče, čolni pa naj bodo nepotopljivi; priporočena je tudi uporaba zaščitnih čelad. Udeleženci se bodo zbrali v Renčah eno uro pred startom, kjer se bodo vpisali in dobili vsa navodila. Za večje skupine je zaželeno predhodno vpisovanje, po elektronski pošti na naslov gorica@zssd.it ali na tel. (0039)0481-33029. (vip)

GRADIŠKA TURA

Vikend v znamenju alpinizma in plezanja

V organizaciji Alpinističnega odseka Vipava se bo v Gradišču nad Vipavo oziroma na Gradiški turi danes začel 5. Plezalni vikend Tura 2010. Ob 18. uri bo na sporedu predstavitev plezanja, obiskovalcem pa bodo na voljo stojnice s plezalno opremo. Ob 20. uri se bo začelo predavanje Andreja in Tanje Grmovšek z naslovom »AAH to plezanje«. Jutri se bodo že ob 10. uri začele kvalifikacije za mlajše dečke in deklice (od letnika 1999) in starejše dečke in deklice (od letnika 1998), za vse ostale plezalce pa plezanje po različnih sektorjih plezališča. Ob 15. uri bo finale obeh kategorij, ob 17. uri pa podelitev pokalov in nagrad najuspešnejšim tekmovalcem. Ob 19. uri se bo začela predstavitev utrinkov alpinistične sezone in najuspešnejših alpinistov v letu 2009, Maje Lobnik, Luke Lindiča in Luke Krajnca. Ob 21. uri bo na vrsti nočna tekma v hitrostnem plezanju in skoku na »šalco«, dan pa se bo zaključil s pogostitvijo in zabavo ob glasbi.

Nedeljsko dogajanje se bo začelo ob 10. uri s hitrostno tekmo na umetni steni za vse kategorije. Ob 13. uri bo predstavitev plezanja in plezalne opreme za vse obiskovalce, sledila pa bo zabava s srečelovom in podelitvijo pokalov in nagrad najboljšim tekmovalcem ter projekcija alpinističnih filmov. (nn)

GORIŠKA BRDA - Danes

Tudi minister o diplomaciji

Dve razstavi in dobrodelna dražba

Danes bo Goriška Brda obiskal minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar. Ob tej priložnosti bo sodeloval tudi na okrogli mizi z naslovom »Evropska diplomacija«, ki se bo ob 17. uri začela na gradu Dobrovo. Po okrogli mizi se bo minister udeležil tudi tradicionalnega dneva odprtih vrat in odprtja razstave novonastalih likovnih del ob zaključku projekta MMMart 2010 v galeriji MMMart Klinec v Medani.

Letošnjega MMMarta se udeležuje štirinajst umetnikov, od tega pet Slovencev, ostali pa prihajajo iz Brazilije, ZDA, Danske, Avstrije, Norveške, Švice, Španije in Poljske. Odprtju razstave ob 19.30 uri bo sledil koncert skupine Jure Tori Trio. V sodelovanju z Lions Clubom Vogrsko in tamkajšnjih Leo klubom pa bo izvedena tudi dobrodelna dražba umetniških del, ki jo bo vodil Brane Kovič.

V Brdih bodo danes odprli še eno slikarsko razstavo, in sicer v hiši kulture v Šmartnem. Od 20. ure dalje si bo mogoče ogledati dela treh ustvarjalcev, ki sodijo v ožji krog sodobne likovne produktivnosti slovenskega obalnega prostora. Pod naslovom Trio za Brda bodo na ogled dela Janeza Mateliča, Aleša Sedmaka in Milana Percana. Dela avtorjev bo predstavil likovni kritik Dejan Mehmedović. (nn)

TEDEN KULTURE - Naveza pokrajinske uprave, občine Medea in kulturnih sredin

V znamenju ustvarjalnosti

Jutri multimedijška predstava, v nedeljo v Medei odprtje nove galerije - Med nosilci programa Graphiti in fotoklub Skupina 75

Z jutrišnjim dnevom se tudi na Goriškem začne Teden kulture, ki ga dvanajsto leto zapored prireja v Italiji ministrstvo za kulturne dobrine in bo trajal do 25. aprila. Tudi letos bo goriško dogajanje zaznamovalo združevanje sil kulturnega društva Graphiti, goriškega VirtualGmuseuma, pokrajinske uprave, občine Medea, Fundacije Goriške hranilnice, fotokluba Skupina 75 iz Števerjana in družbe Prospero iz Trsta. Hkrati navezujejo letos obetavno sodelovanje z Damsom, ki deluje v okviru goriškega sedeža Videmske univerze, je na predstavitvi povedal Paul David Redfern, z Giuseppino Mastrovito duša društva Graphiti, tudi sam ustvarjalec in spodbujevalec digitalne umetnosti.

Prvi dogodek v okviru letošnjega Tedna kulture bo jutrišnje odprtje sedme razstave VirtualGart v prostorih Muzeja mode in uporabnih umetnosti v goriškem grajskem naselju. Z začetkom ob 18.30 bo po uvodnih nagovorih tekla beseda o katalogiziranju in digitalni umetnosti ter o digitalni tehnologiji v predelstvu. Sledila bo multimedijška predstava z naslovom »Races, sliwowitz and anomalous smiles«, ki jo bosta

sooblikovala z glasbo goriškega skladatelja Giorgia Tortore skupina Athanor guitar quartet iz Gorice, z avtorskimi videoposnetki pa Paul David Redfern. Sledilo bo odprtje razstave digitalnih fotografij, tiskanih na tkanine, s katerimi se predstavljajo Giulio Calderini, Fabio Fonda, Elisabetta Gon, Mauro Mauri ter Lorella Klun in Paul David Redfern, ki sta člana Skupine 75. Njihova dela bodo na ogled do 25. aprila med 9. in 19. uro razen ob ponedeljkih.

Prizorišče nedeljskega dogajanja bo Medea, kjer bodo v palači Della Torre ob 11.30 odprli nov razstaveni prostor - MedeART gallery. Uredili so ga v kletnih prostorih obnovljene palače in ga bodo odslej »polnili« z umetniško vsebino. Na ogled bodo ponudili digitalne fotografije člana fotokluba Skupina 75 Mirana Vizintina iz niza z naslovom »Delicate Sound of Colours« in skulpture Danieleja Bianchija. Ob tej priložnosti bo obredni rez traku pred vhodom v novo galerijo, ki se ga bodo udeležili podpredsednica pokrajinskega odbora in ob enem odbornika za kulturo Roberta Demartin, župan Medee Alberto Bergamin, ki poudarja, da je občina pridobila novo kulturno toč-

ko, ter umetniška kritičarka Deborah Vidonis in ustvarjalec v digitalnih tehnikah Paul David Redfern. Razstava bo odprta do 30. aprila ob petkih in sobotah med 17. in 19. uro, ob nedeljah pa med 10.30 in 12. uro.

Tretji dogodek, ki ga prirejajo goriški oblikovalci Tedna kulture v sodelovanju z družbo Prospero, bo potekal v Trstu, in sicer v Hiši glasbe v Ulici Capitelli 3. V sredo, 21. aprila, ob 18.30 bodo tam odprli razstavo z naslovom »Digital flamenco e tango«, na kateri se bosta s svojimi deli predstavila Fabio Fonda in Paul David Redfern. Ogled bo možen do 3. maja med 8. in 20. uro.

Goriški Teden kulture bo ponovno zaobjel tudi Števerjan. V tamkajšnji Galeriji 75 bo v soboto, 24. aprila, ob 20. uri odprtje druge razstave »SkupinART«. Klasične in digitalne fotografije bodo razstavljali člani Skupine 75 Sergio Culot, Loredana Prinčič, Igor Pahor in Enzo Tedeschi. Publiko bosta sprejela predsednik fotokluba Silvan Pittoli in kritičarka Deborah Vidonis. Posnetki omenjenih fotografov bodo na ogled do 2. maja po dogovoru na tel. 0481-884226 in med tradicionalnim prvomajskim praznovanjem na Bukovju.

Spomini na leto 1945

Kakšno je bilo življenje leta 1945? Kakšni občutki so spremljali prebivalce naših krajev, ko je bilo 1. maja končno vojne konec? Kakšne spomine hranijo na tiste prve po-vojne mesece? Posodite nam svoje fotografije, posredujte nam svoje spomine! Spoštljivo in z veseljem jih bomo izrgali pozabi.

Zglasite se v naših uredništvih ali pošljite nam svoje fotografije na www.primorski.eu!

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL »UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE!«; danes, 16. aprila, ob 20.45 v Kulturnem domu v Gorici komedija »Tango monsieur?« v izvedbi gledališke skupine La Trappola iz Vicenze; prireja združenje Terzo Teatro iz Gorice, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Scontro tra Titani«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 20.10 »L'uomo nell'ombra«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »From Paris with Love«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »L'uomo nell'ombra«.
Dvorana 2: 16.20 - 18.20 - 20.20 - 22.20 »Scontro tra Titani« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Green Zone«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »From Paris with Love«.
Dvorana 5: 17.30 »Il piccolo Nicolas e i suoi genitori«; 20.00 - 22.00 »Il cacciatore di ex«.

Koncerti

GLASBENA MATICA vabi na nastop udeležencev delavnice za jazz in zabavno glasbo, ki bo v nedeljo, 18. aprila, ob 18.30 v KBcentru v Gorici, Korzo Verdi, 51. Učence je pripravila prof. Andrejka Možina.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 19. aprila, ob 20.15 nastop pianistke Jasminke Stančul iz Srbije; informacije nudi Kulturni dom Nova Gorica, Bevkov trg 4, tel. 003865-3354013, www.kulturnidomng.si.

4. REVIIJA PEVSKIH ZBOROV UNIVERZE ZA TREJTE STAROSTNO OBDOBJE MESTA GORICA bo potekala v nedeljo, 18. aprila, ob 16. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Nastopili bodo zbori iz Gorice, Tržiča, Palmanove, Trsta, Vidma in Nove Gorice.

Šolske vesti

PRI MLADINSKEM DOMU poteka do 30. aprila predvpis k pošolskemu pouku za šolsko leto 2010-11 z znižano vpisnino; informacije na sedežu v Gorici - Ul. Don Bosco 60, tel. 0481-546549 in 328-3155040.

SLOVENSKI IZOBRAŽVALNI KONZORCIJ IN DIJAŠKI DOM SIMONA GREGORČIČA iz Gorice vabita k vpisu na poletni tečaj angleškega jezika na Malti na priznani šoli European School od English od nedelje, 18. julija (eno ali dvotedenski tečaj) za dijake med 13. in 17. letom starosti, ki se želijo naučiti angleščine ali izpopolniti že pridobljeno znanje; vpisovanje in informacije do 30. aprila pri SLOVIK-u (tel. 0481-530412, www.slovik.org).

Izleti

DRUŠTVO KRVOIDALCEV SOVODNJE organizira od 2. do 6. junija avtobusni izlet v Turin; informacije po tel. 340-3423087 ali 329-4006925, vpisovanje ob četrtkih med 17. in 19. uro na sedežu društva v Gabrjah do zasedbe razpoložljivih mest.
DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da je za avtobusni izlet v Beograd, Vukovar, Novi Sad itd., ki bo od 30. maja do 3. junija, kakor tudi za izlet z letalom na Sicilijo, ki bo potekal od 11. do 18. oktobra, še nekaj prostih mest. Vpisovanje na tel. 0481-390688 ali 349-6708562 do zasedbe zapoložljivih mest na avtobusu. Na račun 200 evrov za vsak izlet.

PD ŠTANDREŽ prireja petdnevni avtobusni društveni izlet v Provanso od 21. do 25. aprila; informacije in vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in 347-9748704 (Vanja).

SINDIKAT UPOKOJENCEV CISL prireja izlet v Ljubljano z ogledom botaničnega vrta Arboretum v torek, 27. aprila; informacije in rezervacije na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5/G v Gorici ali po tel. 0481-533321 med 9. in 11. uro ob delavnikih.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo udeležence izleta v Maremno in na otok Giglio v Toskani od 22. do 25. aprila, da lahko poravnajo stroške za izlet; odhod avtobusa bo ob 6.50 iz Štivanca s postanki ob 7. uri v Jamljah, ob 7.10 na Poljanah, ob 7.15 v Doberdolu in 7.30 pri piceriji Al Gambero v Ronkah; na razpolago je še nekaj mest; informacije po tel. 380-4203829 (Miloš).

7. POHOD V ORGANIZACIJI DRUŠTVA VIPAVA PO SLEDEH PRVE SVETOVNE VOJNE bo potekal v okolici Devetakov v nedeljo, 18. aprila, izlet na Jelenk (1107 m) nad Spodnjo Idrijo. Predvidevajo 2 uri in pol lahke hoje do vrha in približno 3 ure krožne poti po Idrijskih Krmicah ter sestop v dolino Kanomlje - vmes postanek v planinskem domu. Zborna mesto na parkirišču pri Rdeči hiši ob 7. uri; informacije na boris@kinoatleje.it ali po tel. 339-7047196.

SPDG prireja v nedeljo, 18. aprila, izlet na Jelenk (1107 m) nad Spodnjo Idrijo. Predvidevajo 2 uri in pol lahke hoje do vrha in približno 3 ure krožne poti po Idrijskih Krmicah ter sestop v dolino Kanomlje - vmes postanek v planinskem domu. Zborna mesto na parkirišču pri Rdeči hiši ob 7. uri; informacije na boris@kinoatleje.it ali po tel. 339-7047196.

Obvestila

SEDEŽ SOVODENJSKE ENOTE CIVILNE ZAŠČITE na Vrhu, Brežiči 32, je odprt za javnost vsako drugo in zadnjo sredo v mesecu od 20. do 21. ure. Prosto voljci bodo na razpolago občanom za informiranje o delovanju Civilne zaščite in za sprejemanje informacij o potencialnih nevarnostih za prebivalstvo in teritorij.

DRUŠTVO JADRO organizira tečaj yoge (vaje za sprostitve, dihanje, avtomasaža...) na sedežu društva v Romjanu; informacije po tel. 349-8419497, tel. 0481-482015.

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici je odprta vsak delavnik od 10. do 18. ure.

DRUŠTVA ROGOS prireja v spremenem centru Gradina v Doberdolu danes, 16. aprila, ob 19. uri mesečno srečanje Znanost na krožniku. Gost večera bo Silvia Battistella, ki bo vodila predavanje z naslovom Soška postrv: ogrožena vrsta; informacije na inforogos@gmail.com ali po tel. 333-4056800.

KD OTON ŽUPANČIČ vabi vse pustarje, ki so se pridružili štandreskemu pustnemu vozu na povorki v Sovodnjah ter na koledovanju po vasi na pustno večerjo, ki bo danes, 16. aprila, ob 19.30 v prostorih kulturnega doma Budal na Pilošču. Zabavale bodo Marta, Breda, Malvina in Nataša z igro Praznovanje štirih sklerotičnih upokojenk.

ČISTILNA AKCIJA OČISTIMO BREGOVE SOČE bo potekala v nedeljo, 17. aprila, v okviru pobude »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«. Turistično društvo Solkan v sodelovanju s krajevno skupnostjo Solkan vabi na zbirno mesto v Solkanu pri Kajakaškem centru ob 10. uri. Zaključek bo ob 14. uri pri ošteriji Žogica; informacije po tel. 00386-41974588, www.solkan.net.

KLUB OSMICA PRI MAČKU priredi v soboto, 17. aprila, ob 20.30 9. Praznik salame v športno-kulturnem centru Danica na Vrhu. Za dobro voljo bodo poskrbeli Mladi kraški muzikanti. Izkupiček večera bodo organizatorji namenili hospicju Via di Natale v Avianu.

15. KAJAKAŠKI SPUST PRIJATELJSTVA po Vipavi bo v nedeljo, 18. aprila. Zbirališče bo od 10. ure dalje pri jezui v Renčah, kjer bo po vpisu in pripravi čolnov start ob 11. uri. Kolona veslačev bo med potjo obiskala Bilje, Orehovlje, Miren in Rupo ter dosegla Gabrje, kjer bo cilj. Plovila bodo pristajala med 14. in 15. uro. Spust ni tekmovalnega značaja; organizatorji iz KK Šilec in ŠD Partizan priporočajo udeležencem, naj imajo nepotopljive čolne, na sebi rešilne jopiče, na glavi pa zaščitne čelade. Veliki gumenjaki za Vipavo niso primerni.

SEKCIJA VZPI-ANPI JOŽE SREBRNIČ IZ DOBERDOBA IN SEKCIJA DOLJAMLJE bosta v nedeljo, 18. aprila, ob 15.30 sklenili pobratenje s Krajevno organizacijo Združenja borcev za vrednote NOB iz Prvačine. Program bodo oblikovali tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, godbi na pihala iz Doberdoba in Prvačine ter študentje iz Dola-Jamelj.

SPDG sklicuje redni letni občni zbor v petek, 23. aprila, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

Prireditve

KROŽEK ACLI CARLO MARGOTTI GORICA IN UNICEF prirejata solidarnosti večer z naslovom Za otroke Haitija v sodelovanju s plesno šolo Tercicore iz Gorice in z zborom Corral di Lucinis danes, 16. aprila, ob 20. uri v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici.

KNJIGA OB 18.03: v soboto, 17. aprila, je na programu avtobusni izlet po Nadiških dolinah v družbi Marca Girarda, ki bo predstavil svojo knjigo »Il cielo non ha frontiere«; odhod ob 11.03 s trga pred železniško postajo, informacije in rezervacije po tel. 335-1765415.

MLADINSKI DOM v sodelovanju s Študijsko raziskovalnim forumom za kulturo prireja za mladino od 14. leta dalje srečanje z ljubiteljem filmov Carlom Zivolijem in ogled filma Matrix Andyja in Larryja Wachowskija v soboto, 17. aprila, ob 17. uri v domu Franca Močnika v Ul. San Giovanni 9 v Gorici; informacije po tel. 0481-546549 ali 328-3155040.

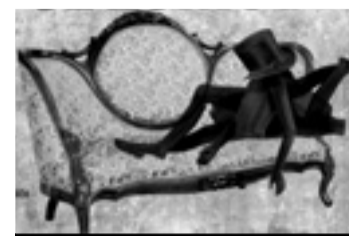
DRUŠTVA ROGOS IN KNJIGARNA EDITRICE GORIZIANA prirejata v spremenem centru Gradina v Doberdolu v nedeljo, 18. aprila, ob 11. uri predstavitev knjige »La medicina dei Longobardi« Franca Fornasara. Z avtorjem bo prisotna Elisa Sinosis. **V OBČINSKI KNJIŽNICI V SOVODNJAH** bo v ponedeljek, 19. aprila, ob 20. uri novinar Nace Novak spregovoril o izkušnji, ki jo je doživel na znameniti romarski poti Camino in jo zapisal v knjigi Camino - od Nove Gorice do Kompostole. Večer prireja ob-

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Aleksandrovič Gončarov
SLOVENSKA PRAIZVEDBA
Dramatizacija in režija: **Egon Savin**

OBLOMOV

V PONEDELJEK,
19. aprila ob 20.30
v Kulturnem centru
Bratuž v Gorici

Info in rezervacije na blagajni
Kulturnega doma Gorica,
ul. Brass 20

Urnik:
9.00-13.00/ 15.00-18.00
(Ponedeljek/Petek)
Tel. 0481.33288

čina Sovodnje v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo, omogočila pa ga je Fundacija Goriške hranilnice.

V GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja v torek, 20. aprila, ob 20. uri predavanje in predstavitev zbornika Bitka za partizansko Trnovo. Publikacija bosta predstavila urednik Jože Šušmelj in Branko Marušič.

KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ prireja srečanja na temo Gojiti starševstvo, ki jih bo vodila strokovna vzgojiteljica Paola Scarpin. Srečanja v italijanščini bodo potekala od 19.30 do 21. ure v zgornjih prostorih Kulturnega doma A. Budal, Ul. Montello 9 v Štandrežu; 22. aprila bo srečanje z naslovom »Od dojenja do hrane: čustvenost in prehranjevalna vzgoja«; 29. aprila bo sledilo srečanje »Do kdaj obdržati pleničko? Kaj pomenita otroku v tem obdobju izraza: umazano - čisto?«; 6. maja še srečanje na temo »Premišljena vzgoja. Odgovorna vzgoja«; informacije in predvpis po tel. 328-4791856 (Paola Scarpin), paola.scarpin@libero.it in po tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta) tanjagaeta@libero.it.

Mali oglasi

V DOBERDOBU, naselje Mikoli, prodajamo hišo, štalo in senik potrebni prenovi; tel. 334-6366767.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdolu imajo odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78125.

KUKUKOVI V DOBERDOBU imajo odprto ob četrta do nedelje; tel. 0481-78140.

PRI CIRILI v Doberdolu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Maria Angela Braico por. Pontoni (iz Vidma) v cerkvi Sv. Ane, sledila bo upelinitev; 12.00, Gennaro Di Cristo iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 11.00, Maria Gabriella Pauletig por. Sansa s pokopališča v cerkve Sv. Duha in na pokopališče.

DANES V MARIANU: 10.00, Olga Galvari vd. Brandolin (iz Vidma) v cerkvi in na pokopališče.

Ob prerani izgubi očeta

EDVINA

izrekamo Roku Bernetiču in družini iskreno sožalje.

Naš prapor

Pri strani sodelujejo
Andrej, Martina, Mateja, Valentina,
Jana, Vesna, Nicoletta, Mateja,
Tereza, Martin, Matia,
Agata, Patrizia, Julija in Jožica.

e-mail: klop@primorski.eu

K L O P

Posvet o šolstvu enosmerna politična pobuda?

Pogovori in odgovori o naši šoli

Nekaj misli

Klop se je čutil dolžnega teden po Posvetu o šolstvu podati nekaj pojasnil svojim bralcem, uredništvu Primorskega dnevnika in njegovemu odgovornemu uredniku.

V prvi vrsti želi Klop poudariti, da si prevzema v odnosu do odgovornega urednika Primorskega dnevnika vso svojo odgovornost. Priznamo, da smo v pomanjkljivem sporočanju o razvijanju organizacije Posveta o šolstvu zgrešili in na ta način šli preko zaupanja Dušana Udoviča in celotnega uredništva Primorskega dnevnika. Zaupanje in svoboda pri izbiranju vsebin ter aktivnostih Klopa, ki ju je v vseh letih delovanja Dušan Udovič vlagal v Klopa, sta zlata vredna in ob tej priložnosti se hočemo Klopovci obvezati, da se bomo v prihodnje držali pravil igre in vestno spoštovali pluralizem našega dela.

Pogoj naše dejavnosti in razvijanja novinarskih tem je, da bi bile naše vsebine in aktivnosti čim širše in pluralistične, kar se nam zdi dobro izhodišče za uspešno delo zlasti v primerjavi z res raznobarnimi politično-ideološkimi stališči članov petkove mladinske priloge Primorskega dnevnika.

Kar se pluralizma tiče, pa gre poudariti še nekaj podatkov. Izpostavili bi zlasti odnos mladih Slovencev Demokratske stranke (ki bi sestavi organizacijske skupine dodala pluralizem). Na drugem sestanku od skupno štirih je bila prisotna predstavica Mladih demokratov, ki je aktivno sodelovala pri debati. Naslednji dan pa je drug predstavnik Demokratske stranke odpovedal morebitno sodelovanje politične opcije, ki jo je zagovarjal, na posvetu z precej nejasnimi razlogi. Eden od teh je bil, da je Posvet kot tak nacionalistično in etnocentrično usmerjen. Ta teden je Klop pripravil podrobno poročilo o poteku srečanja, ob tem pa vabi bralce, da po svoji presoji utemeljijo morebitno etnocentrično in nacionalistično usmerjenost Posveta.

Če se povrnemo na pluralizem. Klop obžaluje izrazito nepluralnost publike, kajti nekaterih manjšinskih predstavnikov, ki so bili drugače povabljeni, ni bilo. Ob tem pa bi jasno sporočili svojim bralcem eno dejstvo: če kdo misli, da se je z udeležbo na Posvetu o šolstvu Klop spustil v enosmerno politično akcijo, se moti na polni črti. Namen srečanja je bil sprožiti debato in se na splošno pogovoriti o slovenski šoli v Italiji (kar se nam samo na sebi ne zdi, da bi lahko bil zadosten vzrok nacionalizma in politične enosmernosti). Tistemu, ki nam očita naivnost lahko odgovorimo le s tem, da se je, po opazovanju odmevov in nabiranju mnenj, prikazala naša naivnost le očeh tistih, ki se hranijo s političnimi predsodki in se zapirajo v stare ideološke kalupe, ki so v očeh mladih, kot stokrat že poudarjeno na naših straneh, popolnoma neaktualni. Mi razmišljamo na ta način: šola je problem vseh, ne smemo je spraviti v zaprte politične forme. Še en zorni kot: mladi so se združili in pripravili utemeljen in produktiven Posvet z izključno lastnimi močmi. Mar ni to pozitivno?

Za zaključek naj navedemo reklamni slogan osrednjega slovenskega dnevnika - Dela izpred nekaj leti: »Nekateri nam očitajo, da spreminjamo barvo, mi pa postajamo vedno bolj modri.«

Klop se je uspešno prebil skozi posvet o šolstvu. Prejšnji petek je na Opčine prišlo res veliko število ljudi, kar potrjuje uspešnost pobude. V polni dvorani Prosvetnega doma so sedeli dijaki, mladi, profesorji, ravnatelji in predstavniki manjšinske družbe. Prisotne je nagovorilo kar nekaj oseb, ki se s šolstvom spopada vsak dan že celo vrsto let. Klop je pripravil kratek povzetek vsakega posega.

Živa Gruden

Prvi na vrsti je bil poseg ravnateljice dvojezične šole v Špetru Žive Gruden, ki so ga zaradi njene odsotnosti prebrali organizatorji. Špeterska šola predstavlja posebnost. Njena etnična sestava je zelo pisana. Pri jezikovni vzgoji se zaradi skromne prisotnosti slovenskega knjižnega jezika v njej v najboljšem primeru lahko naslanjajo le na narečje. Grudnova je poudarila, da sta za vlogo bodoče manjšinske šole pomembni tako izgradnja identitete in kulture kot učenje jezika, ki so med sabo tesno povezani, čeprav je identiteta v sodobnem svetu vedno bolj večplastna. Dejstvo, da se v slovensko šolo vpisujejo pripadniki večinske skupnosti, ocenjuje tudi kot dokaz kvalitete, o kateri pa je žal težko razmišljati brez strelje nad glavo, t.j. v začasni prostorih, po katerih je dvojezična šola trenutno razseljena.

Adrijan Pahor

Priliv italijanskih otrok in otrok iz mešanih zakonov v naše šole je Adrijan Pahor, profesor slovensščine na višjih srednjih šolah v Gorici, opisal istočasno kot izziv in problem. Spremenjena etnična sestava šolske populacije povzroča progresivno upadanje znanja slovensščine, kar vidno vpliva na vzgojni proces. Predlagal je, da je treba nujno opraviti večjo selekcijo učnega kadra, nameniti več sredstev za didaktično pripravo in posodobiti učni program. Obenem je poudaril, da slovenski zamejski šoli ne sme zmanjkati občutek za narodnostno pripadnost, saj je slovenstvo nezamenljiva vrednota, ki bi jo bilo treba otrokom privzgjajati že od samega začetka šolanja.

Davor Pečenko

Davor Pečenko, profesor na tehničnih zavodih v Trstu, je glede prisotnosti otrok iz mešanih zakonov izjavil, da je to problem, s katerim se srečujejo predvsem na nižjih stopnjah šolanja, medtem ko na drugostopenjskih srednjih šolah ta ni tako izrazit. Povedal je, da se slovenske šole nahajajo na samem vrhu mednarodne kakovostne lestvice. Kvaliteti jezika pa je treba posvečati veliko pozornost, saj ta ni le sredstvo sporočanja temveč tudi izraz narodne in kulturne identitete. Izrazil je obenem zaskrbljenost nad t.i. liceizacijo šolstva, saj reforma prinaša že zdaj precej standardizirani šoli vedno manjše razlike med posameznimi učnimi smermi. Posledica takega omejevanja pestrosti študijske ponudbe pa bi lahko bilo tudi povečanje osipa.

Samo Pahor

Treba je imeti razumevanje do italijanskih staršev, ki so pokazali veliko človeške zrelosti in državljanškega poguma, da so se odločili, da svoje otroke vpišejo v naše šole. Samo Pahor, upokojeni višješolski ravnatelj in nekdanji slovenski pred-

Udeleženci posveta na Opčinah

KROMA

stavnik v Vsedržavnem šolskem svetu v Rimu, je obenem pa prepričan, da je naša dolžnost, da bi se tudi otrokom v šolah z italijanskim učim jezikom nudilo možnost, da se naučijo slovensščine. Zaznal je prisotnost strahu, da bi brez neslovensko govorečih otrok število učencev v naših šolah toliko upadlo, da bi bili obsojeni na zelo majhne razrede, ki ne bi imeli dobrega vpliva na otrokov razvoj. Na drugi strani pa je odprl vprašanje, če je kdo kdaj pomislil, če imamo dovolj učiteljev, da bi pouk slovensščine uvedli v italijanske šole.

Ivan Peterlin

Slovenske šole v Italiji je Ivan Peterlin, profesor na nižji srednji šoli, označil kot dobre in z zelo visoko ponudbo. Manjše število dijakov naj bi predstavljalo veliko prednost, saj daje možnost dobrih organizacijskih prijemov in bogatejšega dialoga tako z dijakom kot z njegovo družino. Opomnil pa je, da ne smemo modela šolske dvojezičnosti iz Benečije presaditi na Tržaško in Goriško. Šolstvo je označil kot hrbtnico naše narodnostne skupnosti, kot temelj našega obstoja, laboratorij znanja, predvsem pa laboratorij naše narodne zavesti. Šola bi morala imeti vlogo združevalnega magneta, katerega bi se oprijelo vse, kar je slovenskega. Slednja bi se morala zato prebiti do vsestranske avtonomije, za katero pa bi morali poskrbeti naši politiki ob podpori matične Slovenije.

Gorazd Pučnik

Razmerje med učenci in učitelji je opisal kot zelo ugodno tudi Gorazd Pučnik, ravnatelj dijaškega doma. Slednji je poleg tega izrazil mnenje, da je naša šola lahko dobra ali slaba. Vse je odvisno od pričakovanj, ki jih posameznik ima do nje. Spraševal se je obenem, če smo lahko pri delu uspešni, ne da bi zahtevali uresničljivih, a naporov nalog. Učiteljski poklic zahteva mešanico znanja, empatije, tehnik komuniciranja, poslušanja in doslednosti. Pučnik je podčrtal, da šola ni in ne sme biti samo sredstvo za učenje jezika. Opozoril je, da problem ni v etnični sestavi razreda in šole, ampak v homogenosti predpostavk, ki so nujne za učinkovit pouk.

Olga Tavčar

Povezanost s teritorijem, uspešno sodelovanje nekaterih učencev na raznih natečajih in tekmovanjih, dejstvo, da slovenska mladina po zaključeni višji srednji šoli navadno brez večjih težav nadaljuje svoje šolanje, so pokazatelj, da je naša šola dobra. Tako je ocenila Olga Tavčar, osnovnošolska učiteljica, stanje naših šol. Vedno večja prisotnost učencev, ki ne poznajo slovensščine, bi morala biti za učitelja izziv. Manjkajo pa učbeniki, ki bi ustrezali naši stvarnosti, saj se tisti iz Slovenije večkrat izkažejo za neprimerne. Velik poudarek mora poleg tega biti na dejstvu, da je uradni jezik naših šol slovensščina in da učitelj ni le strokovnjak, ampak predvsem

član slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Suzana Pertot

Suzana Pertot, psihologinja in raziskovalka, je opozorila, da so v postmoderni družbi prisotne etnične in nacionalne identitete, ki so predmet stalnega prilagajanja. Uveljavljajo se nove tvorbe imenovane »hibridne identitete«. Iz raziskav izhaja, da se dijaki slovenskih šol, tako tisti iz slovenskih kot tisti iz mešanih zakonov, večinoma prepoznavajo kot »zamejski Slovenci«. Slovenija in Slovenci iz Slovenije jim ne predstavljajo identifikacijskega modela. Otroci medetničnih zvez niso pripadniki ene same skupnosti, niso pa niti sestevke obeh, so nekaj tretjega. Tudi v šoli so prisotne poleg ustaljenih tudi druge identitetne opcije, ki so še fluidne in ne vključujejo le poznavanje slovenskega jezika. Pertotova je tako predlagala, da naj se poizrtvovalno delo učiteljev uporabi za razmislek, kako izpolnjevati šolo, da bo v skladu s spremembami.

Odmevi publike

Po posegih strokovnjakov se je razvnela bogata in pestra razprava. Posegi so si sledili kot po tekočem traku, kar kaže tudi na dejstvo, da je tematika šolstva in slovenske šole še kako občutena in to tudi s strani mladih, saj so bili ti med glavnimi soustvarjalci debate. Ker je bilo navedenih tematik res veliko in ker noče Klop diskriminirati nobenega, se je odločil, da povzame le par mnenj, ki so bila nekaka vezna nit večera. Jernej Šček, študent na Univerzi v Kopru, je izrazil navdušenje in izpozostavil, da bi se morali vedno med sabo pogovarjati in izmenjavati mnenja, ko se govori o takih pomembnih temah kot je šolstvo (op. Klop: to je tudi naša želja). Živa Pahor je povedala, da kot mati otrok iz mešanega zakona (mož je Italijan), bi jo zalil velik občutek krivde, če bi se do svojih otrok obrnila z nazivom »Mi Slovenci«. Saj se z njo pogovarjajo v slovensščini, z očetom pa v italijanščini. Za katerokoli opredelitev se bodo namreč odločili sami čez nekaj let. Profesorica slovensščine Vilma Purič je ugotavljala, da je treba učenca pripeljati h globljemu doživljanju jezika, ki ne sme biti le sporazumevalno sredstvo. Dijak Nicola Pinzani je izpozostavil, da bi se bilo treba posvetiti problemu učnega kadra, ki se je po njegovih izkušnjah marsikdaj izkazuje za neprimerne in neusposobljenega. Z več strani pa je prišlo mnenje, da je zelo pomemben zgled, ki ga profesor daje. Če se slednji udeležuje kulturnih in raznih prireditev je to lahko veliko vzpodbuda za dijaka.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ponovitve Oblomova v Trstu in Gorici

»Skromen, razvjen, občutljiv in negotov že po naravi - Ilji Iljiču se ni niti sanjalo, da bo njegova ekstenza izzvala toliko razburjenja, besed, polemik in nestrinjanj v literarnem, znanstvenem in drugih krogih. Da bo po njem imenovan socio-psihološki pojav – oblomovščina.« Klasični ruskega romanopisja Oblomov, ki ga je Ivan Aleksandrovič Gončarov napisal v drugi polovici 19. stoletja, je postal literarni pojem in vir navdih za nadaljnje umetniške, predvsem gledališke preobrazbe. Zgodba o obuboženem plemiču in o njegovem popolnoma nedejavnem življenju brez ciljev in prihodnosti, o njegovi konfrontaciji s svetom zdravega, aktivnega načrtovanja in snovanja prijatelja Andreja in ljubice Olge bo do nedelje zaživela na odru Male dvorane Slovenskega stalnega gledališča z zadnjimi abonmajskimi ponovitvami. Najnovejšo produkcijo tržaškega gledališča je režiral Egon Savin, ki je

ohranil čas dogajanja, a je postavil zgodbo v primorski prostor z jezikovno priredbo Marka Sosiča. Nova preobla daje predstavi sladkogenki priokus stalnega nihanja med humorjem in patetiko, kar vrednoti odlične igralske sposobnosti protagonista Radoša Bolčine, ki je s svojo kreacijo prevzel publiko in kritiko. V vlogi služabnika Zaharja igra Vladimir Jurc, očarljiva Olga v filološko dodelanih kostumih Svetlane Vizintin je Lara Komar, prijatelj Andrej je Luka Cimprič, služkinja Agata pa Maja Blagovič. Predstava bo na sporedu še v soboto, 17. aprila ob 20.30, v nedeljo, 18. aprila pa ob 16.00. V ponedeljek, 19. aprila pa bo sledila goriška ponovitev v Kulturnem centru Lojze Bratuž s podporo družbe Splošna plovba. Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna tudi za abonente na št. 800214302 ali 040 362542.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko Stalno Gledališče

Jutri, 17. aprila ob 20.30 / Ivan Aleksandrovič Gončarov: »Oblomov«. / Ponovitve: v nedeljo, 18. aprila ob 16.00.

V ponedeljek, 19. aprila ob 20.30 / Gregor Čušin: »Hagada«. Nastopa gledališče MGL Ljubljana.

V četrtek, 22. aprila ob 20.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«. / Ponovitve: v petek, 23. aprila ob 20.30.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Danes, 16. aprila ob 20.30 / Maurizio Micheli in Tullio Solenghi: »Italiani si nasce«. Režija: Marcello Cotugno. / Ponovitve: v soboto, 17. ob 20.30 in v nedeljo, 18. aprila ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 16. aprila ob 20.45 / predstava gledališča La trappola iz Vicenze: »Tango Monsieur?«. Info: 0481 30212.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V četrtek, 22. aprila ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plebojevpo drugi svetovni vojni, ali tuje hočemo - svojega ne damo.

KOPER

Gledališče Koper

V petek, 23. aprila ob 19.30 in ob 21.00 / Izток Mlakar: »Duohtar pod mus«. Koprodukcija SNG Nova Gorica.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 16. aprila ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«. / Ponovitve: v soboto, 17. ob 20.00, v ponedeljek, 19. in v torek 20. aprila ob 19.30.

V sredo, 21. aprila ob 19.30 in ob 22.35 / William Shakespeare: »Julij Cezar«. Mala drama

Jutri, 17. aprila ob 16.00 in ob 16.35 / Andrej Rozman Roza: »Kako je Oskar postal detektiv«

Danes, 16. aprila ob 20.00 in ob 21.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

/ Ponovitve: v četrtek, 22. aprila ob 20.00.

V torek, 20. aprila ob 20.00 in ob 21.20

/ Yasmina Reza: »Bog masakra«.

V sredo, 21. aprila ob 20.00 in ob 21.50

/ Ulrike Syha: »Zasebno življenje«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 16. aprila ob 19.30 / Molière: »Skopuh«. / Ponovitve: v sredo, 21. ob 19.30 ter v četrtek, 22. aprila ob 12.00.

Jutri, 17. aprila ob 19.30 / Bertold Brecht: »Bobni v noči«. / Ponovitve: v ponedeljek, 19. aprila ob 19.30.

V nedeljo, 18. aprila ob 19.30 / Ernst Ingmar Bergman: »Jesenska sonata«.

V torek, 20. aprila ob 19.30 / Steven Sater in Duncan Sheik: »Pomladno prebujenje«.

V četrtek, 22. aprila ob 19.30 / Ivo Martinčić: »Drama o Marjani in tistih okrog nje«. / Ponovitve: v petek, 23. in v soboto, 24. aprila ob 19.30.

Mala scena

V ponedeljek, 19. aprila ob 20.00. / Connor McPherson: »Sijoče mesto«.

V torek, 20. aprila ob 18.00 / Peter Rezman: »Skok iz kože«.

V torek, 20. aprila ob 20.00 / Eric-Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločini«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Jutri, 17. aprila ob 15.00 / Richard Wagner: »Tannhäuser«. / Ponovitve: v nedeljo, 18. aprila ob 15.00.

Stalno gledališče FJK Rossetti

Danes, 16. aprila ob 20.30 / »West Side Story«. Leonard Bernstein - glasba; Stephen Sondheim - lirika in Jerome Robbins - koreografije. / Ponovive: v soboto, 17. in v nedeljo ob 16.00 in ob 21.00.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V četrtek, 22. aprila ob 20.45 / »Uri Caine ensemble & tempo reale«.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Danes, 15. aprila ob 20.00 Gallusova

SEŽANA - Danes ob 20. uri

Kinoatelje in Alvaro Petricig gosta Kosovelovega doma

Kinoatelje in Alvaro Petricig bosta gosta Kosovelovega doma danes ob 20. uri. V Sežani si bo mogoče ogledati dokumentarni film Mala apokalipsa. Projekciji bo sledil pogovor z avtorjem in predstavitev publikacije Triptih / Tritico / Triptych, v kateri so zbrana tri dela Alvara Petriciga o Nadiških dolinah.

Mala apokalipsa je dokumentarni film, ki izhaja iz zgodbe, ki se je v resnici dogodila: smrt vasi Čišnje v Nadiških dolinah. Film je retrospektivna vizija prihodnosti, v kateri se je to, kar se še ima zgoditi, že pogreznilo v nepreklicno preteklost in ostajajo samo ruševine, ki edine pričajo o preteklosti naše družbe. Filmska pripoved raziskuje strašljivo atmosfero v kraju, kjer se srečujeta bohotna narava, ki si prisvajajo prostor, in ruševine, ki pričajo o minulih življenjih.

Film, ki je nastal leta 2008 v produkciji Zavoda Kinoatelje in koprodukciji Kinoateljeja in Kulturnega društva Ivan Trinko, je bil premierno prikazan na 19. Trst Film Festivalu. Istega leta je prejel vesno za posebne dosežke na 11. Festivalu slovenskega filma. Lani pa je bil film gost festivala DokumentART, ki ga prirejajo v Szczecinu (Poljska) in Neubrandenburgom (Nemčija).

Ključni temi Petricigovih filmov sta čas in spomin, ki

se prepletata v vseh filmih v publikaciji Triptih / Tritico / Triptych. Rdeča nit, ki se vije skozi vsa dela trilogije, je pozornost do spomina na kraje, dejanja in življenja, ki jih je viharna modernizacija zadnjih desetletij nepreklicno izbrisala in izničila to, kar je označevalo posamenike in skupnost.

Sarce od hiše je posvečen običajem v Nadiških dolinah, ki jih je na super8 filmskem traku posnel Paolo Petricig; Starmi cajt. Il tempo ripido obravnava potres iz leta 1976, ki je zaznamoval življenje skupnosti in povzročil razkroj družbenega ustroja. Mala apokalipsa pripoveduje o »geografskem izginotju« Čišenj.

DVD zbirka Triptih / Tritico / Trptych je opremljena tudi s knjižico, v kateri je objavljen esej Alvara Petriciga in spremno besedilo Aleša Doktoriča, predsednika Kinoateljeja. Publikacijo so uredili Kinoatelje, Študijski center Nediža in Kulturno društvo Ivan Trinko.

Projekcija spada med pobude ob razstavi Znotraj vasi - Nadiške doline 1968. Razstavo fotografij Riccarda Tofflettija, ki jo je uredil Študijski center Nediža, si lahko ogledate v Kosovelom domu do 1. maja (urnik: ponedeljek-pe-tek 10.00-12.00 / 15.00-17.00).

dvorana / »Oranžna - Sinteza«. Nastopa Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Nicholas Milton; Solistka: Nina Prešiček - klavir.

V torek, 20. aprila ob 20.00 / »Akustični prostori«. Neofonia; dirigent: Steven Loy; solist: Garth Knox - viola.

V sredo, 21. aprila ob 20.00 / »Sam v spektru«. Izvajalci: Matevž Bajde; Franci Krevh - tolkala; Igor Mitrovič - violončelo; Dejan Prešiček - baritonski saksofon; Nina Prešiček - klavir.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptovski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella - Avditorij, (Ul. Diaz 27): je na ogled razstava slikarja Arturja Nathana. / Za več informacij: tel.: 040 - 362636; fax: 040363133; info@studiosandrinelli.com.

Hiša glasbe (Ul. Capitelli 3): v sredo, 21. aprila, ob 18.30 »Digital flamenco e tango« Fabia Fonde in Paula D. Redferna v Trstu (na ogled do 3. maja med 9. in 20. uro).

OPČINE

Prosvetni dom: je na ogled razstava »Marjo Sosič in njegove skulpture«.

Bambičeva galerija: je na ogled razstava akademске slikarke Beti Bricelj: »GeoInForma«. Razstava bo odprta do 30. aprila, od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: je na ogled razstava grafik Magde Starec: »Črna luna«. Urnik ogleda: v času odprtja Kavarne.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62): je na ogled razstava akvarelov in olj slikarja Andreja Kosiča. Urnik: od torika do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

Kulturni Center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazi Aleksandrije«.

Kulturni dom: do 8. maja je na ogled dokumentarna razstava: »Ko je umrl moj oče«.

Galerija restavracije »Sgubin« (Skre-ljevo - Scio' 15 - občina Dolenje): do 3. maja je na ogled razstava slikarja Oskarja Beccie iz Ronk. Info: 0481.60371.

Goriško grajsko naselje: V okviru 12. tedna kulture bo v soboto, 17. aprila, ob 18.30 odprtje 7. izvedbe »virtual-Gart«, multimedijska predstava »Races, sliwowitz and anomalous smiles«, koncert klasične kitare in video projekcija Paula D. Redferna; razstava digitalne fotografije tiskane na platno Avtorski tekstil Giulia Calderinija, Fabia Fonde, Elisabette Gon, Maura Maurija, Lorelle Klun in Paula D. Redferna (na ogled do 25. aprila med 9. in 19. uro razen ob ponedeljkih).

Palaca della Torre (Ul. Diaz 1/1 v Medei): v nedeljo, 18. aprila, ob 11.30 odprtje »1/1 MedeART gallery« razstavlja Miran Vižintin digitalne fotografije iz serije »Delicate Sound of Colours« in Daniele Bianchi skulpture (na ogled do 30. aprila od petka do sobote med 17. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12. uro).

ŠTEVERJAN

Galeriji75 na Bukovju: v soboto, 24. aprila, ob 20. uri 2. izvedba »SkupinART«; klasične in digitalne fotografije razstavljajo Sergio Culot, Loredana Princic, Igor Pahor, Enzo Tedeschi (na ogled do 2. maja po dogovoru na tel. 0481-884226 im med prvomajskimi praznovanji na Bukovju). Organizatorji so Ministrstvo za kulturo, kulturno društvo Graphiti in virtualGmuseum iz Gorice, pokrajina Gorica, občina Medea, Fundacija Goriške hranilnice, Fotoklub Skupina 75 iz Gorice in Prospero srl iz Trsta.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom (Mala galerija Mira Kranjca): je na ogled slikarska razstava Magdalene Cej.

Kosovelov dom (Velika galerija): je na ogled razstava Megije Uršič Calci pod naslovom: »Muza v mozaični odeji«.

Kosovelov dom: je na ogled razstava fotografij Riccardija Tofflettija pod naslovom: Znotraj vasi - Nadiške doline 1968.

KOPER

Središče Rotunda (Destradijev trg 11, stari zapori): je na ogled fotografska razstava foto kluba »Žarek«.

PIRAN

Galerija Herman Pečarič: do 21. aprila je na ogled fotografske razstave umetnika Zorana Hochstättera pod naslovom: »Modrost«, v katerem bo predstavil izbor originalnih fotografij v stari tehnik cianotipije.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprta v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

V razstavišču Stolp na vratih je na ogled razstava akvarelov in oljnatih slik z naslovom Morje in Kras. Razstavljata Bože Bucic in Silva Stantič Prinčič vsak dan do 3. maja; informacije po tel. 003865-7690018.

AJDOVŠČINA

Muzejska zbirka Ajdovščina odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 18. ure. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

Pilonov galerija: danes, 16. aprila ob 19.00 bo odprtje razstave Radka Oketiča pod naslovom: »Ilustracije in satira«.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torika do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije La-stovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Mestni galeriji Nova Gorica (na Trgu E. Kardelja 5) je na ogled skupinska razstava z naslovom: »Divji v srcu«. Razstavljajo: Mirko Bratuša, Jurij Kalan, Aleksij Kobal, Silvester Plotajs Sicoe. Urnik: do 22. aprila od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Mala galerija: do 18. aprila je na ogled fotografska razstava Rubena Mangasarjana (1960 - 2009). Vstop prost.

Spomini na leto 1945

Kakšno je bilo življenje leta 1945? Kakšni občutki so spremljali prebivalce naših krajev, ko je bilo 1. maja končno vojne konec? Kakšne spomine hranijo na tiste prve po-vojne mesece? Posodite nam svoje fotografije, posredujte nam svoje spomine! Spoštljivo in z veseljem jih bomo iztrgali pozabi.

Zglasite se v naših uredništvih ali pošljite nam svoje fotografije na www.primorski.eu!

NOGOMET - Končni sprint za naslov državnega prvaka

Inter z najbolj ugodnim sporedom

Po današnji tekmi proti Juventusju je Mourinhova pot položnejša od Ranierijeve

Današnja tekma med Interjem in Juventusom (ob 20.45) je uvod v končni sprint za naslov med Mourinhovim moštvom, Romo in Milanom. Pet krogov pred koncem je v rahli prednosti Roma, ki ima na lestvici točko več od Interja, medtem ko bodo morali pri Milanu računati na res povprečne nastope obeh tekmecev, če bodo želeli seči po naslovu, saj Leonardovi varovanci zaostajajo štiri točke od Rome in tri od Interja.

Kljub bledim nastopom so varovanci trenerja Zaccheronija še v igri za četrto mesto, a za ohranitev vsaj kančka upanja bi morali iztržiti drevi celoten izkupiček. Trener Juventusja bo v napadu zaupal dvojici Amauri-Del Piero. Oba morata na teh zadnjih tekmah navdušiti, če želita odpotovati z italijansko reprezentanco v Južno Afriko. Po saniranju poškodbe se vrača tudi Diego. Inter se je v tork uvrstil v finale državnega pokala, naslednji teden pa bo igral prvo polfinalno tekmo lige prvakov proti Barceloni. Mourinho, ki bo stotič sedel na Interjevi klopi, je za napad izbral Milita, Eto'oja, Balotellija in Sneijderja.

Analizirajmo nekoliko bolj podrobno, kateri naj bi bil možen razplet na vrhu v teh zadnjih petih krogih:

ROMA (68 točk): Roma je nadoknadila 14 točk zaostanka in se v nedeljo prebila na prvo mesto. Danes bo trener Ranieri prisiljeno navijal za Juventus, društvo, ki ga je lani odslavilo na res nekorekten način. A Turinčani bi lahko postali najpomembnejši Romini zavezniki. Rimljani imajo takoj pred sabo dve zahtevni tekmi, medtem ko bi moral biti zaključek sezone lažje premostljiv. Totti in soigralci bodo v nedeljo igrali mestni derbi proti Laziju, ki

ni še rešen, nato pa bodo gostili na Olimpicu Sampdoria. Parma, Cagliari in Chievo pa naj bi bili v zadnjih krogih že brez motivacije, tako da bi morala Roma proti tem nasprotnikom osvojiti celoten izkupiček.

Naša napoved: 11 točk v zadnjih petih krogih in skupno 79 točk.

INTER (67 točk): Na papirju ima Inter najlažji spored. Razen Juventusja danes, bodo ostali nasprotniki šibkejši ali celo brez motivacije. Še najtežja tekma čaka Inter v 36. krogu, ko bodo morali igrati v Rimu proti Laziju. A vse bo odvisno od tega, ali bodo takrat varovanci trenerja Reje že rešeni. Tekmeči upajo, da bo Inter v prvenstvu občutil posledice evropskih nastopov proti Barceloni. Črnomodri so letos že dokazali, da imajo težave s koncentracijo, ko morajo odigrati tri odločilne tekme v roku enega tedna. Morda je to tudi edina možnost za Romo, da osvoji naslov. Mourinho nedvomno razploga z najboljšo ekipo, čeprav se je doslej le redkokdaj odločil za kroženje igralcev in v glavnem zaupal vedno enim istim. Bo prišla na dan tudi utrujenost nekaterih nosilcev igre?

Naša napoved: 13-15 točk v zadnjih petih krogih in skupno 80-82 točk.

MILAN (64 točk): Milan ima najmanj točk, a tudi najbolj zahteven raz-

Vratar Julio Cesar je med najbolj zaslužnimi za uspehe Interja na domači in mednarodni sceni

ANSA

pored. Borriello in soigralci so zadnje čase imeli precejšnje težave tudi proti skromnejšim nasprotnikom, v zadnjih petih krogih pa črnordeči bodo igrali samo proti ekipam, ki so na zgornji polovici lestvice. Ni izključeno, da bo Milan odpisan od boja za naslov že čez dva kroga, saj bo v enem tednu igral najprej

v Genovi proti Sampdoriji in nato še v Palermu. Oba nasprotnika sta v boju za četrto mesto in uvrstitvijo v ligo prvakov, kar bi bil za društvi zgodovinski uspeh. Težko je verjeti, da bi lahko Milan v teh dveh tekmah iztržil več kot dve točki. Če bo res tako, potem bodo postali zadnji trije krogi povsem nepotrebnimi.

Naša napoved: 7-8 točk v zadnjih petih krogih in skupno 71-72 točk.

OPOMBA: Ker ni izključeno, da bi lahko Roma in Inter končala prvenstvo z enakim številom točk, velja poudariti, da v takem primeru prevlada Roma, ki ima boljši izkupiček (zmaga 2:1 in neodločen izid 1:1) na medsebojnih srečanjih. (I.F.)

A-LIGA	34. krog	35. krog	36. krog	37. krog	38. krog
Roma 68 točk	Lazio	Sampdoria	Parma	Cagliari	Chievo
Inter 67 točk	Juventus	Atalanta	Lazio	Chievo	Siena
Milan 64 točk	Sampdoria	Palermo	Fiorentina	Genoa	Juventus

V mastnem tisku tekme na domačem igrišču

ZOI 2014 MOK zadovoljen z deli v Sočiju

SOČI - Prizorišče naslednjih zimskih olimpijskih iger v Sočiju je obiskala komisija Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK). Olimpijski uradniki pod vodstvom nekdanjega smučarja Jean-Clauda Killyja so bili zadovoljni z napredkom na olimpijskih prizoriščih, ruski prireditelji pa so obljubili, da bodo zgradili varno stezo za sankanje in bob. Ta podudarek je seveda jasen zaradi tragičnega dogodka na letošnjih igrah v Vancouvru, ko je med treningom umrl mlad gruzijski športnik.

»Bili smo navdušeni, ko smo videli, kako potekajo dela na območju Sočija. Vse poteka po urniku, celoten projekt pa je, če upoštevamo hkratna dela na 43 prizoriščih s 16.000 delavci, med največjimi operativnimi programi v Evropi,« je gostiteljem polaskal Killy.

Francoz je še pohvalil Ruse, ki so se na igrah v Vancouvru veliko naučili, izkušnje pa zdaj koristno uporabljajo na svojih prizoriščih.

Vseeno pa je dodal nekaj nasvetov: »Prireditelje smo opozorili, da se morajo še bolj posvetiti nekaterim področjem, kot so namestitve ter pridobivanje zaposlenih z ustreznim znanjem,« je dejal Killy.

HOKEJ NA LEDU - Od jutri v Ljubljani začetek drugoligaškega svetovnega prvenstva

Slovenija meri visoko

Kljub pomlajeni ekipi želijo osvojiti prvo mesto - Madžarska najhujši tekmelec - Muršak namesto Kopitarja

LJUBLJANA - Jutri se bo v Ljubljani začelo svetovno drugoligaško hokejsko prvenstvo. Slovenija si bo na domačem terenu skušala zagotoviti uvrstitev med najboljše reprezentance na svetu. Med elito vodi le prvo mesto na SP v Ljubljani, konkurenti Slovenije pa bodo Madžarska, Velika Britanija, Poljska, Hrvaška in Južna Koreja. Slovenska hokejska reprezentanca je v letošnji sezoni precej pomlajena. Selektor John Harrington je na dveh pripravljanih turnirjih preizkusil nove igralce, ki v prejšnjih letih še niso igrali med člani.

Na domače prvenstvo v Ljubljani se je Slovenija pripravljala na dveh tekmovalnih. Novembra je nastopila v madžarskem Szekesfehervaru in zmagala, potem ko je ugnala domačo ekipo, Hrvaško in Italijo. Februarja je sledila pot na Japonsko na pokal Nagana. Slovenci so izgubili z gostitelji, premagali pa Dansko in Kazahstan. Zadnji prijateljski tekmi ta teden sta se končali s polovičnim izkupičkom: Japonsko so premagali, z Dansko pa izgubili.

Dva dni pred SP je v ekipi neznanca le še eno mesto, ki je za zdaj rezervirano za Žigo Pavlina, toda če bo slednji uspešno igral v finalu italijanskega prvenstva, ne bo mogel nastopiti na SP.

Za razliko od prejšnjega prvenstva v Ljubljani pred tremi leti, ko je bil prvi zvezdnik slovenske ekipe Anže Kopitar, najboljšega slovenskega igralca drugo sezono zapored ne bo v reprezentanci. Tokrat ima za odsotnost zelo dober razlog: z Los Angelesom se je prvič v karieri

Slovenija leta 2008 izpadla iz najvišje lige (na sliki proti ZDA), zdaj se vanjo želijo vrniti

uvrstil v končnico lige NHL in bo prav danes okusil privlačnost izločilnih bojev v najmočnejši ligi na svetu.

Med udeleženci SP pa je Jan Muršak, ki ga je že leta 2006 na naboru izbrala ekipa Detroit Red Wings, za zdaj pa še igra za podružnično moštvo Grand Rapids v drugi najmočnejši ligi v Severni Ameriki AHL. Muršak se je ekipi pridružil le nekaj dni pred SP in na tekmi z Dansko doživel krst v članski reprezentanci ter tudi dosegel prvi reprezentančni gol.

Muršak ima le 22 let, ob njem pa so predstavniki novega vala še Jan Urbas (21), Žiga Pance (21), Rok Tičar (21), Žiga Jeglič (22) in Boštjan Goličič (21). Vlo-

ga veterana v slovenski ekipi po novem z 32 leti pripada Gregu Kužniku, okostje ekipe pa le ostaja takšno, kot ga navijači poznajo zadnja leta, z branilci Mitjo Ročarjem, Alešem Kranjcem, Andrejem Tavžljem ter napadalci bratoma Rodman, Andrejem Hebarjem in Tomažem Razingarjem, ki bo, kot je namignil selektor Harrington, tudi med SP na prsih nosil kapetansko oznako.

SP bo na domačem terenu, kar naj bi slovenskim hokejistom pomenilo precejšnjo pomoč pri lovu na prvo mesto, ki na tem tekmovalnem edino vodi naprej. Teoretično bodo najhujši tekmeči Madžari. Ti so lani izpadli iz elitne skupine, kjer

ODBOJKA Bled-Trentino bo 1. maja v Lodžu

LODŽ - Prejšnji teden preložen finalni četverboj odbojarske lige prvakov bo 1. in 2. maja v Lodžu. Tako je sklenilo vodstvo evropske odbojarske zveze CE. V sporočilu je rečeno, da so se za ta termin odločili v sodelovanju z vsemi štirimi klubi. Polfinalna para Lige prvakov sta Trentino Volley Trento - ACH Volley Bled in Dinamo Moskva - Skra Belchatow. Trentino bi moral 2. maja odigrati morebitno 5. teko polfinala A1-lige proti Macerati, morda pa se bo polfinalna serija končala že prej.

V prvi polfinalni tekmi končnice 1. slovenske lige je Bled sinoči v Novi Gorici šele s 3:2 (19:25, 22:25, 25:17, 25:20, 15:11) premagal domači Marchiol iz Prvačine.

NASILJE - Med sredino tekmo Crvena zvezda - OFK Beograd, ki jo je na Marakani z 1:0 dobila Zvezda, so ustrelili navijača. Kot je poročala srbska policija, je prišlo med tekmo do spora med navijači, skupil pa jo je 21-letni Igor Vrelič. Stanje Vreliča, ki so ga nemudoma prepeljali v bolnišnico in ga operirali, je stabilno.

OUT - Košarkarska zveza FIP je zaradi finančnega zloma dokončno izločila Napoli iz A-lige in izničila vse njegove letošnje rezultate. V ligi legadue bo po novem izpadla le ena ekipa.

MOLK - V počastitev smrtnih žrtev v železniški nesreči na Južnem Tirolskem bo konec tedna na vseh nogometnih igriščih minuta molka.

BRAJKOVIČ - Tudi drugo 209,9 km dolgo etapo kolesarske dirke po Kastilji in Leonu od Burgosa do Palencie je dobil kolesar Cervela Nizozemec Theo Bos, ki je s tem ubral najmočnejšo sezono in na najboljši Slovenec je bil Janez Brajkovič na 14. mestu.

so bili prvič po 70 letih, njihov najboljši klub Sapa, v katerem je večina reprezentantov, pa se je v ligi Ebel odrezal bolje kot slovenska predstavnika. Madžare vodi stari slovenski znanec, nekdanji selektor Ted Sator. Tekma z Madžari bo zadnja na SP, saj naj bi po pričakovanjih odločala o prvem mestu. Tudi zanimanje madžarskih navijačev je precejšnje, svoj delež vstopnic so že zdavnaj pokupili, prireditelji pa upajo, da bodo tudi slovenski pristaši pozabili slabo klubsko sezono in na odločilnih reprezentančnih tekmah napolnili Tivoli.

A na SP tekme ne bodo le Madžari. Slovenski hokejisti umirjajo pretirano evforijo in opozarjajo, da so pred tekmo na sporedu še štiri. Prva s Poljsko, s katero so Slovenci nazadnje igrali leta 2004 na njihovem terenu v Gdansk in jo premagali, sledijo pa še obračuni s Hrvaško, Veliko Britanijo, nekdanjo veliko tekmično Slovenije v boju za vstop med elito, danes pa daleč od najboljših časov, ter Korejo.

Prvi plošček bodo na SP vrgli jutri ob 13. uri na tekmi Hrvaška - Velika Britanija. Do petka, 23. aprila, bo na sporedu pet krogov, vmes pa bosta dva prosta dneva.

V nizozemskem Tilburgu bo v istem terminu, od 19. do 25. aprila, potekalo tekmovalje v drugi skupini SP divizije I. Nizozemska, Litva, Ukrajina, Avstrija, Japonska in Srbija bodo odločale o tem, kdo se bo poleg zmagovalca iz Ljubljane uvrstil na elitno SP 2011, ki ga bo gostila Slovaška.

KOŠARKA - Po sredinem porazu Jadrana Qubik caffe

Zakaj ekipa pluje v tako slabih vodah

Usoda Jadrana Qubik caffe visi na nitki. Matematično je obstanek še mogoč, je pa dejansko malo možnosti.

Sredino tekmo proti Margheri je Jadran izgubil potem, ko je v prvem delu tekme dokazal, da je lahko višjevršeni ekipi enakovreden. Že spet pa se je vsa prednost, ki so jo pridobili, razblinila na koncu. Skratka, tekma se je končala kot večina letošnjih. Čeprav so jadrancovi tokrat najbrž imeli še motiv več (borijo se za »biti ali ne biti«), njihova želja ni bila dovolj za zmago. Podpore navijačev ni bilo, saj so bile tribune prazne. Šesti mož, ki je bil od nekdaj pomemben sopotnik Jadranskih uspehov, je v odločilni tekmi za obstanek v državni C-ligi odpovedal. Že res, da so tekmo odigrali v sredo, vendar bi domača palača lahko privabila nekaj več navijačev. Seveda so ekipe, ki zmagujejo, privlačnejše, ekipa, ki izgublja, pa je podpora prav gotovo bolj (ali vsaj v enaki meri) potrebna.

Po tekmi smo za sogovornike izbrali štiri bivše igralce, ki so oblikovali Jadrano zgodbo v različnih obdobjih: pogovorili smo se s Petrom Žerjalom in Rober-

tom Danevom, ki sta igrala v osemdesetih letih, Davidom Pregarcem, ki je igral do konca devetdesetih let, in pa z Deanom Oberdanom, ki je Jadrancov dres v članski ekipi nosil prvič v sezoni 1989/90, letos pa je bil še član ekipe.

Po porazu so bili vsi vidno razočarani, morda tudi žalostni. Skupna poanta je bila jasna: obstanek v ligi bo težko doseči. »Samo čudež nas lahko reši,« je dejal Peter Žerjal, danes blagajnik kluba. Tudi Dean Oberdan ni skrival zaskrbljenosti: »Res je, da nas matematika še ni pokopala, vendar sem črnogled.«

Vzroke za sredin poraz je David Pregarc iskal v številnih naivnih napakah: »Če jih ne bi bilo, bi lahko zmagali. V zadnjih minutah pa je zmanjkala še agresivnost in motivacija.« Da so številne napake onemogočile pozitivnejši razplet, je ugotavljal po tekmi tudi Robert Daneu: »Igralci niso bili dovolj precizni pri enostavnih stvarih, kot so meti pod košem. Veliko pa je bilo tudi izgubljenih žog.«

Zakaj pa je toliko napak? Po mnenju Oberdana je to posledica pomanjkanja koncentracije. »Ne bi rekel, da so igralci niso sposobni. Že v prejšnjih sezonah smo dokazali, da sodimo v to ligo. Problem se mi zdi zbranos na treningih in tekmah, ki včasih peša. Prav zato je veliko napak mlajših in tudi starejših igralcev.« Žerjal je poudaril, da je to eno izmed najslabših prvenstev, če se osredotočimo na izgubljene žoge; vzrok tudi on išče v (ne)zbranosti igralcev.

Da je letos manjkal lider ekipe, ki bi v končnicah in ključnih trenutkih prevzel odgovornost in »povlekel« za sabo vse ostale, so potrdili vsi sogovorniki. Pomanjkanje gonilca so lahko opazili vsi tudi v uvodnih minutah sredine tekme, ko so se igralci skorajda bali prevzema odgovornosti in pobude metov. Oberdan, ki je bil letos najbližji ekipi, je pojasnil, da so si nekateri odgovornost sicer želeli prevzeti, niso pa bili še pripravljeni na izziv. Da liderja ni, je potrdil tudi Daneu, Pregarc pa je še dodal: »Ekipa je mogoče nekoliko premlada, manjka izkušnost. V ključnih trenutkih so starejši igralci ti, ki znajo pomiriti in prevzeti tudi vlogo vodje na igrišču. Pravi lider manjka, ampak obstaja, vendar je še premlad. Po-

Borut Ban, investicija za prihodnost

KROMA

časni raste in upam, da bo napredoval do višjih lig, saj je sposoben.«

Ob liderju pa sogovorniki pogrešajo še kaj več v današnjem Jadranu. Pregarc ugotavlja, da so bili nekoč pri Jadranu igralci kvalitetnejši, posledično pa je bila tudi igra tehnično boljša. Daneu pogreša med drugim zbranos in prave odločitve v ključnih trenutkih, »ne da bi igralci izgubili glave.«

Žerjal je med svojimi soigralci in v sebi opazil večjo zagrizenost in angažiranost: »Želja po dokazovanju je bila večja, na igrišču pa smo se ob vsem tudi zabavali. Tudi igranje pri Jadranu je imelo za nas drugačen pomen. Živelimo smo za Jadran. Zdaj pa je drugače.« Žerjal je kot Pregarc nakazal, da so bili igralci boljše, nekateri pravi talenti. Ali je razmišljanje, da bi se povrnil »zlato« Jadran utopistično? Žerjal meni, da delajo na tem, veliko pa treba vlagati v mlade. »Odvisno bo od sreče: igralce lahko veliko naučiš, razliko pa dela talent, ki ga nimajo vsi.«

Najmlajši sogovornik Oberdan je svojo primerjavo z nekdanjim Jadranom postavil na socialno raven: »Zdi se mi, da

so bili nekoč trenerji strožji. Tudi odnos med mladimi in starejšimi igralci je bil drugačen. Mladi dandanes radi oporekajo. Mislim, da bi bilo treba opustiti nekoliko računalnike in socialna omrežja, kot je Facebook, in se raje družiti ter mogoče ob pižaji pokramljati o košarki.«

Primerjave so nujne, če želimo kakovost in napredek. Pri tem pa moramo seveda upoštevati tudi zdajšnji socialni, družbeni in ekonomski moment, ki predpostavlja najbrž tudi drugačno vlogo ekipe ter odnosa trenerjev in igralcev. Naj pa to ne skrbi nekaterih: ideja Jadrana še ni zamrla. O tem smo se lahko prepričali ob pogovoru z mladimi, ki so včeraj spremljali tekmo: »Mislim, da je cilj vsakega igralca, ki zdaj igra v ekipah projekta, nastopanje v članski ekipi Jadrana,« je brez obotavljanja povedal eden od igralcev mladinskih ekip projekta Jadran. Veronika Sossa

Spilimbergo izgubil
Sinočnji izid: Montebelluna - Spilimbergo 80:74; B-liga: Falconstar - Valenza 72:69 (Budini 22, Batič 12).

PLAVANJE

Rok Zaccaria na DP v štafeti na 11. mestu

Slovenski plavalec Rok Zaccaria, ki letos nastopa pri klubu Modena Nuoto, je začel z nastopi na absolutnem spomladanskem državnem prvenstvu v plavanju v Ricconeju. Včeraj se je pomeril v štafeti 4x100 m prosto, kjer je nastopil kot tretji. Med 20 ekipami so Rok in ostali osvojili 11. mesto s časom 3:28,43. Zmagala so plavalci iz Milana (letnik 1991!), ki so razdaljo preplavali v 3:20,15. Naj še omenimo, da je drugo mesto z ekipo Larus nuoto osvojil tudi olimpijec Filippo Magnini, dvakratni svetovni prvak na 100 m.

KOŠARKA DRŽAVNO PRVENSTVO U17
Jadran ZKB - Azzurra 62:46 (21:8, 33:23, 48:36)

JADRAN: Škerl 19, Sacher 4, Dellisanti 11, Daneu 16, Valič 4, Kraus 8, Žerjal, Zoch, Baldassi, Valentinuz, n.v. Majovski in Gregori. Trener: Gerjevič.

Jadrancovi so vknjižili zmago proti ekipi, ki jih je v prvem delu premagala kar s 103:43. Gerjevičevi varovanci so tokrat igrali zbrano in agresivno v obrambi. Najboljšim posameznikom Azzurre niso dovolili, da so se razigrali, uspešno pa so zadržali tudi zunanje igralce. Niko Daneu in Jan Kraus sta se pod košem na obeh straneh igrišča izkazala: skupaj sta zbrala več kot 40 skokov (v obrambi in napadu). »K zmagi je tudi pripomoglo dejstvo, da smo naredili manj napak,« je povedal trener.

UNDER 13 MOŠKI
Don Bosco - Bor NLB 56:62 (18:20, 30:36, 47:55)

BOR: Impellizzeri 4, Jurc Blagovič J. 2, Švara 9, Pavič, Bole 8, Cerimovič 17, Jurc Blagovič U. 4, Mandič 10, De Robbio 8, Petaros. Trener: Jakomin

Borov naraščaj se je tretjič letos veselil zmage. Domačini so naše igralce v tej sezoni že trikrat premagali, v sredo pa so potegnili krajši konec. Naši so z dobro obrambo vseskozi vodili, čeprav le z minimalno razliko. V napadu so bili učinkoviti in so vseskozi obdržali hladno kri, predvsem v zadnji četrtini, ko so si nasprotniki seveda želeli nove zmage. (beto)

Nogometni disciplinski ukrepi
Nogometni ekip naših društev so bili v minulem krogu »pridni«. Beležimo je tri diskvalifikacije. S prepovedjo igranja za eno krog so bili kaznovani Eros Kogoj (Sovodnje), Mauro Mercandel (Primorec) in Marko Kariš (Zarja Gaja 1997).

PROMOCIJSKA Danes na gostovanju Dom in Sokol

Dom in Sokol bosta danes igrala tretji krog končnice za napredovanje v promocijski ligi. Goričani bodo gostovali v Žavljah pri Miljah ob 21.00, Sokol pa bo igral v Škocjanu pri Soči pri Polisportivi Isontini ob 20.30. Težjo nagrado bodo prav gotov imeli domovci, saj se bodo pomerili z ekipo, ki je v tržaški skupini osvojila prvo mesto.

KONTOVEL - Na gostovanju k San Vitu al Tagliamento se bodo kontovelci odpeljali z avtobusom, kjer je še nekaj prostih mest. Zainteresirani se lahko prijavijo v baru pri Jagodi na Proseku. Odhod ob 15.00.

JADRANJE - Skupna pobuda »Trofeja 1000 milj«

Spet na odprtem morju

Pobudnik je Berti Bruss - V spored vključena tudi Sirenina regata Trst-Brioni-Trst

Ljubitelji jadrnanja na odprtem morju bodo letos pred novim izzivom. Jadransko morje bo od 21. maja do 18. septembra kulisa sklopa štirih regat, ki so dobile skupni imenovalec. Preizkušnje bodo vključene pod skupno pobudo »Trofeja 1000 milj«, ki si jo je zamislil slovenski jadralca Berti Bruss, predstavili pa jo bodo jutri v marini San Rocco ob 15.30. Šlo bo za tekmovanje, na katerem bodo posadke in dvojice na potovalnih jadrnicah nabirale točke na štirih regatah za skupno zmago trofeje: »Želimo predvsem ovrednotiti jadrnanje na odprtem morju, ki je na tem delu Jadrana nekoliko usahnilo. To je poseben način jadrnanja, ki je zahtevnejše od regat po olimpijskem sistemu.«

V Trofeja 1000 milj so vključene večdnevne regate »200« (Duecento - Caorle-Susak-Caorle), »500« (Cinquecento - Caorle-Tremitsko otočje-Caorle) in Nočna regata (Veliki trg-Rovinj-Veliki trg), ki jo prirejajo v sklopu jadrnalnega tedna. Kot smo že poročali, bo v sklopu Trofeje vključena tudi dnevna regata Trst-Brioni-Trst, ki jo bo organiziral barkovljanski pomorski klub Sirena. Regata, ki so jo prvič organizirali leta 1983, je na začetku privabljala veliko število jadralcev, nato pa je klub zaradi premajhnega števila udeležencev regato ukinitel: »Letos bomo regato priredili po petih letih premora. Organi-

Berti Bruss

KROMA

zacijski odbor šteje približno deset ljudi. Nadejamo si, da se bo preizkušnje udeležilo približno 40 jadrnic,« je napovedal Bruss.

Na vseh štirih regatah bodo lahko sodelovale vse vrste potovalnih jadrnic, med sabo pa se bodo merile posadke in dvojice. Vsaka regata bo jadrncem prinesla določeno število točk. V skupno razvrstitev Trofeje bodo razvrščene posadke in dvojice, ki bodo sodelovale na vsaj treh preizkušnjah.

Jadrnanje na odprtem morju, pravi Bruss, je zahtevnejše. Od jadralcev zahteva dobro poznavanje meteorologije, tokov, pa tudi veliko potrpežljivo-

sti. »Pred vkrcanjem moraš dobro poznati vremenske razmere: navadno spremljamo teden dni pred startom po spletnih straneh italijanske, hrvaške in celo ruske sisteme napovedovanja. Odločiti moraš, koliko hrane boš vzela s sabo. Tekmovanje se seveda odvija podnevi in ponoči: spanja je torej malo. Če si na jadrnici samo v dveh, je adrenalin na višku, veselje ob zmagi pa seveda zelo veliko,« je pojasnil Bruss, ki je lani osvojil prvo mesto na regati »500«.

Organizatorji pričakujejo veliko tekmovalcev. V socialnem omrežju Facebook se je skupini pridružilo že 200 oboževalcev v mesecu dni. »Računamo, da bo na vsaki regati približno 40 tekmovalcev, in sicer 20 posadk in 20 dvojic. Seveda pa je tekmovanje v dveh bolj prestižno, saj je bolj zahtevno. Večkrat se jadranci odločajo za tako formulo, ker krmarji težje dobijo celotno posadko, ki bi bila na razpolago več dni.«

Predvpis na regate je možen že zdaj, uradno pa bo vpisovanje možno teden dni pred prvo preizkušnjo. Prva bo na vrsti regata »200«, od 21. do 23. maja. Druga bo najdaljša regata trofeje, in sicer »500«: start bo v nedeljo, 20. junija, predviden prihod pa v soboto, 26. junija, Trst-Brioni-Trst bo 3. in 4. septembra, Nočna regata pa 17. in 18. septembra.

Veronika Sossa

ODBOJKA - Under 16 na Tržaškem

Bor Kinemax v nedeljo na »1. maju« za naslov

Borova ekipa z igralkami Govolleyja ob 19. uri proti Virtusu

Odbojkarice Bora in Govolleyja, ki letos prvič skupaj nastopajo v odbojgarskem prvenstvu U16, se bodo v nedeljo, ob 19. uri, v športni dvorani Bojana Pavletiča na Stadionu 1. maj potegovale za naslov tržaških pokrajinskih prvakinj. Njihov nasprotnik v finalu bo Virtus, ki je prejšnji konec tedna prav tako gladko premagal oba svoja tekmeča na polfinalnem troboju, v skupini zmagovalcev pa je zasedel končno drugo mesto. Naše odbojkarice so v nedeljo favoritinje, saj so v prvenstvu še nepremagane, svojim nasprotnikom pa so doslej prepustile samo štiri sete: dva (in torej točko) Coselliju, po enega pa Volley Omi in Virtusu. Na papirju so plave predvsem na mreži boljše od nedeljskih tekmic, poleg tega pa so tudi bolj izkušene. Kar pet članic prve postave letos redno igra v C- ali D-ligi, medtem ko samo ena odbojkarica Virtusa že nastopa na deželni ravni. Slednja je tudi med kandidatkami za deželno reprezentanco. Za mesto v izbrani vrsti FJK pa se v kategorijah U15 in U17 potegujejo tudi štiri odbojkarice združene ekipe Bora in Govolleyja Kinemax. V nedeljo bo na Stadionu 1. maj tudi srečanje za 3. mesto (s pričetkom ob 16. uri). Pomerila se bosta Altura in Coselli. (T.G.)

UNDER 14 ŽENSKÉ
Skupina zmagovalcev
Bor - Lucchini 3:1 (25:21, 25:18, 23:25, 25:19)

BOR: Pozzo, Rabak, Ghersi, Olivo, Costantini, Pučnik, Zonch, Furioso, Quaia, Giannotti. Trener: Mitja Gombač

Lucchini je tudi v povratnem delu potrdil, da je za Borove odbojkarice neugoden nasprotnik. V prvem delu je našo ekipo celo premagal, tokrat pa ji je do konca grenil pot do zmage. Plave resnično na ljubo niso igrale najboljšje, verjetno se jim je poznala utrujenost, ker so popoldne že odigrale tudi šolsko tekmo. Veliko so grešile in se prilagodile igri svojih nasprotnic. Glavno pa je, da so osvojile vse tri točke in s tem krog pred koncem ohranile tretje mesto na lestvici. Na igrišču so se zvrstile vse razpoložljive igralke, med njimi pa se je tokrat izkazala le Sofia Giannotti.

Skupina poražencev
Breg - Altura 3:2 (25:18, 22:25, 21:25, 25:21, 15:13)

BREG: Barut, Cenzon, Gelleni, Kalin, Klun, Kraljič, Lo Pinto, Vinci, Zaccaria. Trener: Daniela Zeriali Brežanek so po borbeni tekmi vendarle premagale Alturo. Domače odbojkarice so v glavnem dobro sprejemale in napadale, zataknilo pa se jim je v obrambi, kjer so jih nasprotnice večkrat ukanile s kratkimi žogami. Naše igralko so na momente igrate tudi nekoliko zmedeno, v tie-breaku pa tudi precej živčno, a zaslužijo pohvalo, saj so vztrajale do konca in dale vse od sebe. (T.G.)

HOKEJ NA ROLERJIH - Jutri na Opčinah odločilno za Kwinse

Utrujeni, a odločeni, da dosežejo obstanek

Poletovci na Pikelcu ob 21. uri še zadnjič za obstanek v najvišji ligi

Tekma »za biti ali ne biti« – tako bi lahko opredelili jutrišnjo odločilno tekmo (ob 21. uri), na kateri bodo Poletovi hokejisti na rolerjih lovili obstanek v najvišji A1-ligi. Na opensko kotalkališče se bo vrnila ekipa iz Empolija, ki bo s Poletom odigrala tretjo tekmo play-outa. Zmagovalec bo v naslednji sezoni igral v A1-ligi, poraženec pa v A2-ligi.

Polet je prejšnjo soboto izsilil tretjo tekmo, potem ko je na domači ploščadi premagal nasprotnika z gladkim 5:0. Na prvi tekmi pa je bil boljši Empoli.

»Tudi na gostovanju bi lahko gladko zmagali, vendar plošček ni hotel v gol. Poskušali smo res velikokrat zatresti mrežo, a neuspešno. Težko je namreč igrati proti ekipam, ki so prisiljene večji del tekme igrati v obrambi,« je pojasnil trener Aci Ferjanič, ki bo jutri lahko računal na vse igralce, razen na poškodovanega Doriana De Iacca. Poletovci so nekoliko utrjeni, motivacija in želja po obstanku v A1-ligi pa je velika.

Trener napoveduje, da bo na končni razplet vplivala tudi prednost domačega igrišča. Empoli je namreč vajen na manjšega. Nezamisljivo pa bo seveda tudi spodbujanje publike.

Kotalkališče na Pikelcu predstavlja za Polet lepo prednost

KROMA

NOGOMET - Ljubitelji Prosek jutri za končno prvo mesto

Ljubitelji Prosek - Virescit Monfalcone 6:1 (1:0)

STRELCI: Vatta, Vrše, Švab, Emili 3. PROSEK: Zanella, Karanovič, Mozetič, Štoka, Švab, Turco (Milič), Emili (Ban), Candotti, Vatta (Škabar), Princival (Guštin), Vrše.

Z gladko zmago nad povprečnimi nasprotniki iz Tržiča, so si naši ljubitelji spet priborili vrh lestvice.

Po sicer medli predstavi v prvem polčasu, ko so zatresli mrežo gostov le enkrat, so v nadaljevanju stopili na igrišče bolj motivirani in takoj zapečatili izid tekme v svojo korist. Emili je kar trikrat zapored zadel in kot vihar razblinil vsa upanja nasprotnikov v boljši rezultat. Do konca tekme so naši le še nadzirali igro in z lahkoto še dvakrat povečali prednost na teniški 6:1. Pri naši ekipi so še posebno zadovoljni, ker je po dolgem premoru zaradi poškodbe ponovno zaigral dolgoletni steber sredine igrišča Marko Škabar, ki bo še kako potreben že jutri, ko bo ob 15. uri v Nabrežini najpomembnejša tekma za končno prvo mesto med prvima na lestvici.

Vrstni red: Ljubitelji Prosek 21, Café De Marchi Ts 19, L'Ankora Crog Ts 14, Hearts Ronchi 13, Audax 12, Lokomotiv Ronchi, Virescit Monfalcone 10, Melara Team Ts, Celtic Monfalcone 9.

Obvestila

AMATERSKI ŠPORTNI KROŽEK KRAS sklicuje v petek, 23. aprila, 48. redni občni zbor, ki se bo vršil v športno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. Otvoritev občnega zbora; 2. Izvolitev delovnega predsedstva in komisij; 3. Poročilo izvršnega in nadzornega odbora; 4. Pozdravi in razprava; 5. Odobritev poročil in finančnih dokumentov; 6. Izvolitev sveta delegatov in nadzornega odbora; 7. Razno.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi vse člane na 38. redni občni zbor v petek, 23. aprila, v dvorani Zadrzne kraške banke, Ul. Ricreatorio 2 - Opčine, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. Otvoritev - poimenovanje organov občnega zbora; 2. Poročila upravnega in nadzornega odbora, odobritev obračuna za leto 2009 in proračuna za leto 2010; 3. Razno.

AŠD BREG obvešča, da bo redni Občni zbor potekal v petek 23. aprila 2010 ob 20 uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v prostorih Sprejemnega Centra v Boljuncu. Dnevni red: 1. Otvoritev Občnega Zbora 2. Poročilo predsednika 3. Poročilo sekcij 4. Poročilo blagajnika 5. Poročilo nadzornega odbora 6. Odobritev finančnega stanja 7. Pozdravi 8. Razno. Vabljeni!

ZDRUŽENJE SLOVENSkih ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI sklicuje 39. redni občni zbor v četrtek, 22. aprila 2010 ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na sedežu SKRD Jezero v Doberdobi, ul. Roma 24.

SPDT MLADINSKI ODESEK prireja v nedeljo, 18. aprila avtobusni izlet v Režijo. Ogledali si bomo muzej brusačev, obiskali informativni center parka Režije in prehodili Ta Lipo Pot. Izlet je namenjen družinam z otroci, lahko pa se ga udeležijo tudi ostali naši člani. Avtobus bo odpeljal iz trga Oberdan ob 8.00, povratek je predviden ob 19.00, vedno na trgu Oberdan. Za informacije in prijave pokličite Katjo na tel. 3385953515 ali Franca na tel. 3384913458.

ŠAH - Jutri v Gorici Dvanajst ekip naših šol za deželni naslov

Jutri bo na sedežu UGG v Gorici potekalo deželno ekipno šolsko šahovsko prvenstvo, na katerem bo nastopalo lepo število slovenskih šol. V predvideni konkurenci petdesetih ekip se bo kar dvanajst slovenskih od 9.00 do 16.00 borilo za deželni naslov in mesto na državnem prvenstvu v Caorlah. Nastopalo bo kar pet slovenskih osnovnošolskih ekip: moška in ženska didaktičnega ravnateljstva Opčine, moški iz Doberdoba in Sovodnj ter ženska šole Milčinski s Katinare (sicer del didaktičnega ravnateljstva na Vrđeli). Tudi med srednješolci se bo z dvema ekipama (moško in žensko) lahko ponašala openska srednja šola Srečka Kosovela, medtem ko bo Doberdob nastopal le z moško ekipo. Med mlajšimi višješolci bo Zois edini slovenski predstavnik z moško ekipo, med starejšimi pa bosta dve ženski (Prešeren in Zois) ter ena moška (Gregorčič Trubar). Lep del slovenskih ekip se bo kot običajno borilo za končno prvo mesto, prav vse pa lahko postrežejo vsaj po tretjem mestu in se tako uvrstijo na državno prvenstvo. (M.O.)

OTROŠKA TELOVADBA - Pozdrav pomladi pri ŠZ Olympia

Predstavili 18 novih točk

Uspela nabiralna akcija za Zvezo za zaščito živali v Gorici - Čaka jih še pregledno tekmovanje

Udeleženci prireditve v športnem centru Mirka Špacapana v Gorici

Šolsko leto 2009/2010 se odvijata h koncu. Dobre dva meseca dela pa bodo zaključili tudi pestro sezono Športnega združenja Olympia.

Mladi pripadniki združenja so se že od meseca januarja, t.j. takoj po Božičnici ter Novoletnih praznikih začeli vneto pripravljati na tekmovanja, srečanja in nastope. Pred dnevi so ritmičarke, orodni telovadci in plesalke pripravili staršem in prijateljem telovadno akademijo, eno urni program, ki je obsegal 18 povsem novih točk. Mlajša skupina ritmičark je prikazala dve točki (pajčolani in pa kolebnice), starejša skupina prav tako dve točki (vajo s kiji ter vajo s trakovi). Orodni telovadci so pripravili parter, preskok koze, kanwas, vaje na bradlji ter akrobatski poligon za mlajšo skupino. Plesne skupine pa so se predstavile s kar sedmimi novimi točkami. Program je trud trenerjev in vadiateljcev AŠZ Olympia: Mija Čučut, Miha Vogrinčič, Eva in Valentina Kristančič, Marija Jussa, Maja Devetak ter Damijana Čučut.

Strokovno društveno vodstvo gimnastičnih skupin pa bo tudi letos preverilo sposobnost in stopnjo znanja mlajših telovadcev in telovadk. V prihodnjih tednih je namreč v programu pregledno tekmovanje orodnih telovadcev, na katerem se bodo pomerili dečki, cicibani in mlajši cicibani ne samo domačega društva, temveč tudi dečki Goriškega Gimnastičnega Društva iz Nove Gorice. Konec aprila se bodo med seboj pomerile še mlajše in starejše ritmičarke.

Dekleta Športno plesne skupine Olympia pa so žal zaradi bolezni zadnji trenutek odpovedale udeležbo na mednarodnem plesnem turnirju FJK v Lignanu.

Vse skupine pa čaka še zaključno tekmovanje »Miška Eli« ter »Sokolček«, t.j. preverjanje znanja po programu Nacionalne solske šolske šole, v katerem Olympia sodeluje.

Tudi 30 najmlajših - otrok skupine predšolske telesne vzgoje »Gymplay« je te dni pokazalo svoje znanje. Staršem so prikazali kaj so se v treh mesecih novega naučili in pomerili so se v poligonu.

»Ob priložnosti obeh nastopov smo pri društvu nabrali prostovoljne prispevke za A.I.P.A. (Zvezo za zaščito živali v Gorici). Zadovoljni smo ker se je prispevkov nabralo res veliko, naslednjega dne pa smo z denarjem nakupili hrano za psičke in muce in tako pomagali kosmatincem, ki so manj srečni od naših hišnih ljubljenčkov,« je povedala Damijana Čučut.

Prispevke in nabrano hrano sta Športni direktor AŠZ Olympia Andrej Vogrič in tajnica/trenerka društva Damijana Čučut prav te dni oddala presrečni predsednici A.I.P.A. Fabiji Lupieri.

SK BRDINA - Zaključni društveni večer z nagrajevanjem

Zelo uspešni smučarski izleti

V sklopu osmih nedelj je v Forniju pod vodstvom društvenih učiteljev vadilo okrog 80 tečajnikov različnih starosti

Smučarski Klub Brdina je v restavraciji Križman v Repnu priredil družabno srečanje in nagrajevanje ob koncu smučarske sezone. Na ta način so pri openskem društvu tradicionalno zaključili nadvse uspešno sezono, ki je slonela tako na smučarskih tečajih kot na tekmovalnem smučanju. O tekmovalnem smučanju je bilo že kar nekaj napisanega, velja pa omeniti, da so Brdinini najmlajši smučarji pod vodstvom trenerja Lovrenca Gregorca dosegli kar nekaj omembe vrednih uspehov, predvsem pa nastop dveh predstavnikov na državnem finalu Ostržka na smučeh. Zaključni večer pa je bil namenjen predvsem druženju tečajnikov in družin, ki so se letos udeležili smučarskih tečajev v Furni di Sopra. Oopenski smučarski klub je v tem karnijskem smučarskem centru skozi celo zimo prirejal tečaje smučanja, tako za otroke kot za odrasle. Pod vodstvom številnih društvenih učiteljev je letos v sklopu osmih nedelj na snegu vadilo okrog 80 tečajnikov, od najmlajših za-

četnikov pa vse do odraslih, ki so želeli izpopolniti svoje znanje. Brdina je v Furni di Sopra letos kar šestkrat organizirala avtobusni prevoz, ki so ga tako učitelji kot tečajniki izkoristili. Nasploh so bili smučarski izleti letos zelo uspešni. V sklopu učenja smučarskih veščin pa je prvi teden v februarju 10 društvenih učiteljev sodelovalo na belem tednu, ki so ga organizirali opensko osnovnošolsko ravnateljstvo, dolinsko ravnateljstvo in dvojezična šola v Špetru.

Na sobotnem zaključnem večeru pa je bilo, poleg podeljevanja diplom tečajnikov, tudi nagrajevanje društvene tekme, ki so jo pri openskem klubu priredili 7. februarja. Spored večera je bil bogat in pester, seveda pa ni manjkalo časa za druženje ob pijači in prigrizku ter glasbeni spremljavi harmonike. Večera se je udeležilo veliko število članov in prijateljev, med katerimi so bili predstavniki drugih smučarskih društev in prijatelji iz Fornija, ki so letos z veseljem odzvali povabilu.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Mala Cecilijanka - Otroški pevski zbor Osnovna šola Romjan
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00 Aktualno: Euronews, sledi Anima Good News
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 13.30, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti
21.10 Variete: Ciak si canta (v. Pupo, E. Filiberto)
23.20 Aktualno: Tv7

Rai Due

- 6.00 Aktualno: Focus
6.05 Aktualno: Tg2 Zdravje
6.15 Aktualno: L'avvocato risponde
6.25 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.15 Aktualno: Tgr Montagne
9.45 Aktualno: Cult Book Classic
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.30, 20.30, 22.55 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
13.50 Aktualno: Tg2 Eat Parade
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Kviz: Cuore di mamma (v. Amadeus)
18.05 Dnevnik - kratke in športne vesti
19.40 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Film: Crimini 2 (det., It., '09, i. R. Ravello, D. Finocchiaro)
23.10 Aktualno: L'ultima parola
1.15 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

- 6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.25 Aktualno: Figù - Album di persone notevoli
9.30 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Cifre in chiaro
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.10 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik L.I.S.
15.15 Variete: La Tv dei Ragazzi di Rai-tre, Melevisione in Tg3 GT Ragazzi
16.10 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Mi manda Raitre (v. A. Vianello)
23.10 Variete: Parla con me
0.00 Nočni dnevnik

Rete 4

- 7.05 Nan.: Magnum P.I.
7.55 Nan.: Charlie's Angels
8.50 Nan.: Nash Bridges
10.15 Nan.: Carabinieri 4
11.30 16.25 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Distretto di polizia 3
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.30 Nan.: Sentieri
15.50 Film: Gli invincibili (western, ZDA, '47, r. C.B. DeMille, i. G. Cooper)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Poseidon (akc., ZDA, '06, r. W. Petersen, i. K. Russell, J. Lucas)
21.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.15 Film: Magnolia (dram., ZDA, '99, r. P.T. Anderson, i. T. Cruise, J. Moore)

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panucci)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Variete: Ciao Darwin 6 - La regressione (v. P. Bonolis, L. Laurenti)
0.00 Aktualno: Matrix (v. A. Vinci)

Italia 1

- 6.00 Nan.: Degraasi
6.40 17.25 Risanke
8.40 Nan.: Friends
9.10 Dok.: Capogiro
10.35 Nan.: Grey's Anatomy
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Risanka: I Griffin
14.35 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.00 Nan.: Kyle XY
16.00 Nan.: Zack e Cody al Grand Hotel
16.50 Nan.: Zoey 101
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.30 Kviz: Cento x cento (v. E. Papi)
21.10 Nan.: CSI - Scena del crimine
22.10 Nan.: CSI - NY
23.05 Nan.: Fringe

Tele 4

- 7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
13.00 Aktualno: Pagine e fotogrammi
13.15 Aktualno: Il Rossetti
14.05 Aktualno: ...Tutti i gusti
14.35 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali

- 14.50 Dokumentarec o naravi
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.00 Športne vesti
20.05 Glasb. odd.: Musica, che passione!
20.20 Šport: Passione sport
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Stoà
22.50 Variete: Qui Cortina
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Film: Lo irritarono e Santana fece piazza pulita (western, '70, r. R. Romero)

La 7

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
11.25 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: The District
14.05 Film: I giganti del West (western, ZDA, '79, r. R. Lang, i. C. Heston)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 1.25 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: Exit Files (v. I. D'Amico)
22.30 Aktualno: Effetto domino - Tutto fa economia
23.35 Dok.: La Gaia Scienza
1.45 Aktualno: Prossima fermata

Slovenija 1

- 6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Ris. nan.: Skrivni svet medvedka Benjaminja
10.35 Kratki igr. film: Daisuke (pon.)
10.50 Enajsta šola (pon.)
11.20 Izobr. serija: To bo moj poklic (pon.)
12.10 Osmi dan (pon.)
12.40 Minute za jezik (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Turbulenca
14.05 Knjiga mene briga (pon.)
14.25 Slovenci v Italiji
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Kaj govoriš? = so vakeres?
16.00 Otr. igr. serija: Mihec in Maja
16.05 Iz popotne torbe
16.25 Nad.: Šola Einstein
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.40 19.50 Gledamo naprej
17.50 0.15 Duhovni utrip
18.05 Z glavo na zabavo
18.35 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Eutrinki
22.00 Odmevi, kultura, vremenska napoved in športne vesti
23.00 Polnočni klub
0.30 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 16.04.1992 (pon.)
0.55 Dnevnik (pon.)
1.25 Dnevnik Slovencev v Italiji

Slovenija 2

- 6.30 1.55 Zabavni infokanal
8.00 Otr. serija: Mulčki (pon.)
8.25 (Ne)pomembne stvari (pon.)
9.15 Glasnik - Oddaja Tv Maribor (pon.)
9.40 Evropski magazin - Oddaja Tv Maribor
10.10 Črno beli časi (pon.)
10.30 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 16.04.1992
10.55 F. Chopin: Variacije na Rossinijevo temo, sledi Chopinovo leto
11.00 F. Chopin: Nocturno, sledi Koncert za klavir in orkester št. 2 v F-molu ter Neznani in znani Chopin
12.25 Dok. feljton: Turški čaj (pon.)
12.50 Dok. odd.: Iran - nova velesila (pon.)
14.25 Podoba podobe (pon.)
14.50 Cirkom Regional, oddaja Tv Maribor
15.20 Primorski mozaik
15.55 Zlin: Rokomet (M), mednarodni turnir: Slovenija - Rusija, prenos V dobri družbi, oddaja Tv Maribor
18.50 Legende velikega in malega ekrana
20.00 Dok. odd.: E.T. Javi se
20.55 Nad.: Zdravničin dnevnik
21.45 Film: Na prvi pogled
23.15 Film: Naklepni umor (pon.)

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Vesolje je...
15.00 23.30 Športna oddaja
15.30 Film: Lažnivec Billy
17.00 Back Stage Live
17.30 Levant
17.45 Kino premiere
18.00 Zlatko Zakladko
18.20 Pravljičice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Zoom
20.30 Potopisi
21.00 Dok. oddaja: Časovna meja
22.05 Globus
22.35 Arhivski posnetki
0.15 Čezmejna TV, TDD-TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura, Polja Evrope in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
18.00 Miš maš
18.40 Pravljičica
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved in kultura
20.30 Objektiv (pon.)
21.00 Sodobna umetnost (pon.)
22.00 Zelena bratovščina
22.30 Gea
0.30 Videostrani

RADIO

- RADIO TRST A**
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Radio Paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.00 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odenki; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.20 Primorska poje 2010; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 8.15 Istrski kalejdoskop; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno: Rekel in ostal živ; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled prireditve; 18.00 Radio Bla Bla; 19.30 Rončel na obali; 22.30 Moj radio je lahko balon; 0.05 Nočni program.

- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobcu zgodovine; vremenska napoved in prometne vesti; 8.00-10.30 Dnevnik jutra; 8.05 Horoskop; 8.33 Nogometna kabala; 8.45 Govorimo o...; 9.00 Posebnosti o ekonomiji; 9.33 Pregled dogodkov; 10.00 Predstavitve dnevnika; 10.10 Vremenska napoved, radijski seznam oddaj; 10.33-11.00 RC everywhere; 11.00-12.00 Odprti prostor; 12.10 Predstavitve dnevnika; 12.15 Sigla single; Vremenska napoved in prometne vesti; 13.00-14.00 Chiacchieradio; 13.15 Secondo Casadei; 14.00-14.30 Prosa; 14.35 Euro notes; 14.40 Glasbeni program; 15.05 Pesem tedna; 15.10 Predstavitve dnevnika, vremenska napoved in prometne vesti; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Ob 16-ih; 18.00 The magic bus; 19.00 Glasbeni spored; Vremenska napoved in prometne vesti; 20.00 Radio Capodistria zvečer; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Ameriška duša; 22.30 Posebnosti o ekonomiji; 23.00 Album charts; 0.00 Prenos RS.

- SLOVENIJA 1**
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.35 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Siempre Primoros; 10.05 Radio Ga-ga; 11.15 Radi imamo Radio; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovincem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 O morju in

pomorščakih; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 10.00, 10.45, 11.10 Val v izvidnici; 11.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Evrotip; 17.45 Šport; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Petkov podarek; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.30 Likovni odmevi; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Večerni sporedi; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ**Redakcija:** Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.eu**Dopisništva:** Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska

75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

financi in legalni 92,00 €,

ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je

bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,

ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje

uredništva oziroma založnika za objavo ali

drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih

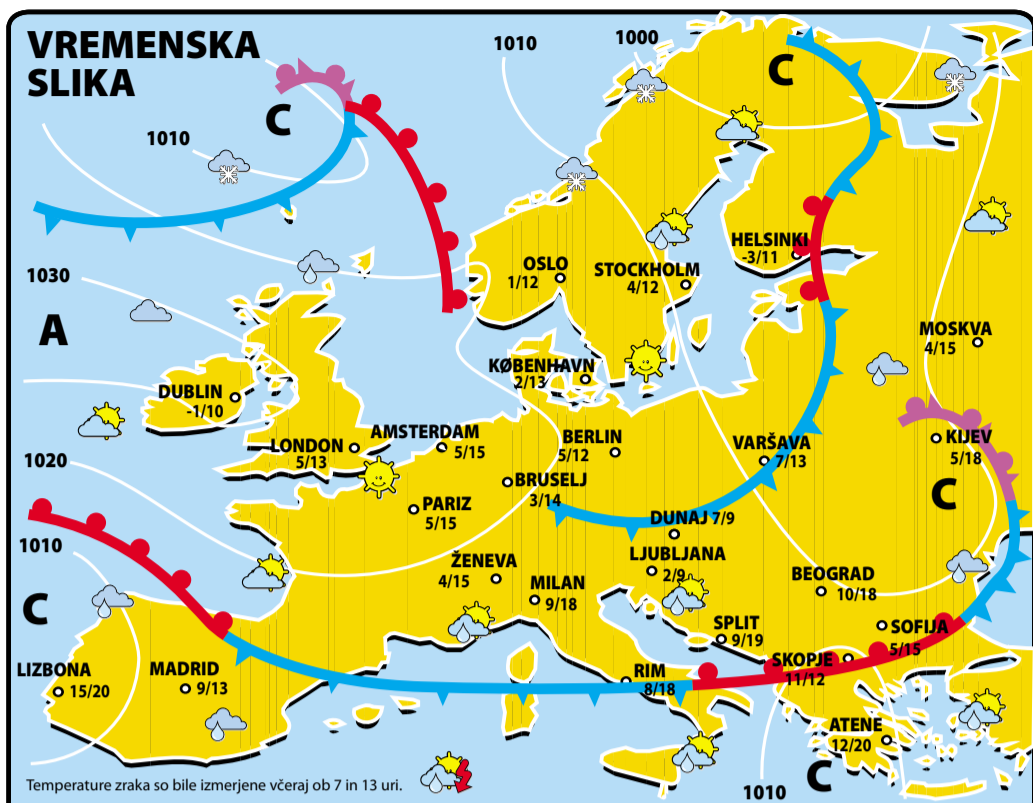
posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico

do morebitnega honorarja samo po predhod-

nem dogovoru z založnikom.

jasno zerno oblačno oblačno rahal dež zmeren dež močan dež nevihte veter megla rahal sneg zmeren sneg močan sneg topla fronta hladna fronta okluzija izobara C središče ciklona A središče anticiklona

Nad severno Italijo v višjih plasteh ozračja dotekajo precej hladni tokovi; danes bodo še vlaži, ozračje bo še nekoliko nestabilno. Jutri bo vreme stabilnejše. V nedeljo se bo nad Francijo še vedno zadrževalo višinsko jedro nizkega zračnega pritiska, ki bi lahko povzročilo dotok vlažnega zraka nad našo deželo.

Nad srednjo Evropo, Balkanom in severnim Sredozemljem je območje enakomernega zračnega pritiska. V višinah se nad nami zadržuje razmeroma hladen in vlažen zrak, ki povzroča nastanek popoldanskih ploh.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 6.18 in zahaja ob 19.52
 Dolžina dneva 12.34

LUNINE MENE
 Luna vzhaja ob 6.47 in zahaja ob 22.31

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.11 najnižje -49 cm, ob 12.26 najvišje 21 cm, 17.38 najnižje -18 cm, ob 23.50 najvišje 44 cm.
Jutri: ob 6.48 najnižje -44 cm, ob 13.15 najvišje 14 cm, 18.05 najnižje -9 cm, ob 24.17 najvišje 36 cm.

BIOPROGNOZA
 Danes vreme večini ljudi ne bo povzročalo opaznih težav, pri najbolj občutljivih pa se bodo občasno še pojavljale težave.

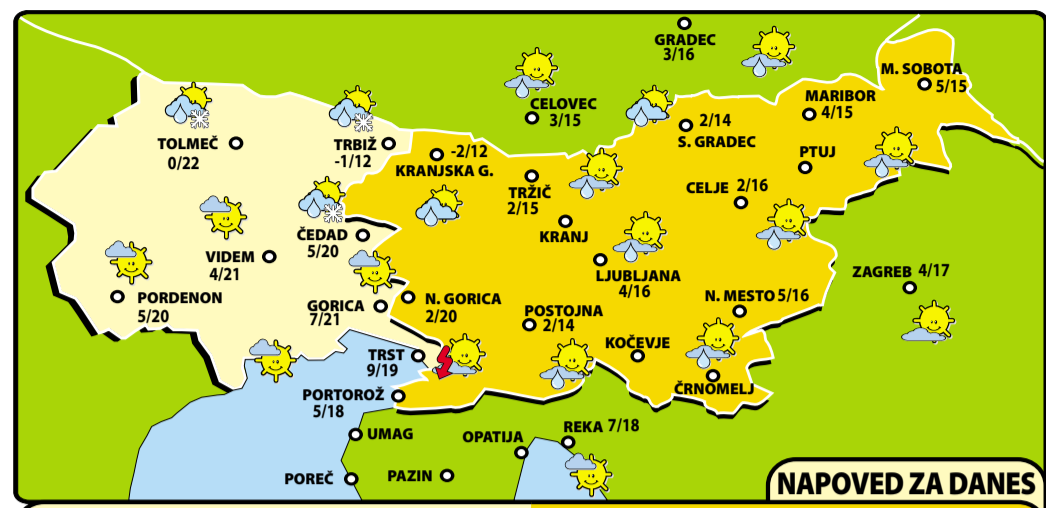
MORJE
 Morje je skoraj mirno, temperatura morja 12,4 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m13	2000 m0
1000 m9	2500 m-4
1500 m4	2864 m-6

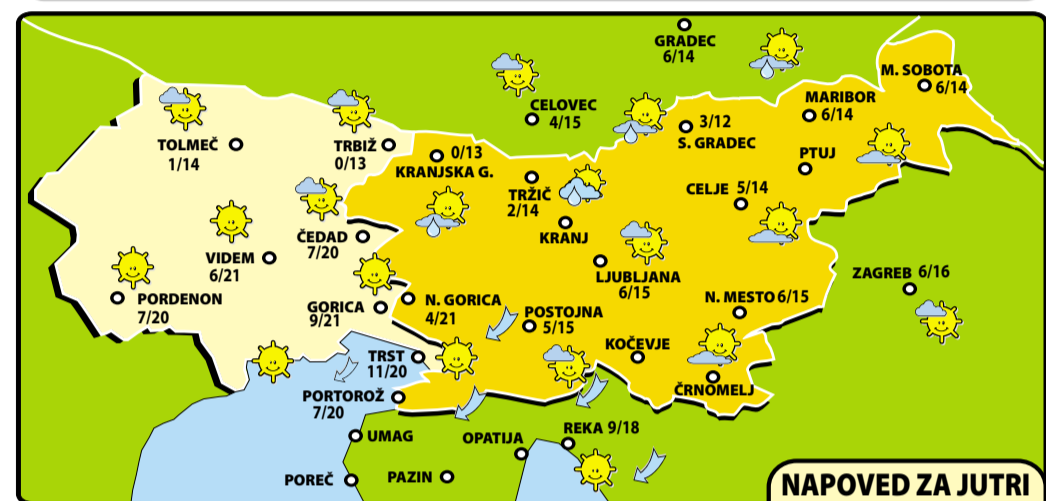
UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel 5, po nižinah 4 in pol.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Dopoldne bo povsod po deželi prevladovalo jasno vreme. Popoldne bo v nižinskem pasu in ob morju prevladovalo zerno oblačno vreme, topleje bo. V hribih bo spremenljivo z možnostjo kakšne krajevne plohe. Proti večeru se bo pooblačilo.

Dopoldne bo sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami. Zjutraj bo ponekod po nižinah kratkotrajna megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -2 do 5, najvišje dnevne od 14 do 17, na Primorskem do okoli 19 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo lepo in pretežno jasno vreme. Le v hribih bo popoldne lahko nastalo nekaj kopenske oblačnosti. Ob morju bo pihala zmerna burja.

Jutri bo na Primorskem pretežno jasno, pihala bo šibka do zmerna burja. Drugod bo sprva pretežno oblačno, čez dan pa sončno z občasno povečano oblačnostjo. V nedeljo bo večinoma sončno, čez dan bo oblačnost naraščala.

Mercator najboljši sosed

Ponudba označena z znakom velja v vseh živilskih in franšiznih prodajalnah Mercator. Ponudba označena z znakom velja v vseh hipermarketih Mercator. Ponudba velja od 15.4. do 27.4. 2010 oz. do razprodaje zalog.

Mercator Trgovska znamka

eko

Ekološki izdelki Trgovske znamke Mercator *certificirana kakovost, ugodna cena!*

Eko mleko
3,5 m.m., 750 ml
Redna cena: 0,99 EUR
0,90 €

Eko kefir, Eko jogurt ali Eko kisló mleko
3,5 m.m., 250 ml
Redna cena: 0,77 EUR
0,69 €

Kruh Krjavelj
hlebci, mešan, postrežno, nepakiran, cena za kg
Mercator Pekarna Grosuplje
Redna cena: 2,56 EUR
1,59 EUR

37%
prihranka

Goveji hrbet, roastbeef
brez kosti
postrežno, cena za kg različni dobavitelji
10,90 EUR

* Na voljo v vseh Mercatorjevih mesnicah do 30.4.2010.

Še veliko drugih izdelkov po ugodnih cenah boste našli v letaku in v prodajalnah:

MERCATOR CENTER KOPER
Dolinska c. 1a, Koper (smer Pula)

Odprto:
od ponedeljka do petka od 9. do 21. ure
sobota od 8. do 21. ure
nedelja od 9. do 15. ure

MERCATOR CENTER NOVA GORICA
Industrijska c. 6, Kromberk

Odprto:
od ponedeljka do sobote od 9. do 21. ure
nedelja od 9. do 15. ure

MERCATOR CENTER KOPER II
Kolodvorska c. 4, Koper (smer Center)

Odprto:
od ponedeljka do sobote od 8. do 20. ure
nedelja od 8. do 13. ure